

Географія_магістр_фаховий_2020

базовий

1. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить:
  - а. кисень
  - б. вуглекислий газ
  - в. азот
  - г. інертні гази
2. Сукупність погодних умов, характерних для даної території, що повторюються з року в рік, називають:
  - а. кліматом
  - б. тиском
  - в. погодою
  - г. тропосферою
3. Межа суші і моря, яка може мати різну ступінь порізаності, називається:
  - а. береговою лінією
  - б. затокою
  - в. протокою
  - г. півостровом
4. Найнижчу частину річкової долини, тобто заглиблення, яке зайняте водою, називають:
  - а. руслом або річищем
  - б. терасою
  - в. гирлом
  - г. витокком
5. В районах, де протягом року випадає більше снігу, ніж встигає розтанути, утворюються:
  - а. улоговини
  - б. льодовики
  - в. яри
  - г. хребти
6. Водопроникна гірська порода – це:
  - а. пісок
  - б. глина
  - в. граніт
  - г. базальт
7. Найвищою вершиною Африки є:
  - а. г. Камерун
  - б. г. Кенія
  - в. г. Кіліманджаро
  - г. г. Тубкаль
8. Європу та Африку розділяє:
  - а. Гібралтарська протока
  - б. Суецький канал

- в. Магеланова протока
- г. Панамський канал

9. Найповноводнішою річкою Африки є:

- а. Нігер
- б. Конго
- в. Ніл
- г. Замбезі

10. Найбільшим за площею озером Африки є:

- а. Ньяса
- б. Вікторія
- в. Таньганьїка
- г. Чад

11. Острів Мадагаскар відділяється від Африки протокою:

- а. Мозамбіцькою
- б. Баб-ель-Мандебською
- в. Магелановою
- г. Гібралтарською

12. На території Африки:

- а. є діючі та згаслі вулкани
- б. є тільки згаслі вулкани
- в. взагалі немає вулканів
- г. є тільки діючі вулкани

13. В основі більшої частини території Африки залягає:

- а. давня Африкано-Аравійська платформа
- б. молода складчаста споруда
- в. нагір'я та плоскогір'я
- г. низовини і западини

14. У цілому в Африці переважає (80% території):

- а. рівнинний рельєф
- б. гірський рельєф
- в. вузькі та глибокі озера
- г. хребти Східно-африканського плоскогір'я

15. Територію Австралії перетинає:

- а. північний тропік
- б. південний тропік
- в. екватор
- г. південне полярне коло

16. Українська наукова станція в Антарктиді називається:

- а. Антарктична
- б. Українська
- в. Академік Вернадський
- г. Північно-антарктична

17. В основі материка Антарктиди знаходиться Антарктична докембрійська платформа, яка раніше була частиною давнього материка:

- а. Лавразія
- б. Гондвана
- в. Африка
- г. Південна Америка

18. Найпоширенішим птахом Антарктиди є:

- а. пінгвін
- б. куріпка
- в. чайка
- г. буревісник

19. Найбільше опадів на території материка Австралії випадає:

- а. у центральній частині
- б. у північній частині
- в. у західній частині
- г. у південній частині

20. Материк Антарктиду відкрито у:

- а. 1774 р
- б. 1820 р
- в. 1911 р
- г. 1912 р

21. Вкажіть, яке місце за площею займає Південна Америка серед усіх материків:

- а. третє
- б. четверте
- в. п'яте
- г. шосте

22. Південну Америку перетинають:

- а. екватор і два тропіки
- б. південний тропік і екватор
- в. південний тропік і полярне коло
- г. північний тропік і екватор

23. Найвищий водоспад світу, що знаходиться на річці системи Оріноко, називається:

- а. Анхель
- б. Ігуасу
- в. Тітікака
- г. Ніагара

24. Річка Амазонка серед інших річок світу займає перше місце за:

- а. довжиною і швидкістю течії
- б. падінням і похилом русла
- в. площею басейну і водністю
- г. крутизною схилу берегів

25. Північну та центральну частини Північної Америки займають:

- а. гори
  - б. рівнини;
  - в. хребти
  - г. западини
26. Найвищою вершиною Кордильєр є гора:
- а. Орісаба
  - б. Мак-Кінлі
  - в. Катмай
  - г. Елберт
27. Територія Північної Америки знаходиться в усіх кліматичних поясах крім:
- а. екваторіального
  - б. арктичного
  - в. тропічного
  - г. помірною
28. Східне узбережжя Північної Америки омиває течія:
- а. Гольфстрім
  - б. Каліфорнійська
  - в. Аляскінська
  - г. Гудзонова
29. Велика група островів на півночі материка називається:
- а. Канадським арктичним архіпелагом
  - б. Великими Антильськими
  - в. Алеутськими
  - г. Баффіною Землею
30. Берегова лінія Північної Америки у порівнянні з іншими материками є:
- а. слабо розчленованою
  - б. сильно розчленованою
  - в. не розчленованою
  - г. помірно розчленованою
31. На півночі біля материка Північна Америка розташований найбільший острів земної кулі:
- а. Баффінова Земля
  - б. Вікторія
  - в. Гренландія
  - г. Банк
32. Великий каньйон – один із найбільших каньйонів світу утворила річка:
- а. Колорадо
  - б. Міссісіпі
  - в. Міссурі
  - г. Колумбія
33. Вкажіть гори, які є умовною межею Європи та Азії:
- а. Альпи
  - б. Памір
  - в. Уральські
  - г. Гімалаї

34. Уся материкова частина Євразії розташована у:
- а. західній півкулі
  - б. південній півкулі
  - в. східній півкулі
  - г. північній півкулі
35. Найвища вершина світу Джомолунгма має висоту:
- а. 8048 м
  - б. 8061 м
  - в. 8530 м
  - г. 8848 м
36. Найнижча точка суходолу Землі знаходиться у межах:
- а. Прикаспійської низовини
  - б. Західно-Сибірської низовини
  - в. Туранської низовини
  - г. западини Мертвого моря
37. Річки Євразії несуть свої води у:
- а. тільки два океани
  - б. три океани і басейни внутрішнього стоку
  - в. тільки три океани
  - г. чотири океани і басейни внутрішнього стоку
38. Береги Європи та Африки омиває:
- а. Балтійське море
  - б. Азовське море
  - в. Середземне море
  - г. Каспійське море
39. Полюс холоду північної півкулі знаходиться:
- а. в околицях селища Черапунджа в Індії
  - б. на півострові Таймир
  - в. на Аравійському півострові
  - г. в околицях міста Ойм'якон
40. Вкажіть жолоб у Тихому океані, що має найглибшу відмітку дна Світового океану – 11022 м.:
- а. Алеутський
  - б. Пуерто-Ріко
  - в. Глибоководний
  - г. Маріанський
41. Атлантичний океан за розмірами серед океанів:
- а. перший
  - б. третій
  - в. другий
  - г. четвертий
42. Найбільшу глибину Атлантичний океан має у межах:
- а. рифтової зони Серединно-Атлантичного хребта
  - б. жолоба Пуерто-Ріко

- в. Північно-Атлантичного хребта
  - г. Південно-Атлантичного хребта
43. Вкажіть, в якій півкулі розташована більша частина Індійського океану:
- а. північній
  - б. західній
  - в. південній
  - г. південно-східній
44. Найглибша відмітка Індійського океану (7729 м) знаходиться в межах:
- а. Східнотихоокеанського підняття
  - б. Зондського жолоба
  - в. жолоба Пуерто-Ріко
  - г. Маріанського жолоба
45. Біля берегів Аравії, у Червоному морі і Перській затоці опадів випадає:
- а. багато
  - б. дуже мало
  - в. 1000-3000 мм за рік
  - г. 4000 мм за рік
46. Північна частина Індійського океану добре прогривається, а також позбавлена припливу холодних вод з півдня, тому влітку температура води в Перській затоці піднімається до:
- а. +17°
  - б. +34°
  - в. +21°
  - г. +7°
47. Основною одиницею в ландшафтознавстві виступає:
- а. ландшафт
  - б. навколишнє середовище
  - в. біогеоценози
  - г. біота
48. Федеративна республіка (16 земель):
- а. Німеччина
  - б. Австрія
  - в. Швейцарія
  - г. Бельгія
49. Головним багатством з паливних ресурсів є кам'яне (Рурський і Саарський басейни) та буре (Нижньорейнський басейн) вугілля, за запасами якого держава серед країн, які всією територією лежать у межах Європи, займає перше місце:
- а. Німеччина
  - б. Велика Британія
  - в. Польща
  - г. Австралія
50. Найбільша за площею держава в регіоні Північної і Центральної Азії:
- а. Узбекистан
  - б. Казахстан

- в. Туркменістан
- г. Афганістан

51. До найбільших міст світу відносять бразильське:

- а. Белен
- б. Сан-Паулу
- в. Порту-Алегрі
- г. Беллу-Орізонті

52. Гігантська скульптура Ісуса Христа є впізнаваним туристичним символом бразильського міста:

- а. Сан-Паулу
- б. Ріо-де-Жанейро
- в. Белен
- г. Порту-Алегрі

53. Святині буддизму є центром масового паломницького туризму у:

- а. Туреччині
- б. Ірані
- в. Камбоджі
- г. Афганістані

54. Найкращі умови для розвитку тонкорунного вівчарства є у:

- а. Швейцарії
- б. Ірландії
- в. Норвегії
- г. Австралії

55. Найбільші поклади бокситів у Європі зосереджені на півдні:

- а. Бельгії
- б. Франції
- в. Польщі
- г. Великої Британії.

56. Садівництво і виноградарство найкраще розвинене у штаті США:

- а. Індіана
- б. Каліфорнія
- в. Вайомінг
- г. Огайо

57. Сучасне населення країни сформувалося за рахунок іммігрантів:

- а. Швеція
- б. Єгипет
- в. Польща
- г. Канада

58. Пляжний туризм є головним напрямком сфери послуг цієї країни:

- а. Мальдівські острови
- б. Джибуті
- в. Йорданія
- г. Австрія

59. Популярним рекреаційним районом США є штат:

- а. Індіана
  - б. Північна Дакота
  - в. Канзас
  - г. Флорида
60. Найбільша кількість країн, що розвиваються знаходяться у:
- а. Африці
  - б. Латинській Америці
  - в. Європі
  - г. Східній Азії
61. Міжнародний Суецький морський канал знаходиться на території:
- а. Єгипту
  - б. Ефіопії
  - в. Лівії
  - г. Ізраїлю
62. Країна, яка зберегла планову соціалістичну економіку:
- а. Алжир
  - б. Куба
  - в. Швеція
  - г. Словаччина
63. Найбільш південним штатом США є:
- а. Канзас
  - б. Техас
  - в. Вермонт
  - г. Айдаго
64. Канарські острови належать:
- а. Іспанії
  - б. Сенегалу
  - в. Мавританії
  - г. Марокко
65. Найбільшим торговельним партнером Канади є:
- а. Сальвадор
  - б. Куба
  - в. Еквадор
  - г. США
66. У США найбільшим за чисельністю населення є місто:
- а. Мемфіс
  - б. Сіетл
  - в. Чикаго
  - г. Нью-Йорк
67. У Канаді найбільшим за чисельністю населення є місто:
- а. Монреаль
  - б. Торонто
  - в. Ванкувер
  - г. Оттава

68. Найбільший видобуток платини і золота на території Африки у:
- Південній Африці
  - Кенії
  - Мадагаскарі
  - Ботсвані
69. Порт Кейптаун знаходиться у:
- Намібії
  - Південній Африці
  - Сенегалі
  - Алжирі
70. Порт Ванкувер знаходиться у:
- Канаді
  - Південній Африці
  - Ірландії
  - Великій Британії
71. Найбільшим об'єктом вивчення фізичної географії є
- літосфера
  - географічна оболонка
  - гідросфера
  - атмосфера
72. Об'єктом вивчення фізичної географії України є географічна оболонка у межах
- тільки територій окремих областей
  - тільки акваторії морів, що омивають Україну
  - усієї території держави
  - тільки території суходолу держави
73. У географії найдавнішим серед методів вивчення був
- аерокосмічний
  - картографічний
  - описовий
  - геофізичний
74. Сучасна площа України становить
- 300 тис. км²
  - 603,7 тис. км²
  - 630 тис. км²
  - 747,6 тис. км²
75. Буковина — це територія в межах сучасної області
- Чернівецької
  - Одеської
  - Івано-Франківської
  - Закарпатської
76. Україна розташована у
- західній частині Європи
  - західній частині Азії

- в. центральній частині Євразії
- г. західній частині Євразії

77. Найвища вершина Східних Карпат:

- а. Говерла;
- б. Феркеу;
- в. П'єтрос;
- г. Молдов'яну

78. Один з географічних центрів Європи знаходиться біля

- а. с. Червона Зірка
- б. с. Соломонове
- в. с. Грем'яч
- г. с. Ділове

79. Кордон України з Польщею проходить по річці

- а. Західний Буг
- б. Прут
- в. Прип'ять
- г. Дунай

80. Яка європейська країна межує з найбільшою кількістю областей на західному кордоні України

- а. Польща
- б. Словаччина
- в. Угорщина
- г. Румунія

81. Серед наведених областей зі Словаччиною межує

- а. Львівська
- б. Івано-Франківська
- в. Закарпатська
- г. Чернівецька

82. Основоположником української географічної науки вважають

- а. А. Краснова
- б. С. Рудницького
- в. Є. Ромер
- г. П. Тутковського

83. Створив вчення про біосферу, праці з геохімії та геології, які мали значний вплив на розвиток різних наукових напрямків географії

- а. В. Вернадський
- б. П. Тутковський
- в. В. Кубійович
- г. Б. Срезневський

84. Рівнини займають від території України близько

- а. 5%
- б. 25%
- в. 70%
- г. 95%

85. Височини займають від території України близько
- а. 5%
  - б. 25%
  - в. 70%
  - г. 95%
86. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на
- а. Хотинській височині
  - б. Подільській височині
  - в. Донецькій височині
  - г. Придніпровській височині
87. Гора Берда знаходиться на
- а. Хотинській височині
  - б. Подільській височині
  - в. Донецькій височині
  - г. Придніпровській височині
88. Найвища точка території України знаходиться
- а. на Хотинській височині
  - б. на Подільській височині
  - в. у Кримських горах
  - г. в Українських Карпатах
89. Територія нашої країни має загальний похил
- а. із заходу на схід
  - б. з півночі на південь
  - в. з півдня на північ
  - г. із сходу на захід
90. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Гологори, Кременецькі гори, Розточчя й Опілля, Товтри
- а. Волинської
  - б. Придніпровської
  - в. Подільської
  - г. Донецької
91. Найвищий масив Українських Карпат
- а. Чорногора
  - б. Чивчинські гори
  - в. Скибові Горґани
  - г. Рахівські гори
92. У Кримських горах виділяють три пасма серед яких Головне має висоти
- а. 250—350 м
  - б. 400—600 м
  - в. 1200—1500 м
  - г. 1400—2000 м
93. Складчасті області охоплюють від сучасної території держави близько

- а. 10%
  - б. 30%
  - в. 50%
  - г. 90%
94. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає
- а. Східноєвропейської платформа
  - б. Західноєвропейська платформа
  - в. Скільська плита
  - г. Мармароський кристалічний масив
95. Найбільші поклади марганцевих руд в Україні зосереджені
- а. Іршанського родовища
  - б. Керченського родовища
  - в. Криворізького родовища
  - г. Нікопольському басейні
96. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися
- а. Східні Карпати
  - б. Українські Карпати
  - в. Сербські Карпати
  - г. Горгани
97. У межах Українських Карпат до тектонічних зон Зовнішніх (Флішевих) Карпат не належить:
- а. Скибова зона Карпат;
  - б. Кросненська зона Карпат;
  - в. зона Полонинсько-Чорногірських покривів;
  - г. зона Пенінських стрімчаків
98. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм у
- а. Закарпатті
  - б. високогір'ї Карпат
  - в. середньогір'я Карпат
  - г. Передкарпатті
99. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки
- а. Дністра
  - б. Тиси
  - в. Черемошу
  - г. Сірету
100. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є
- а. Бребенескул
  - б. Ворочівське
  - в. Несамовите
  - г. Синевир
101. Поєднання усіх підприємств і установ у межах держави, що покликані задовольняти матеріальні і духовні потреби населення, називають

- а. натуральним господарством
  - б. товарним господарством
  - в. національною економікою
  - г. світовим господарством
102. Обробна промисловість зміщується до країн "третього світу" внаслідок
- а. зростання попиту на різноманітну продукцію у цих державах
  - б. суттєвого зростання у них кількості висококваліфікованих працівників
  - в. дешевизни у них робочої сили
  - г. наявності у них розвинутої транспортної мережі, що здешевлює торгівлю товарами
103. Найбільш кількість ТНК була заснована та концентрується на сьогодні у
- а. Німеччині
  - б. США
  - в. Японії
  - г. Республіці Корея
104. Головним виробником кукурудзи у світі є
- а. Індія
  - б. Японія
  - в. Аргентина
  - г. США
105. Вкажіть першу п'ятірку найбільших вуглевидобувних країн у другому десятилітті XXI століття
- а. Україна, Велика Британія, Німеччина, Франція, Польща
  - б. Китай, США, Індія, Австралія, Індонезія
  - в. Колумбія, Бразилія, Іспанія, Південна Африка, Сенегал
  - г. Японія, Південна Корея, Велика Британія, о. Тайвань, Італія
106. За розмірами видобутку мідної руди першість у світі утримує
- а. Індонезія
  - б. Чилі
  - в. Ямайка
  - г. Австралія
107. Сьогодні у світі найбільше електроенергії виробляють три основні типи електростанцій
- а. вітрові, гідравлічні та атомні
  - б. теплові, гідравлічні та геотермальні
  - в. теплові, гідравлічні та атомні
  - г. атомні, сонячні та геотермальні
108. Виробництвом чавуну, сталі, феросплавів займається
- а. гірничодобувна промисловість
  - б. чорна металургія
  - в. кольорова металургія
  - г. металургія рідкоземельних металів
109. Виробництво сирів є предметом національної гордості в таких країнах як
- а. Непал, Монголія, КНР
  - б. Швейцарія, Франція, Австрія
  - в. Португалія, Мальта, Кіпр
  - г. Японія, Тайвань, Південна Корея

110. Найбільший обсяг експорту України припадає на
- а. країни ЄС
  - б. країни Південно-Східної Азії
  - в. країни Африки
  - г. країни Латинської Америки
111. Вкажіть міжнародну організацію, яка здійснює регулювання світового фінансового ринку у глобальному масштабі
- а. Асоціація держав Південно-Східної Азії
  - б. Міжнародний валютний фонд
  - в. Європейський Союз
  - г. Північноамериканська зона вільної торгівлі
112. Унікальний об'єкт екотуризму біосферний заповідник "Асканія Нова" розташований на території
- а. Одеської області
  - б. Миколаївської області
  - в. Херсонської області
  - г. Запорізької області
113. Унікальний об'єкт екотуризму – "Долина нарцисів" розташований у гірській частині
- а. Львівської області
  - б. Закарпатської області
  - в. Івано-Франківській області
  - г. Чернівецькій області
114. Популярний бальнеологічний курорт України Куяльник – знаходиться на
- а. Закарпатті
  - б. Львівщині
  - в. Прикарпатті
  - г. Одещині
115. Популярний бальнеологічний курорт України-Моршин знаходиться на
- а. Закарпатті
  - б. Прикарпатті
  - в. Львівщині
  - г. Полтавщині
116. Один з найвідоміших вокзалів Центральної України в місті Козятин знаходиться на території
- а. Миколаївської області
  - б. Херсонської області
  - в. Вінницької області
  - г. Луганської області
117. Місто Вилкове розташоване на воді відноситься до туристичних атракцій
- а. Запорізької області
  - б. Одеської області
  - в. АРК
  - г. Миколаївської області
118. Грязевий вулкан "Старуня" знаходиться в

- а. Івано-Франківській області
  - б. Чернівецькій області
  - в. Одеській області
  - г. Закарпатській області
119. Популярний бальнеологічний курорт України Хмільник знаходиться на:
- а. Закарпатті
  - б. Львівщині
  - в. Вінниччині
  - г. Херсонщині
120. Найдовшою печерою в Україні є
- а. Озерна
  - б. Кришталева
  - в. Оптимістична
  - г. Мармурова
121. Найвідоміший центр паломництва християн в Тернопільській області є
- а. село Кривче
  - б. село Татунів
  - в. село Зарваниця
  - г. село Кирилівка
122. Шацький національний природний парк розташований на території
- а. Волинської області
  - б. Рівненської області
  - в. Житомирської області
  - г. Полтавської області
123. Курортне місто Скадовськ знаходиться в
- а. Львівській області
  - б. Миколаївській області
  - в. Одеській області
  - г. Херсонській області
124. Дендрологічний парк "Софіївка" знаходиться у
- а. Київській області
  - б. Черкаській області
  - в. Полтавській області
  - г. Кіровоградській області
125. Об'єктом суспільної географії є
- а. рекреаційно-територіальні системи
  - б. суспільство і його окремі компоненти чи сфери
  - в. природно-територіальні комплекси та ландшафти
  - г. локальні геометричні об'єкти, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам
126. Геоморфологія - це
- а. наука про будову земної кори
  - б. наука про форму земної поверхні

- в. наука про утворення земної поверхні
  - г. наука про рельєф земної поверхні
127. Рельєф – це
- а. опуклі частини земної поверхні
  - б. нерівності земної поверхні
  - в. сукупність усіх форм земної поверхні
  - г. зігнуті форми земної поверхні
128. Об'єктом вивчення геоморфології є
- а. рельєф Землі
  - б. планета Земля в цілому
  - в. географічна оболонка Землі
  - г. вплив людини на навколишнє середовище
129. Палеогеоморфологічний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
  - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
  - в. ґрунтується на вивченні різноманітної геологічної та палеогеографічної інформації
  - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
130. Що є джерелом ендегенних процесів на Землі?
- а. внутрішня енергія Землі
  - б. енергія Сонця
  - в. гравітаційна енергія планети
  - г. дія припливних сил Місяця та Сонця
131. Що є джерелом екзогенних процесів на Землі?
- а. внутрішня енергія Землі
  - б. енергія Сонця
  - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
  - г. неотектонічні рухи земної кори
132. Які з перелічених геоморфологічних процесів відносяться до ендегенних?
- а. дія води та льодовиків
  - б. дія вітру та дія живих організмів
  - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
  - г. вивітрювання гірських порід та метаморфізм
133. Які з перелічених геоморфологічних процесів відносяться до екзогенних?
- а. землетруси земної кори
  - б. вивітрювання, дія води
  - в. вулканізм та інтрузивний магматизм
  - г. утворення тектонічних розломів
134. Рівнини висотою до 200метрів н.р.м. називаються:
- а. низовини
  - б. щити
  - в. височини
  - г. депресії
135. Рівнини висотою від 200 до 500 метрів н.р.м. називаються:

- а. низовини
- б. щити
- в. височини
- г. депресії

136. Рівнини висотою вище 500 метрів н.р.м. називаються:

- а. низовини
- б. нагір'ями
- в. височини
- г. депресії

137. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої не перевищує перепад висот в 10м на 1км за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. плоскими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

138. За сучасними уявленнями, найближчою фігурою до істинної форми Землі вважають

- а. сфероїд
- б. еліпсоїд обертання
- в. геоїд
- г. еліпс

139. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають

- а. астеносферою
- б. зовнішнім ядром
- в. надастеносферним шаром
- г. земною корою

140. Пінгвіни, трубконості (із птахів), південний морський котик, морський слон (із ластоногих) характерні для

- а. Субарктики
- б. субантарктики
- в. Субтропіків
- г. Помірних широт

141. У Євразії трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоем, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

142. У Південній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоем, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. степи
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

143. У Північній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

- а. ваді
- б. пампи, пампаси
- в. прерії
- г. сельва

144. Основні біоми даного типу знаходяться в областях справжнього екваторіального клімату

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

145. У басейні Амазонки в Південній Америці та басейні Конго і гвінейському узбережжі Західної Африки поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

146. Найбільш характерна риса гіротермічного середовища даних біомів - достатнє цілорічне зволоження і рівні високі температури.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

147. Під даними біомами ґрунти - червоні, червоно-жовті, що пов'язане з надлишком окисів заліза. Протягом року панує сильний промивний режим, через що ґрунти дуже бідні на елементи мінерального живлення (азот, калій, кальцій, фосфор, мікроелементи тощо)

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

148. Для даного біому характерна складна вертикальна структура - багатоярусність. Найчастіше тут розрізняють 4-5 основних ярусів при відсутності чагарникового ярусу.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

149. Гілея отримала назву сельви у

- а. Африці
- б. Південній Америці
- в. Південно-Східній Азії
- г. Північній Америці

150. Кліматичні умови існування даного біому такі: температура і кількість опадів змінюються протягом року, обумовлюючи наявність сухого (зимового) і вологого (літнього) сезонів. Температури протягом усього року залишаються досить високими.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
  - б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
  - в. тропічні трав'янисті формації (савани)
  - г. степи
151. Речовина зірок знаходиться у:
- а. газоподібному стані
  - б. твердому стані
  - в. рідкому стані
  - г. стані плазми
152. До зовнішніх планет не належить:
- а. Юпітер
  - б. Марс
  - в. Сатурн
  - г. Нептун
153. Уявна лінія, навколо якої обертається Земля – це:
- а. екватор
  - б. вісь
  - в. орбіта
  - г. меридіан
154. Наслідками обертання Землі навколо своєї осі є:
- а. зміна пір року
  - б. виникнення припливної хвилі
  - в. зміна дня і ночі
  - г. різниці в часі на різних меридіанах
155. Лінія зміни дат проходить по:
- а. меридіану
  - б. паралелі
  - в. 180 меридіану
  - г. 90 паралелі
156. День осіннього рівнодення настає
- а. 21 березня
  - б. 22 червня
  - в. 23 вересня
  - г. 22 грудня
157. Ери в історії розвитку Землі змінювалися у такому порядку
- а. протерозойська, архейська, мезозойська, кайнозойська, палеозойська
  - б. архейська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, кайнозойська
  - в. кайнозойська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, архейська
  - г. палеозойська, архейська, протерозойська, кайнозойська, мезозойська
158. До внутрішніх процесів рельєфоутворення не належить:
- а. вулканізм
  - б. вивітрювання
  - в. землетруси
  - г. тектонічні рухи

159. Землетруси – це:

- а. переміщення речовини земної кори, які ведуть до зміни її будови
- б. різкі раптові струси земної кори, які проявляються на поверхні у вигляді поштовхів
- в. виверження на поверхню Землі розплавленої магми
- г. руйнування гірських порід під впливом зовнішніх факторів

160. Інтенсивність землетрусів оцінюють за:

- а. 12 бальною шкалою
- б. за 5 бальною шкалою
- в. за 10 бальною шкалою
- г. за 9 бальною шкалою

161. Хімічне вивітрювання відбувається під впливом:

- а. різких змін температури і замерзання у тріщинах порід води
- б. сили земного тяжіння
- в. води, повітря та діяльності живих організмів
- г. діяльності живих організмів

162. Результатом руйнівної роботи води є утворення:

- а. ярів
- б. барханів
- в. лійок
- г. дюн

163. Високо підняті над рівнем моря і сильно розчленовані ділянки земної поверхні – це:

- а. гірські долини
- б. гори
- в. горби
- г. рівнини

164. До відкритих морів не належить:

- а. Берингове море
- б. Аравійське море
- в. Мармурове море
- г. море Лаптевих

165. Солоність океанічної води вимірюють у:

- а. грамах
- б. процентах
- в. літрах
- г. проміле

166. Планктон – це:

- а. тварини, що живуть на дні океану
- б. рослини, що живуть у товщі води
- в. жителі товщі води, які не можуть активно переміщуватися
- г. рослини прикріплені до океанічного дна

167. Підземні води, які лежать нижче ґрунтових і відділені від них водонепроникними породами, називаються:

- а. седиментаційними водами
  - б. артезіанськими водами
  - в. магматичними водами
  - г. ґрунтовими водами
168. Річковий басейн – це:
- а. лінійно витягнуте пониження, дном якого протікає річка
  - б. частина річкової долини, яку заливають талі води
  - в. головна річка разом з притоками
  - г. площа з якої річкова система збирає воду
169. Результатом руйнівної роботи річок є:
- а. річкові системи
  - б. річкові басейни
  - в. річкові долини
  - г. вододіли
170. Значення річок у географічній оболонці полягає в тому, що вони:
- а. спричинюють утворення ярів
  - б. здійснюють перенесення вологи з одного району в інший
  - в. надають рельєфу Землі рівнинного характеру
  - г. створюють своєрідні ландшафти, які залежать від них
171. Озера, які колись були частиною океану, називають:
- а. вулканічними
  - б. водно-ерозійними
  - в. тектонічними
  - г. реліктовими
172. На процес утворення болота не впливає:
- а. руйнівна робота річок
  - б. заболочування суші у зв'язку із виходом на поверхню ґрунтових вод
  - в. заростання озер
  - г. заболочування суші у зв'язку із заляганням близько до поверхні водостійких порід
173. Альbedo – це:
- а. відношення поглинутої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
  - б. відношення радіації що надійшла на земну поверхню до відбитої
  - в. відношення розсіяної радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
  - г. відношення відбитої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
174. Нестача насичення повітря водяною парою за даної температури – це:
- а. абсолютна вологість
  - б. максимальна вологоємність
  - в. відносна вологість
  - г. дефіцит вологи
175. Туман утворюється коли:
- а. тепле повітря дотикається до холодної земної поверхні
  - б. змішуються різні за температурою повітряні маси
  - в. повітря охолоджується з підняттям вгору
  - г. холодне повітря дотикається до теплої земної поверхні

176. Приладами для вимірювання тиску повітря є:
- а. опадомір
  - б. гігрометр
  - в. термометр
  - г. барометр-анероїд
177. Зниження тиску на певну величину на відстані 111,1 км по меридіану – це:
- а. центр дії атмосфери
  - б. ізобара
  - в. барична ступінь
  - г. баричний градієнт
178. Антициклони – це:
- а. стійкі повітряні течії сезонного характеру
  - б. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону низького тиску
  - в. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону високого тиску
  - г. постійний рух повітря від тропіків до екватора
179. Зонально на Землі змінюється:
- а. температура
  - б. тваринний світ
  - в. землетруси
  - г. кількість опадів
180. Вертикальна поясність зумовлена:
- а. сонячною активністю
  - б. обертанням кулястої Землі у потоці сонячних променів
  - в. зменшенням з висотою кількості випромінюваного Землею тепла
  - г. рухом Землі навколо своєї осі
181. Географія як наука відрізняється від інших галузей знань тим, що вона досліджує
- а. структурно-функціональну організацію надорганізмових систем
  - б. організацію та управління матеріальним виробництвом
  - в. поведінку та властивості матерії в широких межах її проявів
  - г. особливості та закономірності розміщення об'єктів та явищ на земному просторі (їх геопросторову організацію)
182. Згідно з класифікацією І.Канта та А.Гетнера, географію слід відносити до наук
- а. хорологічних
  - б. сутнісних
  - в. систематичних
  - г. класифікаційних
183. Географія як наука розвивається на стику двох головних галузей знань
- а. природничих і психологічних
  - б. суспільних і психологічних
  - в. суспільних і філософських
  - г. природничих і суспільних
184. Єдиним загальним для всієї системи географічних наук об'єктом вивчення більшість науковців вважають

- а. техносферу
- б. соціосферу
- в. біосферу
- г. ландшафтну сферу

185. Частину географічної оболонки, що освоєна людиною й утягнута в суспільне виробництво, а отже, є матеріальною основою існування людського суспільства називають

- а. географічним середовищем
- б. техносферу
- в. соціосферою
- г. антропосферою

186. Частини географічного середовища, докорінно перетвореного людиною на технічні та техногенні об'єкти називають

- а. біосферою
- б. техносферу
- в. суспільством або соціосферою
- г. антропосферою

187. Справжня наукова історія географії на думку С. Рудницького починається у стародавній

- а. Індії
- б. Греції
- в. Швеції
- г. Фінікії

188. Підперіод великих географічних відкриттів відносять до періоду історії географії, який називають

- а. Новим
- б. Новітнім
- в. Арабським
- г. Класичним

189. У класичному періоді виділяють три підперіоди історії географії, серед яких найдавніший

- а. Давньогрецьким
- б. Великих географічних відкриттів
- в. Новим
- г. Арабським

190. Уважав, що історія повинна розглядатися географічно, а географія — історично у V ст. до н. е.

- а. Арістотель
- б. Геродот
- в. Ератосфен
- г. Страбон

191. Автор книг "Метеорологія" та "Політика" в античну епоху, певною мірою родоначальник гідрології, океанології, метеорології

- а. Арістотель
- б. Платон
- в. Ератосфен
- г. Страбон

192. Написав книгу "Географічні записки", де з'єднав у географії, як точній науці, дані математики, фізики, природознавства, історії

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

193. Написав "Географію" у 17 книгах римський учений, грек за національністю

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

194. Розрізняв географію і хорографію, ввів у науку поняття географічної і картографічної генералізації, поняття зв'язку масштабу вивчення і його змісту

- а. Платон
- б. Птолемей
- в. Ератосфен
- г. Страбон

195. Безпосередньою спадкоємицею старогрецької стала географія

- а. вавілонська
- б. індійська
- в. арабська
- г. фінікійська

196. В Арабський період географічних досліджень критикував геоцентричну систему Птолемея, займався визначенням розмірів Землі, питанням положення ряду астрономічних пунктів

- а. Ібн Гаукаль
- б. Аль Біруні
- в. Авіценна
- г. Ідрісі

197. У XVI столітті на карті світу уже достатньо добре відображені сучасні контури материків, півостровів, островів, морів. Цю карту створив

- а. Микола Коперник
- б. Жан Боден
- в. Марко Поло
- г. Герард Меркатор

198. Перший у світі історико-географічний атлас видав у 1570 році

- а. Микола Коперник
- б. Жан Боден
- в. Авраам Ортелій
- г. Френсіс Бекон

199. У 1650 році вийшла з друку "Географія генеральна", автором якої був

- а. Рене Декарт
- б. Бернхард Варен
- в. Френсіс Бекон
- г. Жан Боден

200. Впродовж кайнозойської ери відбувається горотворення:
- байкальське;
  - альпійське;
  - каледонське;
  - герцинське.
201. Скільки епох горотворення (тектоно-магматичних епох) відбулося впродовж трьох останніх ер?
- три;
  - чотири;
  - п'ять;
  - шість.
202. Області складчастості, які сформувалися у певну епоху горотворення, відображають на карті:
- фізичній;
  - тектонічній;
  - геоморфологічній;
  - геологічній.
203. У яку еру давні осередки літосферних плит, фундамент яких остаточно сформувався, стають відносно стійкими структурними елементами земної кори?
- кайнозойську;
  - архейську;
  - палеозойську;
  - протерозойську.
204. Як називають епоху горотворення (тектоно-магматичну епоху), яка відбувалася у кінці протерозойської та початку палеозойської ери?
- байкальською;
  - альпійською;
  - каледонською;
  - герцинською.
205. Кіммерійська тектоно-магматична епоха відповідає у часі:
- кайнозойській ері;
  - протерозойській ері;
  - архейській ері;
  - мезозойській ері.
206. Ділянки платформ, де потужність осадових порід дуже незначна (до 200 м), називають:
- щитами;
  - тектонічними западинами;
  - плитами;
  - масивом або тектонічним підняттям.
207. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2–10 тис. м) вважають:
- щитами;
  - тектонічними западинами;

- в. плитами;
  - г. масивом або тектонічним підняттям.
208. Велика товща осадових відкладів свідчить про існування у давні геологічні періоди:
- а. суходолу;
  - б. морського басейну;
  - в. гірської системи;
  - г. інтенсивного вулканізму.
209. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають: [МС]
- а. щитами;
  - б. тектонічними западинами;
  - в. плитами;
  - г. масивом або тектонічним підняттям.
210. Під впливом внутрішніх процесів сформувались найбільші (планетарні) форми земної поверхні:
- а. материки і западини океанів;
  - б. хребти і улоговини;
  - в. яри і балки;
  - г. горби і скелі.
211. Основні макроформи земної поверхні суші – це насамперед:
- а. материки і западини океанів;
  - б. яри і балки;
  - в. хребти і улоговини;
  - г. рівнинні і гірські країни.
212. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м, – це:
- а. височини;
  - б. низовини;
  - в. плоскогір'я;
  - г. гори.
213. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м, – це:
- а. височини;
  - б. низовини;
  - в. плоскогір'я;
  - г. западини.
214. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м, – це:
- а. височини;
  - б. низовини;
  - в. плоскогір'я;
  - г. западини.
215. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають:
- а. височинами;
  - б. височинними рівнинами;
  - в. плоскогір'ями;
  - г. западинами.

216. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути:
- а. височинними;
  - б. плоскими і горбистими;
  - в. плоскогірними;
  - г. западинами.
217. Форми поверхні з абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря – це:
- а. височини;
  - б. високі гори;
  - в. середні за висотою гори;
  - г. низовини.
218. Форми поверхні з абсолютними висотами вище 2000 м над рівнем моря – це:
- а. височини;
  - б. високі гори;
  - в. середні за висотою гори;
  - г. низовини.
219. Ланцюг гір, що лінійно витягнутий на порівняно велику відстань і обмежений щонайменше з двох сторін глибокими паралельними долинами, називають:
- а. гірським хребтом;
  - б. нагір'ям;
  - в. горбогір'ям;
  - г. гірським масивом.
220. Низку гірських хребтів чи масивів, що простягаються на велику відстань, називають:
- а. плоскогір'ям;
  - б. горбогір'ям;
  - в. нагір'ям;
  - г. гірським пасмом.
221. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають:
- а. плоскогір'ям;
  - б. горбогір'ям;
  - в. нагір'ям;
  - г. гірським пасмом.
222. Який із процесів рельєфотворення не належить до екзогенних?
- а. вивітрювання;
  - б. вулканізм;
  - в. денудація;
  - г. акумуляція.
223. Як називають сукупність процесів руйнування гірських порід водою, вітром льодовиками та зносу продуктів вивітрювання?
- а. гравітацією;
  - б. магматизмом;
  - в. денудацією;
  - г. акумуляцією.
224. Яке з джерел енергії не визначає характер протікання екзогенних рельєфотвірних процесів?

- а. сонячне випромінювання;
- б. сила тяжіння;
- в. добовий рух;
- г. магнітне поле Землі.

225. Який з наведених генетичних типів рельєфу належить до екзогенних?

- а. вулканічний;
- б. рифтовий;
- в. тектонічний;
- г. карстовий.

226. Під дією сили тяжіння можуть зсуватися вниз великі суцільні пласти гірських порід, утворюючи таку форму поверхні, яку називають:

- а. яром;
- б. балкою;
- в. зсувом;
- г. осипищем.

227. Якщо гірська порода внаслідок вивітрювання перетворилася на уламки різного розміру, то під впливом сили тяжіння вони скотяться вниз, утворивши:

- а. яр;
- б. балку;
- в. зсув;
- г. осипище.

228. Дощова і тала вода спричиняють змивання поверхні гірських порід по всій площі схилу, а, зібравшись у потік, можуть утворювати:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. осипища.

229. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

230. Переміщуючись, край льодовика в одних місцях вигортає гірські породи, а в місці танення залишає їх у формі:

- а. льодовиків;
- б. балок;
- в. витягнутих моренних горбів;
- г. осипищ.

231. У піщаних пустелях вітер утворює:

- а. бархани;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

232. На узбережжях морів і рік місцеві вітри призводять до утворення видовжених піщаних пагорбів:

- а. барханів;
- б. кратерів;
- в. зсувів;
- г. дюн.

233. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені:

- а. річковими наносами;
- б. лавою;
- в. відкладами льодовика;
- г. зруйнованими горами.

234. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають:

- а. шельфом;
- б. океанічною котловиною;
- в. материковим схилом;
- г. ложем океану.

235. Від ізобати 200 м глибини океану, здебільшого, починають досить різко зростати. Цю ділянку океанічного дна називають:

- а. шельфом;
- б. материковим схилом;
- в. ложем океану;
- г. глибоководним жолобом.

236. На стику материкових і океанічних частин літосферних плит, що рухаються, утворюються ланцюжки островів переважно вулканічного походження та зниження, яке називають:

- а. рифтом;
- б. материковим схилом;
- в. ложем океану;
- г. глибоководним жолобом.

237. Найглибший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський жолоб – 11 022 м;
- б. Алеутський – близько 11 022 м;
- в. Алеутський – близько 3600 м;
- г. Маріанський жолоб – близько 3600 м

238. Найдовший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський жолоб – 11 022 м;
- б. Алеутський – близько 11 022 м;
- в. Алеутський – близько 3600 км;
- г. Маріанський жолоб – близько 3600 км

239. Основна частина дна Світового океану, яка займає більше половини його площі, з переважаючими глибинами від 4 до 6 км:

- а. шельф;
- б. материковий схил;
- в. ложе океану;
- г. глибоководні жолоби.

240. У межах Українських Карпат до тектонічних зон Внутрішніх Карпат не належить:
- Мармароський масив;
  - Внутішня зона Передкарпатського крайового прогину;
  - зона Мармароських стрімчаків;
  - зона Пенінських стрімчаків
241. Зовнішній край Карпатської складчастої системи прилягає до Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ
- Скибовою зоною Карпат
  - Кросненською зоною Карпат
  - Передкарпатським крайовим прогином
  - Закарпатським крайовим прогином
242. До Зовнішньофлішевих Карпат належать
- Сколівські Бескиди
  - Свидовець
  - Чорногора
  - Мармароський масив
243. Гора Сивуля Велика — найвища вершина
- Вододільно-Верховинських Карпат
  - Полонинсько-Чорногірських Карпат
  - Зовнішньофлішевих Карпат
  - Закарпатського низькогір'я
244. Головний карпатський вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у
- Українських Бескидах
  - Вододільно-Верховинських Карпатах
  - Зовнішньофлішевих Карпатах
  - Покутсько-Буковинських Карпатах
245. Найбільше високірних масивів з висотами понад 2500 знаходиться у:
- Південних Карпатах;
  - Східних Карпатах;
  - Західних Карпатах;
  - Сербських Карпатах
246. Залишками давнього гірського масиву Пракарпат, який сформувався ще в герцинську тектоно-магматичну епоху, є
- Вигорлат-Гутинський вулканічне пасмо
  - Рахівські і Чивчинські гори
  - Скибові Горгани
  - Гриняви і Яловичори
247. Сучасна незалежна Україна успадкувала свою територію від УРСР, державний кордон якої на заході з 1921 по 1939 роки проходив по річці
- Західний Буг
  - Збруч
  - Сян
  - Тиса
248. Українські Карпати є частиною

- а. Південних Карпат
  - б. Західних Карпат.
  - в. Східних Карпат.
  - г. Сербських Карпат
249. Середня температура січня становить -2°C у
- а. Закарпатті
  - б. високогір'ї Карпат
  - в. середньогір'я Карпат
  - г. Передкарпатті
250. Висоти вершин не перевищують 1500 тільки у межах Трансільванського плато та:
- а. Південних Карпат;
  - б. Східних Карпат;
  - в. Західних Румунських гір;
  - г. Сербських Карпат
251. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки
- а. Дністра
  - б. Тиси
  - в. Західного Бугу
  - г. Вісли
252. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна є частиною:
- а. складчастих споруд герцинської складчастості;
  - б. Балтійського кристалічного щита;
  - в. альпійських споруд Європейського Середземномор'я;
  - г. складчастих споруд каледонської складчастості
253. Зовнішній край Українських Карпат прилягає до Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ:
- а. Скибовою зоною Карпат;
  - б. Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
  - в. Внутрішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
  - г. зоною Пенінських стрімчаків
254. У передгірному поясі, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з
- а. бука і ялини
  - б. ялини і ялиці
  - в. сосни і ялиці
  - г. дуба, граба, ялини
255. Національних природних парків в межах фізико-географічних областей Українських Карпат сформовано
- а. 10
  - б. 5
  - в. 3
  - г. 2
256. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами

- а. Черемошу та Прута
- б. Сірету та Прута
- в. Дністра та Прута
- г. Дністра та Сірету

257. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є

- а. Східні Бескиди
- б. Покутсько-Буковинські Карпати
- в. Привододільні Ґорґани
- г. Скибові Ґорґани

258. У сучасному рельєфі важливу роль відіграють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат

- а. Передкарпатській височинній
- б. Полонинсько-Чорногірській
- в. Зовнішньофлішевій
- г. Вододільно-Верховинській

259. Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виногорова розміщений в природно-географічній області Карпат

- а. Вододільно-Верховинській
- б. Мармароського кристалічного масиву
- в. Зовнішньофлішевій
- г. Закарпатського низькогір'я

260. У межах Східноєвропейської платформи виділяють

- а. Дніпровсько-Донецьку западину
- б. Західноєвропейську платформу
- в. Скіфську плиту
- г. Мармароський кристалічний масив

261. Тектонічна структура, яка займає майже всю рівнинну частину Криму

- а. Нижньопрутський виступ Північної Добруджі
- б. Український кристалічний щит
- в. Скіфська плита
- г. Мармароський кристалічний масив

262. Молода платформа, яка невеличкою вузькою смугою заходить у західній частині України на південний захід від Львова

- а. Західноєвропейська платформа
- б. Волино-Подільська плита
- в. Мармароський кристалічний масив
- г. Український кристалічний щит

263. На поверхні структури здебільшого лежать метаморфізовані відклади пермського періоду палеозойської ери, юрського періоду мезозою, які підняті до 1700–1900 м н. р. м.

- а. складчаста споруда Донбасу
- б. Волино-Подільська плита
- в. Мармароський кристалічний масив
- г. Український кристалічний щит

264. Складчасті структури Донбасу, Добруджі, Мармарошу сформувалися в епоху складчастості

- а. байкальської
- б. альпійської
- в. герцинської
- г. кіммерійської

265. Переважаючими у геологічній будові цього тектонічного утворення є породи тріасового, юрського та крейдового періодів мезозойської ери

- а. складчаста споруда Донбасу
- б. Воронежський кристалічний масив
- в. Гірський Крим
- г. Українські Карпати

266. Найвища точка Поліської низовини, яка знаходиться на Словечансько-Овруцькому кряжі, має висоту

- а. 471 м
- б. 367 м
- в. 315 м
- г. 250 м

267. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Мізоцький кряж, Пелчанські висоти?

- а. Волинської
- б. Придніпровської
- в. Подільської
- г. Донецької

268. Найвища точка цієї височини – г. Могила-Бельмак (324 м)

- а. Придніпровської
- б. Приазовської
- в. Подільської
- г. Донецької

269. Найнижча точка рівнинної частини України знаходиться на

- а. Придніпровській низовині
- б. узбережжі Хаджибейського лиману
- в. Поліській низовині
- г. Полтавській рівнині

270. Для виявлення тісноти зв'язку між досліджуваними явищами, наприклад зміною середньорічних температур і врожайністю виноградників у певній місцевості, використовують

- а. Радіовуглецевий аналіз
- б. Кореляційний аналіз
- в. Радіометричний метод
- г. Масспектрометричний метод

271. Вивчення слідів минулої антропогенної дії, знаходження на місцевості меж колишніх землеволодінь, окремих угідь, визначення місцезнаходження давніх поселень, наприклад вивчаючи рельєф місцевості, найзручніше робити за допомогою

- а. Дендрохронологічного методу
- б. Історико-географічних зрізів

- в. Діахронічного аналізу
- г. Візуальне спостереження на місцевості

272. Шестиканальне сканування теплового випромінювання земної поверхні здійснює

- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
- б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
- в. Ехолокатор
- г. Пристрій географічного позиціонування GPS

273. Вимірює температуру ґрунту або інших осадових порід, що дає можливість встановити навіть незначні відмінності в щільності та вологості та визначити місце розташування стародавніх поселень

- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
- б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
- в. Ехолокатор
- г. Пристрій географічного позиціонування GPS

274. Особливо корисний прилад космічних супутників для виявлення лінійних і геометрично правильних форм, приміром каналів, водосховищ і доріг

- а. Інфрачервоний багатоспектральний сканер (TIMS)
- б. Радіолокаційний пристрій із синтезованою апаратурою (SAR)
- в. Ехолокатор
- г. Пристрій географічного позиціонування GPS

275. Це програмне забезпечення допомагає будь-якому досліднику не виходячи із дому на моніторі комп'ютера знаходити сліди антропогенної дії стародавньої людини на довкілля

- а. CorelDraw
- б. Google Earth
- в. Facebook
- г. Excel

276. Найбільш динамічні компоненти ландшафту (біогенні – ліс, гідроморфні – русло, дельта ріки, ґрунти, а також літогенні – опущені ділянки суші, наприклад поблизу узбережжя Палестини, де виявлені затоплені біблійні міста) вивчають за допомогою

- а. Дендрохронологічного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

277. Обов'язково слід враховувати ландшафтні уявлення авторів документів і хронік (спотворене уявлення про величини) у процесі застосування

- а. Історичного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

278. Найдавнішими документами про особливості клімату є звіти про цвітіння вишні, які з'явилися тисячу років тому у

- а. Єгипті
- б. Ефіопії
- в. Китаї
- г. Японії і Кореї

279. Метод вивчення дат збору врожаю винограду, його ще називають виноградологія, і це визнаний напрямок історико-географічних досліджень в європейській і американській науці, започаткований у

- а. США
- б. Іспанії
- в. Франції
- г. Італії

280. Існують достовірні дані про початок збору врожаю винограду в Бургундії за період

- а. 50 років
- б. 100 років
- в. 150 років
- г. 200 років

281. Зафіксовані у церковних хроніках молебні у випадку надмірної посухи чи повені, які класифікуються за п'ятьма рівнями більш чи менш тривалих і напружених церемоній з метою подолання нещастя, рівнями, які йдуть від звичайної молитви до великого паломництва стали об'єктом дослідження історико-географа

- а. М.Барріендоса
- б. М.Дністрянского
- в. М. Ґарньє
- г. Е. Дугласа

282. Якщо уважно прослідкувати народні назви осідлостей в таких географічних областях, де природний географічний пейзаж неодноразово перебував глибокі катастрофи, то по цих назвах можна відтворити первинний пейзаж окремих місцевостей в давнину – стверджував географ

- а. М.Барріендос
- б. М.Дністрянский
- в. М. Ґарньє
- г. Семенов-Тян-Шанський

283. Ландшафтно-лексикологічний метод дослідження передбачає вивчення

- а. Власні назви річок
- б. Власні назви гір
- в. Діалектичних назв окремих географічних об'єктів і явищ
- г. Діалектичні назви окремих мешканців і поселень

284. Вивчення лексичного багатства мови, мовних конструкцій окремих груп населення в горах, на узбережжі рік, у лісових хащах допомагає зрозуміти, яке значення мали ті, чи інші сили природи у пристосуванні людської спільноти до природних умов за допомогою [МС]

- а. Історичного методу
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Групи історико-фізико-географічних методів

285. Науковий метод датування, що базується на аналізі росту річних кілець дерев, називається

- а. Дендрохронологічний метод
- б. Історико-географічних зрізів
- в. Діахронічного аналізу
- г. Історичний метод

286. Послідовність товщини річних кілець дерев певної породи в певній місцевості, від сучасного моменту і якомога далі в минуле відображає

- а. Геохронологічна шкала
- б. Шкала Ріттера
- в. Шкала Бофорта
- г. Дендрохронологічна шкала

287. Віллардом Ліббі в 1946 році (Нобелівська премія з хімії, 1960) запропонований метод датування

- а. Дендрохронологічний метод
- б. Радіовуглецеве датування
- в. Діахронічного аналізу
- г. Історичний метод

288. Радіовуглецеве датування реалізується за допомогою вимірювання радіоактивності радіовуглецю і називається

- а. Радіометричним методом
- б. Масспектрометричним методом
- в. Радіаційним методом
- г. Дендрохронологічним методом

289. Радіовуглецеве датування реалізується за допомогою визначення співвідношення мас ізотопів вуглецю і називається

- а. Радіометричним методом
- б. Масспектрометричним методом
- в. Радіаційним методом
- г. Дендрохронологічним методом

290. Застосування радіовуглецевого датування є доцільним лише щодо археологічних решток віком до

- а. 600 тис. р.
- б. 300 тис. р.
- в. 150 тис. р.
- г. 60 тис.р.

291. Для вивчення рослинного покриву ландшафту у далекому минулому використовують

- а. Радіометричний метод
- б. Масспектрометричний метод
- в. Метод виявлення спорово-пилкових спектрів
- г. Дендрохронологічним методом

292. Графіки Зумбюля (1980) і діаграми Гольцгаузера відображають

- а. Рослинний покрив ландшафту у далекому минулому
- б. Просування альпійських льодовиків
- в. Послідовність товщини річних кілець дерев певної породи
- г. Зафіксовані у церковних хроніках молебні у випадку надмірної посухи чи повені

293. Довгі циліндричні стовпці льоду, добуті шляхом буріння льодових щитів Гренландії, Шпіцбергена, Антарктиди, андських і тибетських високогір'їв, дають хронологічно неперервну інформацію про зміни температури, добути за допомогою вимірювання співвідношень стійких ізотопів кисню та водню в молекулах води, з яких складається крига, називаються

- а. Дендрохронологічна шкала
- б. Керни
- в. Спектри
- г. Градієнти

294. Швидкі темпи нагромадження осаду на морському дні забезпечили порівняно докладний літопис середньорічного потепління та похолодання в районі

- а. Затоки Каріако поблизу узбережжя Венесуели
- б. Затоки Маракайбо поблизу узбережжя Венесуели
- в. Біскайської затоки поблизу узбережжя Іспанії
- г. Ботнічної затоки поблизу узбережжя Фінляндії

295. Як головна форма рекреаційної діяльності у сучасному світі сприймається:

- а. лікування;
- б. навчання;
- в. туризм;
- г. оздоровлення

296. Корали, які ростуть поблизу від морської поверхні, мають щільні річні прожилки карбонату кальцію. Вимірюючи варіативне співвідношення ізотопів кисню ^{18}O та ^{16}O , дослідники з'ясовують температурні коливання у минулому. Із них вдається отримати інформацію про зміни клімату

- а. 5-10 тис. р. тому
- б. 3-5 тис. р. тому
- в. 1-3 тис. р. тому
- г. 200-300 р. тому

297. Чітким встановленням часових меж зміни досліджуваного явища повинно супроводжуватись використання

- а. Картографічного методу
- б. Радіовуглецевого датування
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

298. Зв'язати історичні зрізи і визначити загальні тенденції розвитку географічного об'єкту за історичний час передбачає використання

- а. Радіовуглецевого датування
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

299. В історичному процесі зміни природи і господарства необхідно вивчати інерційність еволюції. Можна говорити про тренд (напрямок розвитку) і циклічно змінні елементи природного середовища. Все це досліджується за допомогою

- а. Топонімічного методу
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

300. Отримання карт, які показують динаміку розвитку ландшафту можливе шляхом накладання різночасових карт одного масштабу одна на одну із відображенням змін, що відбулись за певний проміжок часу, передбачає

- а. Радіовуглецеве датування
- б. Картографічний метод
- в. Ландшафтно-лексикологічний метод
- г. Метод історико-географічних зрізів

301. В історичній географії використовують кількісні параметри соціально-економічних, природно-історичних явищ і процесів. Для їх дослідження використовують

- а. Діахронічний метод
- б. Топонімічний метод
- в. Статистичний метод
- г. Метод історико-географічних зрізів

302. Найбільш розповсюдженою формою оформлення статистичних матеріалів є

- а. Карти
- б. Керни
- в. Таблиці
- г. Рисунки

303. Виявити ступінь дії певних ознак-факторів на ті чи інші показники дозволяє

- а. Радіовуглецевий аналіз
- б. Кореляційний аналіз
- в. Регресійний аналіз
- г. Масспектрометричний метод

304. Залежність загального стану географічної системи (наприклад міста і його приміської зони) від функціонування тих чи інших її сторін, наприклад від функціонування транспорту, промисловості, мереж магазинів, поширення відпочинкових зон дозволяє вивчити

- а. Факторний аналіз
- б. Кореляційний аналіз
- в. Регресійний аналіз
- г. Масспектрометричний метод

305. Комп'ютери симулюють поведінку кліматичної системи світу на основі великих обсягів вхідних даних, отриманих із буїв (метеорологічний буй, стаціонарний плавучий пристрій, що збирає і передає дані про стан погоди), показів інструментів, індикаторів і супутників. Це називається

- а. Кореляційний аналіз
- б. Комп'ютерне моделювання
- в. Регресійний аналіз
- г. Масспектрометричний метод

306. До найдавніших і досить детальних описів південної частини України із значною часткою географічної інформації належить твір Геродота з Галікарнасу (484—425 до н. е.)

- а. Скотія
- б. Дакія
- в. Скфія
- г. Сарматія

307. Письмові відомості про Україну можна знайти у візантійського імператора

- а. Костянтина VII Порфірородного (X ст.)
- б. Феодосія I Великого

- в. Іракліона
- г. Костянтина IX Мономаха

308. У XVII ст. найбільш об'єктивним і найточнішим є "Опис України" (1650)

- а. Костянтина VII Порфірородного (X ст.)
- б. Г. Л. Боплана
- в. С. Рудницького
- г. Пилипа Орлика

309. Після переходу частини західноукраїнських земель (Галичина, Буковина) у кінці XVIII ст. до складу Австрійської імперії австрійський уряд ініціював проведення широкомасштабного інвентаризаційного опису новоприєднаних земель, який отримав назву

- а. Рум'янцевський опис
- б. "Wiadomosci Statystyczne o stosunkach krajowych"
- в. "Вісник статистики України"
- г. Францисканська метрика

310. Серед усіх радянських переписів населення найбільш об'єктивний характер мав перепис

- а. 1926 року
- б. 1959 року
- в. 1970 року
- г. 1979 року

311. Загальним редактором "Атласу України й сумежних країв" є видатний український географ

- а. В. Кубійович
- б. Г. Л. Боплан
- в. С. Рудницький
- г. Я. Дашкевич

312. Для розв'язання проблем етнічної ідентифікації населення різних археологічних культур істотне значення може мати вивчення антропологічних параметрів людських останків, які називають

- а. Етнологічні джерела
- б. Статистичні джерела
- в. Антропологічні джерела
- г. Топонімічні джерела

313. Відомості про одяг населення минулого можна знайти у музейних збірках і їх називають

- а. Статистичні джерела
- б. Антропологічні джерела
- в. Речові джерела
- г. Топонімічні джерела

314. Важливу інформацію (переважно закодовану у символи) щодо минулих епох несуть народні легенди, перекази, міфи, істотно доповнюючи дані писемних та речових джерел, які називають

- а. Речові джерела
- б. Статистичні джерела
- в. Етнографічні джерела
- г. Топонімічні джерела

315. Карта “Етнічні групи південно-західної України (Галичини) на 1.1.1939” (опублікована у 1953 р., у 1983 р. перевидана з доповненнями), що детально, з точністю до 5%, відображає етнічний склад населення всіх поселень Галичини в межах української етнічної території напередодні Другої світової війни, складена зусиллями українського географа

- а. В. Кубійовича
- б. Г. Л. Боплана
- в. С. Рудницького
- г. Я. Дашкевича

316. Створена у 1908 році при Науковому Товаристві імені Шевченка (НТШ) Статистична комісія видавала до Першої світової війни

- а. “Студії з поля статистики”
- б. “Wiadomosci Statystyczne o stosunkach krajowych”
- в. “Вісник статистики України”
- г. Йосифінську метрику

317. Цінним джерелом інформації про Україну першої половини ХХ ст є статистичне видання в УРСР

- а. “Студії з поля статистики”
- б. “Статистика Российской империи”
- в. “Вісник статистики України”
- г. Йосифінська метрика

318. Описано територію Київської Русі, поділ на племена, розкрито династичні відносини, які істотно впливали на територіально-політичні взаємини того часу у документі [МС] [МС]

- а. “Студії з поля статистики”
- б. “Повість минулих літ”
- в. “Вісник статистики України”
- г. Францисканська метрика

319. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

320. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 50°–70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

321. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:

- а. праворуч;
- б. ліворуч;
- в. тільки на захід;
- г. тільки на схід.

322. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою:

- а. 3-бальною;
- б. 10-бальною;
- в. 9-бальною;
- г. 5-бальною.

323. У Світовому океані у Північній півкулі формується:

- а. одне кільце течій;
- б. два кільця течій;
- в. течія західних вітрів;
- г. три кільця течій.

324. Велика різниця між температурами різних територій материка Північна Америка зумовлена передусім:

- а. відмінностями у характері підстилаючої поверхні;
- б. різним впливом океанічних течій;
- в. відмінностями в абсолютних висотах територій;
- г. великою протяжністю материка з півночі на південь.

325. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою зміни температури повітря:

- а. тропосфера – стратосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- б. стратосфера – мезосфера – тропосфера – термосфера – екзосфера
- в. гомосфера – гетеросфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

326. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою складу повітря:

- а. гомосфера – гетеросфера
- б. стратосфера – тропосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- в. стратосфера – мезосфера – термосфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

327. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до:

- а. байкальської складчастості;
- б. каледонської та герцинської складчастості;
- в. мезозойської складчастості;
- г. докембрійських фаз горотворення.

328. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене:

- а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами;
- б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря;
- в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні;
- г. протяжності материка з півночі на південь.

329. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують:

- а. савани;
- б. лісостепи;
- в. вологі вічнозелені ліси;
- г. твердолистяні ліси.

330. У внутрішніх районах Кордильєр розміщена зона:

- а. напівпустель;
- б. саван;
- в. пустель;
- г. твердолистяних лісів.

331. На півночі помірного поясу Північної Америки в умовах прохолодного літа і надмірного зволоження сформувалася зона:

- а. тундри;
- б. мішаних лісів;
- в. лісотундри;
- г. тайги.

332. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США?

- а. каледонської;
- б. герцинської;
- в. мезозойської;
- г. альпійської.

333. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка Північна Америка утворилися внаслідок:

- а. рухів літосферних плит;
- б. діяльності материкового зледеніння;
- в. вулканізму;
- г. зсувів і осипищ.

334. Відкрив півострови Ньюфаундленд та Лабрадор:

- а. Генрі Гудзон;
- б. Джон Кабот;
- в. Джон Девіс;
- г. Вітус Берінг.

335. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
- б. савани і рідколісся;
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
- г. вологих екваторіальних лісів.

336. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони:

- а. мають переважаюче льодовикове живлення;
- б. усі взимку замерзають;
- в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів;
- г. усі при впадінні в море утворюють естуарій.

337. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану Євразії є те, що вони:

- а. живляться в основному за рахунок літніх дощів;
- б. більшість річок мають льодовикове живлення;
- в. своє скресання починають з верхів'їв;
- г. усі при впадінні у море утворюють дельту.

338. Який тип атмосферної циркуляції панує на більшості території континентальної Європи?

- а. Арктичного максимуму;
  - б. західних вітрів;
  - в. Азіатського максимуму;
  - г. Атлантичного мінімуму.
339. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що:
- а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою;
  - б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам;
  - в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення;
  - г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря.
340. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах:
- а. узбережжя Північного Льодовитого океану;
  - б. центральних частин Європи;
  - в. узбережжя Тихого океану;
  - г. гір Тибету і Забайкалля.
341. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що:
- а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови;
  - б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову;
  - в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами;
  - г. у межах її території є давні платформи та області складчастості.
342. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану:
- а. повноводні узимку і міліють сухим літом;
  - б. утворюють дельти з декількома рукавами;
  - в. короткі, порожисті, течуть по твердих породах;
  - г. течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами.
343. Типовими деревами вологих екваторіальних лісів Євразії є:
- а. вічнозелені дуби, дика маслина, благородний лавр, південна сосна – пінія, кипариси;
  - б. магнолії, камфорний лавр, камелії, тунгове дерево, бамбук;
  - в. дуб, бук, граб, особливі види сосни, кипариси;
  - г. велика кількість видів пальм (до 300 видів), бамбука;
344. Від тропічних пустель Африки й Австралії азіатські пустелі помірного поясу відрізняються:
- а. вищими літніми температурами;
  - б. відсутністю рослин, що запасують воду в тканинах – сукулентів;
  - в. теплішою зимою;
  - г. тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву.
345. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що:
- а. материк сильно витягнутий з півночі на південь;
  - б. у межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців;
  - в. характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах;
  - г. характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів.
346. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії?

- а. північні;
- б. східній;
- в. західній;
- г. південній.

347. У лісостепу Євразії переважає трав'яниста рослинність на ґрунтах:

- а. дерново-підзолистих;
- б. чорноземних;
- в. каштанових;
- г. сіро-бурих.

348. На заході материка у зоні тайги Євразії переважає:

- а. модрина та клен;
- б. кедр та дуб;
- в. модрина та кедр;
- г. сосна і ялина.

349. У якій природній зоні Євразії вирубані ліси не відновлюються, а їхнє місце займають чагарникові формації?

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
- б. савани і рідколісся;
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
- г. вологих екваторіальних лісів.

350. Найбільш типовими низькорослими деревами лісотундрового рідколісся Євразії є:

- а. береза, ялина, модрина;
- б. кедр, дуб, бук;
- в. модрина, кедр, сосна;
- г. липа, береза, вільха.

351. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях:

- а. півостровів Південної Європи;
- б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ;
- в. Центральної та Південно-Західної Азії;
- г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини.

352. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії:

- а. не перевищує десятків кілометрів;
- б. виміряється сотнями кілометрів;
- в. не перевищує кілька десятків метрів;
- г. не перевищує 10 000 км.

353. Велика частина Тихого океану знаходиться в екваторіальному, субекваторіальному і тропічному поясах. Температура повітря над цими акваторіями:

- а. увесь рік становить +16 ...+24 °С;
- б. увесь рік становить +10...+12°;
- в. близько 0°;
- г. не завжди додатня.

354. У Європі, в умовах достатньої кількості тепла й опадів, переважають широколистяні ліси:

- а. букові;
  - б. дубові;
  - в. кленові;
  - г. грабові.
355. Тигр живе у мішаних та широколистяних лісах Євразії:
- а. на території Японії;
  - б. у басейні Амуру;
  - в. у Тибеті;
  - г. в Сибіру.
356. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера:
- а. Онезьке, Каспійське;
  - б. Байкал, Мертве море;
  - в. Балхаш, Ельтон;
  - г. Світязь, Аральське.
357. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори:
- а. Алтай;
  - б. Тянь-Шань;
  - в. Кунь-лунь;
  - г. Уральські.
358. До Альпійсько-Гімалайського поясу відносять гори:
- а. Гімалаї, Тянь-Шань, Алтай, Альпи;
  - б. Гімалаї, Кавказ, Альпи, Карпати;
  - в. Гімалаї, Тибет, Кавказ, Іранське нагір'я;
  - г. Гімалаї, Кавказ, Уральські гори, Альпи.
359. Що таке розсіювання радіації:
- а. часткове перетворення радіації, яка має певний напрямок поширення (а саме такою є пряма сонячна радіація, що поширюється у вигляді паралельних променів), у радіацію, що йде по всіх напрямках
  - б. процес поглинання сонячної радіації в атмосфері Землі
  - в. розсіювання, яке відбувається на молекулах і комплексах молекул
  - г. зменшення густини радіації у всіх напрямках
360. У Північному Льодовитому океані поблизу берегів Євразії переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається:
- а. торос;
  - б. пак;
  - в. шуга;
  - г. крига.
361. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована:
- а. з півдня на північ;
  - б. з півночі на південь;
  - в. із заходу на схід;
  - г. зі сходу на захід.

362. Моря Північного Льодовитого океану лежать у північному субполярному поясі. До помірною поясу відноситься тільки море:

- а. Норвезьке;
- б. Чукотське;
- в. Східносибірське;
- г. Лаптевих.

363. На західну частину материка Північна Америка на північ від паралелі 30° пн. ш. найбільший вплив мають вітри:

- а. пасати;
- б. західні;
- в. північно-східні;
- г. мусонні.

364. Виберіть явища, що пов'язані із розсіюванням радіації:

- а. усінаведені відповіді
- б. Блакитний колір неба
- в. Сутінки
- г. Розсіяне світло в денні часи

365. Найбільшою річкою Євразії є:

- а. Хуанхе;
- б. Амур;
- в. Янцзи;
- г. Волга.

366. Про яке явище йдеться: "Освітлення Сонцем, яке знаходиться під горизонтом, високих шарів атмосфери, завдяки чому освітлюється поверхня Землі, що перебуває в тіні":

- а. Сутінки
- б. Блакитний колір неба
- в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
- г. Розсіяне світло в денні години

367. До давніх платформ у межах Євразії належить:

- а. Західноєвропейська;
- б. Західносибірська;
- в. Східноєвропейська;
- г. Туранська.

368. У високих Альпійських горах бере початок одна з великих річок Європи:

- а. Одра;
- б. Дунай;
- в. Рейн;
- г. Вісла.

369. Руйнування берегів морськими водами, називається:

- а. акрецією;
- б. корозією;
- в. абразією;
- г. абляцією.

370. У період каледонського етапу сформували низькі і середньовисокі гори:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

371. Мезозойські складчасті структури – це:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

372. До структур байкальського віку (байкаліди) належить:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

373. Герцинські складчасті структури сформували:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

374. До монголо-охотського геосинклінального поясу не належить:

- а. Саяни;
- б. гори Прибайкалля і Забайкалля;
- в. Станове нагір'я;
- г. хребти Ельбурс і Загрос.

375. Анабарське плато розміщується в межах:

- а. Західносибірської височини;
- б. Середньосибірського плоскогір'я;
- в. Східносибірського плоскогір'я;
- г. Єнісейського кряжу.

376. Ураганний вітер, який супроводжується піщаною бурею, в Азії називають:

- а. Хамум;
- б. Хамсун;
- в. Хамсін;
- г. Самум.

377. Площа внутрішніх областей Азії, які майже позбавлені поверхневих вод і не мають стоку в Світовий океан складає:

- а. 13 %;
- б. 15 %;
- в. 40 %;
- г. 10 %.

378. Наступ моря на суходіл, називається:

- а. трансгресією;
- б. регресією;

- в. насувом;
- г. абразією.

379. Третя за довжиною річка в Азії:

- а. Хуанхе;
- б. Меконг;
- в. Амур;
- г. Янцзи.

380. У Гімалаях виділяють висотних поясів природної рослинності:

- а. 3;
- б. 8;
- в. 5;
- г. 4.

381. Серед країн Азійсько-Тихоокеанського регіону за рівнем розвитку паркової індустрії лідирує:

- а. Китай;
- б. Японія;
- в. Індонезія;
- г. Філіппіни

382. Про яке явище йдеться: "Завдяки існуванню атмосфери вдень ясно і там, куди сонячні промені не потрапляють та тоді, коли Сонце ховається за хмарами":

- а. Розсіяне світло в денні часи
- б. Сутінки
- в. Блакитний колір неба
- г. Зміна забарвлення прямого сонячного світла

383. Геосинклінальними областями називаються

- а. окремі підняття
- б. виходи на поверхню кристалічних порід
- в. ділянки, які характеризуються інтенсивними рухами земної кори і гороутворенням
- г. западини

384. Геосинкліналі характеризуються

- а. інтенсивною тектонічною рухливістю
- б. малорухливістю
- в. стійкістю і незмінністю впродовж тисячоліть
- г. немає правильної відповіді

385. За визначенням В.Е. Хаїна, геосинкліналі – це

- а. зони високої рухливості, значного розчленування і підвищеної проникності земної кори, які характеризуються на початкових стадіях свого розвитку переважанням інтенсивних занурень, а на заключних – інтенсивних піднятть
- б. ділянка земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
- в. фундамент, що складається з інтенсивно деформованих кристалічних і метаморфічних гірських порід
- г. статичні утворення

386. На ранніх етапах розвитку геосинкліналь представляє собою

- а. морську область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
  - б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антикліноріїв
  - в. ділянку земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
  - г. правильної відповіді немає
387. На місці піднятих складчастих структур утворюються:
- а. заглибини
  - б. западини
  - в. синклінорії
  - г. антиклінорії
388. На місці понижених ділянок земної кори утворюються:
- а. підняття
  - б. синклінорії
  - в. антиклінорії
  - г. Складчасті області
389. Після розвитку складчастості на місці геосинкліналей утворюється
- а. морська область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
  - б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антикліноріїв
  - в. мілководдя
  - г. правильної відповіді немає
390. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів:
- а. картографічна топоніміка
  - б. картографічна інформатика
  - в. картометрія
  - г. топографія.
391. Вік геосинклінальних поясів розрізняється за часом
- а. складчастості, яка створила на їх місці складчастий пояс.
  - б. формування платформи, що лежить в основі формування материка
  - в. формування магматичних гірських порід
  - г. утворення моря, яке заповнило западину
392. Виділяються складчасті пояси такого віку:
- а. протерозойського, каледонського, герцинського і альпійського
  - б. докембрійського, післякембрійського, антропогенного і сучасного
  - в. докембрійського, герцинського і антропогенного
  - г. кайнозойського, мезозойського, антропогенного і неогенного
393. “Гірська країна” – це
- а. ізольована височина, залишок зруйнованої і зниженої процесами денудації більш високої поверхні
  - б. високо підняті над навколишньою територією і дуже розчленовані великі ділянки земної поверхні

- в. високий вертикальний або майже вертикальний виступ гірської породи
  - г. правильної відповіді немає
394. Гірські країни простягаються на
- а. десятки кілометрів
  - б. сотні і тисячі метрів
  - в. сотні і тисячі кілометрів
  - г. десятки метрів
395. чені вважають, що життя зародилося в
- а. Палеозойській ері
  - б. Архейській ері
  - в. Кайнозойській ері
  - г. Мезозойській ері
396. Гора – це
- а. зниження земної поверхні в межах суші, а також дна океанів та морів.
  - б. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підошву).
  - в. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабо хвилястою
  - г. правильної відповіді немає
397. Ландшафт острівних гір характерний для
- а. Європи, Середньої Азії
  - б. Африки, деяких місцевостях Південної Америки і т.п.
  - в. Прибалтики та Скандинавії
  - г. України та Польщі
398. Гірські хребти – це
- а. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підошву)
  - б. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабо хвилястою
  - в. великі, лінійно витягнуті позитивні форми рельєфу, обмежені нахиленими поверхнями (схилами), які опускаються у протилежні боки
  - г. правильної відповіді немає
399. Найвища частина гірського хребта – це
- а. підошва
  - б. останець
  - в. гребінь
  - г. схил
400. Гребні гірських хребтів зазвичай
- а. нерівні
  - б. плоскі
  - в. виположені
  - г. прямолінійні
401. За зовнішньою формою розрізняють наступні типи вершин:

- а. столова гора, купол, пік
  - б. скеля, останець, пік
  - в. скеля, купол, вершина
  - г. правильної відповіді немає
402. Вершинна поверхня рівна, плоска характерна для
- а. столових гір
  - б. куполів
  - в. піків
  - г. останців
403. Вершинна поверхня заокруглена характерна для
- а. столових гір
  - б. куполів
  - в. піків
  - г. останців
404. Вершина загострена, конічна, пірамідальна характерна для
- а. столових гір
  - б. куполів
  - в. піків
  - г. останців
405. Найнижчі ділянки гребнів гірських країн називаються
- а. перевалами
  - б. столовими горами
  - в. куполами
  - г. хребтами
406. Широкі перевали називаються
- а. столовими горами
  - б. сідловинами
  - в. улоговинами
  - г. хребтами
407. Великі за площею, високо підняті ділянки суші, складені дислокованими породами, але які мають рівнинну чи хвилясту поверхню, часто розчленовану долинами річок, представляють собою
- а. гори
  - б. плоскогір'я
  - в. перевали
  - г. хребти
408. Гірська країна, де чергуються гірські хребти і високо розташовані над рівнем моря рівнинних ділянок, називається
- а. нагір'ям
  - б. хребтом
  - в. гірським ланцюгом
  - г. піком
409. За походженням і будовою гори розподіляються на:
- а. карстові, завальні, тектонічні
  - б. тектонічні, вулканічні, ерозійні

- в. покривні, острівні, акумулятивні
- г. правильної відповіді немає

410. Вулканічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

411. Ерозійні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

412. Тектонічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

413. Льодовики здійснюють механічний вплив на тверду поверхню: рухаючись по схилу, вони виносять за межі снігової лінії продукти руйнування гірських порід і залишають їх у вигляді

- а. моренних гряд і конусів виносу
- б. пікоподібної форми вершин
- в. коритовидних долин
- г. столових гір

414. Коритовидна долина, зроблена льодовиком і заповнена річковими долинами називається

- а. пік
- б. трог
- в. перевал
- г. хребет

415. Нижче нівального поясу рельєфу в горах помірних широт лежить широкий

- а. пояс з лісовою рослинністю
- б. пояс альпійських лук
- в. пояс делювіальних шлейфів
- г. правильної відповіді немає

416. Нижче альпійського поясу у помірних широтах розташований
- пояс з лісовою рослинністю
  - нівальний пояс
  - пояс делювіальних шлейфів
  - правильної відповіді немає
417. Нівальний пояс може бути єдиним висотним поясом у
- Горах високих широт
  - Горах помірних широт
  - Дуже високих горах
  - Екваторіальних гір
418. Гори помірних широт, вершини яких лежать нижче снігової лінії
- мають дуже широкий нівальний пояс
  - нівального поясу не мають
  - не мають інших поясів, крім нівального
  - правильної відповіді немає
419. Радіальне (променисто видне) розчленування гір – це коли
- окремі гірські хребти виходять з гірського вузла у різних напрямках. Переважно це важко прохідна країна;
  - від головного вододільного хребта більш-менш перпендикулярно йому відходять інші
  - від головного хребта відходять бокові хребти з однією стороною, прикриваючи під гострим кутом один одного
  - правильної відповіді немає
420. Враховуючи походження гір, їх геологічний вік та ступінь перетвореності початкового рельєфу екзогенними і ендегенними факторами, виділяють три морфологічних типи гір –
- високі, середні і низькі
  - тектонічні, акумулятивні і ерозійні
  - стрімкі, скульні, куестові
  - правильної відповіді немає
421. За морфологією виділяються наступні типи гір:
- високі, середні і низькі
  - складчасті, брилові, складчасто-брилові і столово-брилові
  - тектонічні, акумулятивні і ерозійні
  - прадавні, давні, сучасні
422. Молоді складчасті гори характеризуються
- поступовому зниженні їх абсолютної висоти, зникненні різких форм
  - великими амплітудами висот, крутизною і скелястістю схилів
  - заокругленими вершинами, виположеними схилами
  - тривалою докембрійською історією формування
423. На земній поверхні брилові гори
- займають більшу площу, ніж складчасті
  - займають однакову площу зі складчастими
  - займають меншу площу, ніж складчасті
  - старі і зруйновані
424. При розломах і зміщеннях ділянок земної кори виникають гори

- а. складчасті
- б. флішеві
- в. столово-брилові
- г. залишкові

425. Столово-брилові гори зустрічаються

- а. дуже рідко
- б. дуже часто
- в. тільки на островах
- г. тільки на дні океану

426. Виберіть твердження, що стосується біосфери

- а. розташована на контакті газової, літогенної і водної оболонок Землі і займає придонну частину повітряного океану й поверхневий горизонт кори вивітрювання і акваторій планети
- б. найпростіша за складом компонентів, найбільш анізотропна у просторі і найдинамічніша в часі
- в. структурно складається з найвищого, найщільнішого і багатого енергією горизонту тропосфери, ґрунту із підґрунтям, придонних горизонтів водних просторів, рослин, тварин й мікроорганізмів
- г. цілісна частина ландшафтної оболонки Землі, що утворилася в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів планети в певних умовах середовища, і як наслідок - набула характерного вигляду в просторі

427. Виберіть предмет дослідження біогеографії

- а. живі організми та їх угруповання в межах біосфери та її просторових частин усіх масштабних рівнів
- б. матеріальні об'єкти дослідження (рослини, тварини, регіони), й ідеальні реалії (знання суб'єкта-дослідника та його попередників)
- в. закони й закономірності поширення й розміщення живих організмів та їх угруповань у просторі й часі залежно від їхніх адаптивних можливостей та впливу на них екологічних чинників
- г. властивості і ознаки ПТК як природних тіл і об'єктів природокористування: генезис, просторова структура, тенденції функціонування, динаміки і розвитку, стійкість до зовнішнього впливу і можливості саморегуляції, природно-ресурсний потенціал

428. Моніторинг стану біотичних ресурсів

- а. полягає у вивченні динаміки острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
- б. з науково пошукового напрямку перетворився на практичну сферу діяльності, оскільки за допомогою індикаційних досліджень вдалося відкрити не одне родовище корисних копалин
- в. ґрунтується на мережі біосферних заповідників і дистанційних методах спостереження
- г. вивчає живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

429. Геноегеографія вивчає

- а. просторову мінливість генетичного фонду (в межах ареалу виду) на підставі синтезу методів географії, генетики й екології
- б. живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

- в. динаміку острівних форм, зв'язки між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
- г. вивчає раціональне природокористування через мережі біосферних заповідників за допомогою дистанційних методів спостереження

430. Географічні знання античності узагальнив у сімнадцяти книгах під загальною назвою "Географія" давньогрецький учений

- а. Аристотель (384-322 рр. до н. е.)
- б. Теофраст (372-287 рр. до н. е.)
- в. Л. Гіні (початок XVI ст.)
- г. Страбон (64-63 рр. до н. е. - 23-24 рр. н. е.)

431. Поняття "ноосфера" (νοοσ - з грец. - розум і σφείρα - куля), або сфера розуму, запровадили

- а. М. Вавилов і О. Гумбольдт
- б. Е. Леруа і Е. Геккель
- в. А. Тенслі і К. Мьобіус
- г. Е. Леруа і П. Теяр-де-Шарден

432. Стан біосфери, у якому людська діяльність відіграє головну роль, В. Вернадський називав

- а. екзосферою
- б. антропосферою
- в. ноосферою
- г. біосферою

433. Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від Братіслави до Залізних Воріт на:

- а. 110 км;
- б. 280 км;
- в. 1200 км;
- г. 1500 км

434. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

435. Особливості та закономірності поширення природних явищ та об'єктів у географічній оболонці є

- а. предмет вивчення фізичної географії
- б. об'єктом вивчення будь якої науки про Землю
- в. предметом вивчення будь якої науки про Землю
- г. методом вивчення географії

436. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад до річки Прагова, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

437. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро
- а. Свитязь
  - б. Танганьїка
  - в. Байкал
  - г. Ньяса
438. Як називають ріки, що впадають в головну ріку?
- а. Ріки третього порядку
  - б. Ріки першого порядку
  - в. Приймальні водойми
  - г. Ріки другого порядку
439. Частина Карпатської гірської країни, яка лежить на захід від Трансільванського плато, називають:
- а. Південними Карпатами;
  - б. Західними Румунськими горами;
  - в. Західними Карпатами;
  - г. Сербськими Карпатами
440. Для річкової системи якого типу характерне сходження приток до центру головного русла?
- а. Доцентрової
  - б. Мішаної
  - в. Прямокутної
  - г. Деревовидної
441. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у масиві:
- а. Ретезат;
  - б. Фегераш;
  - в. Татри;
  - г. Родна
442. Українські Карпати є частиною:
- а. Південних Карпат;
  - б. Східних Карпат;
  - в. Трансільванського плато;
  - г. Західних Карпат
443. Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у масиві:
- а. Ретезат;
  - б. Фегераш;
  - в. Татри;
  - г. Родна (Роднянські Альпи)
444. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися:
- а. Українські Карпати;
  - б. Східні Карпати;
  - в. Бещади;
  - г. Молдово-Семиградські Карпати
445. Найвища вершина Карпатської гірської країни:

- а. Говерла;
  - б. Герлаховський штит;
  - в. П'єтрос;
  - г. Молдов'яну
446. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у:
- а. Південних Карпатах;
  - б. Східних Карпатах;
  - в. Західних Карпатах;
  - г. Сербських Карпатах
447. Найвища вершина Карпат у Польщі:
- а. Баб'я;
  - б. Кукурбета;
  - в. Тарниця;
  - г. Риси
448. Головні потоки туристів формуються в:
- а. Південній Америці та Африці;
  - б. Північній та Південній Америці;
  - в. Близькому Сході та Африці;
  - г. Європі та Північній Америці.
449. Відносно екватора Україна знаходиться між
- а. паралелями 44° – 53° пн. ш.
  - б. паралелями 44° – 53° пд. ш.
  - в. меридіанами 22° – 40° сх. д.
  - г. меридіанами 44° – 53° сх. д.
450. Найближча до екватора точка України знаходиться
- а. с. Рання Зоря
  - б. на мисі Тарханкут
  - в. на мисі Сарич
  - г. біля с. Грем'яч
451. Найближча до північного полюса точка України знаходиться
- а. с. Рання Зоря
  - б. на мисі Тарханкут
  - в. на мисі Сарич
  - г. біля с. Грем'яч
452. Найближча до початкового меридіана точка України знаходиться
- а. біля с. Рання Зоря
  - б. біля с. Соломонове
  - в. на мисі Тарханкут
  - г. на мисі Сарич
453. Найвища вершина Південних Карпат:
- а. Бельяніца;
  - б. Кукурбета;
  - в. Тарниця;
  - г. Молдов'яну

454. Найвища вершина Сербських Карпат:

- а. Шияк;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Пеляга

455. Територія України простягається із заходу на схід на

- а. 900 км
- б. 1300 км
- в. 1960 км
- г. 7640 км

456. Яка європейська країна межує з найбільшою кількістю областей на західному кордоні України?

- а. Польща
- б. Словаччина
- в. Угорщина
- г. Румунія

457. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна поділяється на дві відмінні у своєму геологічному розвитку частини:

- а. Внутрішні (Флішеві) і Зовнішні Карпати;
- б. Внутрішні (Полонининські) і Скибові Карпати;
- в. Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати;
- г. Внутрішні і Зовнішні (Вулканічні) Карпати

458. Екваторіальний радіус Землі становить

- а. 12742 км
- б. 6378 км
- в. 6371 км
- г. 6357 км

459. На поверхню Світового океану від всієї площі Землі припадає

- а. 21%
- б. 29%
- в. 78%
- г. 71%

460. До географічних наслідків осьового обертання Землі не належить

- а. сплюснутість фігури планети
- б. зміна пір року
- в. добовий хід температури
- г. дія сили Коріоліса

461. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки

- а. географічна широта
- б. географічна висота
- в. географічна довгота
- г. змінюється від 0 до 180°

462. Географічна широта може мати найбільше значення

- а. 180°
  - б. 90°
  - в. 270°
  - г. 360°
463. Точка з географічними координатами 0° ш. , 0° д. — це
- а. точка перетину 180 -го меридіана та екватора
  - б. точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
  - в. точка перетину 0 -го меридіана та тропіка
  - г. точка перетину 0 -го меридіана та екватора
464. На один градус Земля повертається за
- а. 24 хвилини
  - б. 15 хвилин
  - в. 4 хвилини
  - г. 12 хвилин
465. За одну годину Земля повертається на
- а. 4°
  - б. 12°
  - в. 24°
  - г. 15°
466. З 1990 року Україна живе за поясным часом, який відрізняється від всесвітнього на
- а. дві години
  - б. одну годину
  - в. три години
  - г. десять годин
467. Вісь добового обертання Землі нахилена до площини її орбіти під кутом
- а. $23,5^\circ$
  - б. $66,5^\circ$
  - в. $73,5^\circ$
  - г. $76,5^\circ$
468. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, пір року є
- а. нахил осі Землі до площини орбіти
  - б. тільки рух Землі по орбіті
  - в. добовий рух Землі
  - г. тривалість року
469. Тектонічний розлом, який розділяє Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати простягається вздовж:
- а. зони Пенінських стрімчаків;
  - б. Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
  - в. Кросненської зони Карпат;
  - г. Скибової зони Карпат
470. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на
- а. південному тропіку
  - б. північному полярному колі

- в. північному тропіку
- г. південному полярному колі

471. Впродовж доби завжди буває день і ніч

- а. на усіх широтах
- б. між північним полярним колом і північним полюсом
- в. між полярними колами
- г. на усіх широтах між полярними колами

472. Енергію течії річок, яку можна використати для виробництва електроенергії, за геосферним підходом відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

473. Компоненти і сили природи, які безпосередньо використовуються у виробництві та служать здебільшого для нього сировиною або джерелом енергії, а також безпосередньо можуть споживатися населенням, називають

- а. природними умовами
- б. природними засобами
- в. споживчими ресурсами
- г. природними ресурсами

474. Компоненти і сили природи, які впливають на виробництво, але безпосередньо у ньому не використовуються, називають

- а. природними умовами
- б. природними засобами
- в. споживчими ресурсами
- г. природними комплексами

475. Частина долини ріки, яка в повінь або в паводок заливається водою називається:

- а. перекатом
- б. плесом
- в. терасою
- г. заплавою

476. Виберіть правильну закономірність:

- а. Густота річкової мережі в Карпатах і південних областях України характеризується приблизно однаковими значеннями
- б. Густота річкової мережі значно більша в Карпатах, ніж в південних районах України
- в. Немає чіткої залежності між густотою річкової мережі в Карпатах та південних районах України
- г. Густота річкової мережі менша в Карпатах, ніж в південних районах України

477. Виберіть ознаки, характерні для великих річкових басейнів.

- а. усі відповіді доповнюють одна одну
- б. площа басейну більше 50 000 км кв.
- в. басейн лежить в декількох географічних зонах
- г. гідрологічний режим великих рік не притаманний рікам окремих зон

478. Що називають режимом ріки?

- а. Це період нормального рівня ріки
- б. Меженний період, коли ріки є найбільш повноводними
- в. Закономірності коливання витрат і рівня води впродовж року, які обумовлені кліматичними умовами території
- г. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

479. Земельні ресурси за геосферним підходом, відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

480. Внутрішню енергію Землі за геосферним підходом, відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

481. Енергію вітру, а також енергію Сонця за геосферним підходом, відносять до ресурсів

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

482. Прісні води, які придатні для споживання в житловому і сільському господарстві, промисловості, вважають

- а. гідроресурсами
- б. водними ресурсами
- в. біологічними ресурсами
- г. ресурсами атмосфери

483. Серед тваринних ресурсів особливо велике значення для суспільного виробництва мають

- а. рибні
- б. лісові ссавці
- в. свійські тварини
- г. мисливські птахи

484. Геоморфологічні процеси та їх наслідки, форми рельєфу за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

485. Водні об'єкти з прибережною зоною за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

486. Усю сукупність процесів у атмосфері, які створюють комфортність середовища для людини або мають сприятливий оздоровчий ефект пропонується розглядати як

- а. агрокліматичні
- б. воднокліматичні
- в. рекреаційнокліматичні
- г. туриськокліматичні

487. Джерела (особливо ті, які є витокami великих річок, мінеральними, гарячими, фонтануючими), відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

488. Живі організми, які у літній та осінній сезони виступають стимулами найбільш масових рекреаційних міграцій та туризму, належать за своєю природною сутністю до окремого царства

- а. дроб'янки
- б. гриби
- в. рослини
- г. тварини

489. Які поняття характеризують особливі періоди в режими ріки?

- а. Період нормального рівня води
- б. Закономірності коливання витрат і рівня води
- в. Випаровування, опади, стік
- г. Межень, водопілля, паводок

490. Виберіть визначення, що відповідає поняттю межені ріки:

- а. це період максимального рівня води у річці
- б. це період мінімального рівня води у річці
- в. період короткочасного нерегулярного підйому рівня води, викликаний переважно випаданням дощів
- г. це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

491. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?

- а. Деревовидної
- б. Доцентрової
- в. Прямокутної
- г. Мішаної

492. Як називають закономірні зміни в часі стоку, швидкості течії, рівнів води і нахилів водної поверхні?

- а. Водним режимом ріки
- б. Фазами водного режиму ріки
- в. Водопіллям
- г. Меженню

493. Як називають повторювану щорічно в один і той же сезон фазу найбільшої водності з високим та тривалим підвищенням рівнів?

- а. Межень
  - б. Повінь
  - в. Витрата води
  - г. Режим ріки
494. Що є причиною паводків?
- а. Водний режим ріки
  - б. Фаза водного режиму ріки, що характеризується тривалим стоянням низьких рівнів
  - в. Закономірності коливання витрат і рівня води
  - г. Інтенсивні випадання дощів або танення снігу під час відлиг
495. Як в гідрології називаємо природні водоймища суші із сповільненим водообміном (стоком)?
- а. Болотами
  - б. Озерами
  - в. Річками
  - г. Поєднанням боліт і озер
496. Які об'єкти вивчення гідрології належать до штучних водойм?
- а. малі гідроелектростанції
  - б. стави, водосховища
  - в. озерні улоговини
  - г. болота
497. Сукупність природних ресурсів території, які можуть бути використані у національному господарстві з урахуванням тенденцій науково-технічного прогресу називають
- а. природно-ресурсним капіталом
  - б. виробничо-ресурсним потенціалом
  - в. природно-виробничим потенціалом
  - г. природно-ресурсним потенціалом
498. Природокористування це
- а. особливий сфера національного господарського комплексу і світового господарства
  - б. синонім до терміну суспільне виробництво
  - в. сукупність процесів, які спрямовані на використання природи з метою задоволення суспільних потреб
  - г. процес залучення людиною природних ресурсів тільки до матеріального виробництва
499. У залежності від факторів, які впливають на гірські породи, а також результатів цього впливу на процеси, вивітрювання поділяються на два типи –
- а. внутрішнє і зовнішнє
  - б. фізичне і хімічне
  - в. біологічне і антропогенне
  - г. аридне та вологе
500. Фізичне вивітрювання поділяється на
- а. температурне і механічне
  - б. біологічне і зоологічне
  - в. ендогенне і екзогенне
  - г. хімічне і антропогенне

ОСНОВНИЙ

1. Верхню межу атмосфери умовно проводять на висоті близько:

- а. 50 км
  - б. 80 км
  - в. 20000 км
  - г. 1000 км
2. Температура, при якій його відносна вологість стає рівною 100%, називається:
- а. абсолютною вологістю
  - б. максимальною вологістю
  - в. фактичною вологістю
  - г. точкою роси
3. Серед течій, що спричинені постійними вітрами, виділяють:
- а. дрейфові
  - б. річкові
  - в. стічні
  - г. придонні
4. Площа, з якої води стікають у дану річку, називається її:
- а. системою
  - б. водозбірною системою
  - в. річищем
  - г. басейном
5. Вирішальний вплив на формування клімату Африки має:
- а. розміщення щодо океанів
  - б. рельєф материка
  - в. майже симетричне розміщення щодо екватора
  - г. океанічні течії
6. Великі ділянки лавових плато в Африці розташовані у:
- а. східній частині материка
  - б. західній частині материка
  - в. північній частині материка
  - г. південній частині материка
7. У найпівнічнішій частині Австралії клімат:
- а. субекваторіальний
  - б. субтропічний
  - в. екваторіальний
  - г. тропічний
8. Постійні вітри над Антарктидою постійно дмуть у сторону:
- а. центральної частини
  - б. океану
  - в. південного полюса
  - г. південного сходу
9. Найбільшим шельфовим льодовиком у світі є льодовик:
- а. Белінсгаузена
  - б. Веделла
  - в. Амундсена
  - г. Росса

10. Гори Анди відіграють важливу роль у формуванні клімату Південної Америки, оскільки:
- їхні вершини покриті вічним снігом, що приносить холод на рівнини
  - вони є бар'єром для проникнення повітряних мас із Тихого океану
  - вони є бар'єром для проникнення на материк повітряних мас із Атлантичного океану
  - вони є територією, де постійно панує високий тиск
11. У найпівденнішій материковій частині Австралії клімат:
- субекваторіальний
  - субтропічний
  - екваторіальний
  - тропічний
12. Над територією Антарктиди постійно панує область:
- високого атмосферного тиску
  - низького атмосферного тиску
  - середнього атмосферного тиску
  - помірного атмосферного тиску
13. У якому тепловому поясі розташована більшість території Південної Америки?
- помірному
  - жаркому
  - тропічному
  - субтропічному
14. Друга за площею басейну річка Південної Америки:
- Оріноко
  - Чурун
  - Парана
  - Уругвай
15. На західну частину материка, на північ від паралелі 30° пн. ш., найбільший вплив мають вітри:
- пасати
  - західні
  - північно-східні
  - мусонні
16. Більшість озер Північної Америки мають походження:
- тектонічно-льодовикове
  - вулканічне
  - зсувне
  - карстове
17. Ніагарський водоспад розташований між озерами:
- Гурон і Мічиган
  - Ері та Онтаріо
  - Ері та Мічиган
  - Верхнє та Гурон
18. Більшу частину Гренландії і Канадського Арктичного архіпелагу займає зона:
- арктичних пустель
  - тундри

- в. лісотундри
  - г. тайги
19. Євразія – найбільший материк Землі, який займає частку від усієї площі суходолу:
- а. 1/2
  - б. 1/3
  - в. 1/4
  - г. 1/5
20. Найбільшою річкою Європи є:
- а. Дніпро
  - б. Дунай
  - в. Дон
  - г. Волга
21. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати:
- а. геологічну будову
  - б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
  - в. кліматичні характеристики
  - г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
22. У Північний Льодовитий океан впадають такі великі річки Євразії, як:
- а. Хуанхе, Меконг, Янцзи, Амур
  - б. Єнісей, Об, Лена, Печора
  - в. Інд, Ганг, Тигр, Євфрат
  - г. Дунай, Дніпро, Рейн
23. Способом ізоліній на географічних картах прийнято зображати:
- а. кліматичні характеристики
  - б. ареали поширення явищ
  - в. природні зони
  - г. напрямки переміщень явищ чи об'єктів
24. До давніх платформ у межах Євразії належить:
- а. Західноєвропейська
  - б. Західносибірська
  - в. Східноєвропейська
  - г. Туранська
25. Численні зниження та горби на поверхні материка, які утворив льодовик, особливо помітні на території:
- а. Індокитаю та Індостану
  - б. узбережжі Тихого океану
  - в. Скандинавського півострова
  - г. Іранського нагір'я
26. Найбільші запаси нафти та газу в світі зосереджені у Євразії на територіях:
- а. Китайської рівнини та Кунь Луню
  - б. Передкарпатського крайового прогину та Східноєвропейської платформи
  - в. Месопотамської низовини та Західно-Сибірської молоді платформи
  - г. шельфової зони Чорного та Середземного морів

27. Найбільшою річкою басейну Атлантичного океану у Євразії, другою за величиною річкою Європи є:
- а. Дніпро
  - б. Дунай
  - в. Дон
  - г. Вісла
28. Найповноводніша річка Євразії серед тих, які належать до басейну Північного Льодовитого океану:
- а. Об
  - б. Печора
  - в. Лена
  - г. Єнісей
29. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати:
- а. спеціалізацію промислових центрів
  - б. геологічну будову
  - в. кліматичні характеристики
  - г. інтенсивність певного явища
30. Тихий океан займає частку від усієї площі поверхні планети:
- а. понад 1/2
  - б. понад 1/3
  - в. близько 1/4
  - г. менше 1/8
31. Тихий океан займає частку від поверхні Світового океану:
- а. майже 1/2
  - б. близько 1/4
  - в. 21%
  - г. 4%
32. У Тихому океані утворилася система океанічних течій, яка у північній півкулі має форму:
- а. кільця
  - б. величезної вісімки
  - в. півкола
  - г. овальну
33. За числом видів і біомасою органічний світ Тихого океану:
- а. багатший, ніж в інших океанах
  - б. бідніший, ніж в інших океанах
  - в. такий, як і в інших океанах
  - г. місцями досить різноманітний
34. Берегова лінія Тихого океану найбільш сильно розчленована біля берегів:
- а. Євразії
  - б. Південної Америки
  - в. Північної Америки
  - г. Австралії
35. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого у:

- а. його периферійних частинах
  - б. центральній частині
  - в. рівномірно у вьому просторі
  - г. Південній південній півкулі
36. В чому полягає психрометричний метод вимірювання вологості атмосферного повітря?:
- а. це табличний/графічний метод, що базується на вимірюванні температури повітря сухим і змоченим термометрами
  - б. в основу роботи цього методи покладено принцип дії гігрометрів – приладів, де чутливим елементом є людська волосина
  - в. на стисненні металевої пластини, з якої викачане повітря
  - г. на зміні висоти ртутного стовпчика
37. Вулкани Ісландії та Азорських островів пов'язані з:
- а. жолобом Пуерто-Ріко
  - б. рифтами і розломами Серединно-Атлантичного хребта
  - в. Африканським хребтом
  - г. Південно-Атлантичним хребтом
38. Найсуворіший клімат в Атлантичному океані має його:
- а. північна частина
  - б. західна частина
  - в. східна частина
  - г. південна частина
39. Солоність поверхневих вод Червоного моря сягає понад:
- а. 17‰
  - б. 34‰
  - в. 41‰
  - г. 10‰
40. У Північному Льодовитому океані найбільшим морем за площею є:
- а. Баренцове
  - б. Норвезьке
  - в. Біле
  - г. Гренландське
41. Найширша смуга шельфу в Північному Льодовитому океані розміщена біля берегів:
- а. Північної Америки
  - б. Африки
  - в. Євразії
  - г. Південної Америки
42. Найбільша глибина (5527 м) у Північному Льодовитому океані знаходиться в акваторії:
- а. Баренцового моря
  - б. Норвезького моря
  - в. Білого моря
  - г. Гренландського моря
43. Існує три трактування терміну "ландшафт":
- а. регіональне, локальне, точкове
  - б. загальне, одиничне, часткове

- в. регіональне, планетарне, глобальне
  - г. регіональне, типологічне, загальне
44. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:
- а. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс
  - б. географічна оболонка
  - в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера
  - г. природне біологічне різноманіття
45. Аналогом терміну ландшафтознавство в західній географії виступає термін:
- а. геоекологія
  - б. екологія людини
  - в. біоекологія
  - г. геосистематика
46. Основою, на якій формується ландшафт, є:
- а. річкова система і погодні умови
  - б. орографія та клімат
  - в. мезоформи рельєфу
  - г. геологічний фундамент, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинний і тваринний світ
47. Вертикальну структуру будь-якого ландшафту формують:
- а. приземний шар повітря, рослинний і тваринний світ, ґрунти, поверхневі води, гірські породи, підземні води
  - б. орографія і клімат
  - в. мезоформи рельєфу
  - г. геологічний фундамент
48. Обмін речовиною та енергією між окремими ПТК відбувається наступними шляхами:
- а. вітровими та пиловими бурями
  - б. повеннями та паводками
  - в. тільки поверхневим та підземним стоком
  - г. підземним ґрунтовим стоком, стіканням талих й дощових вод по схилах, міграцією хімічних речовин (водна, атмосферна, біогенна, механічна) тощо
49. Вищою класифікаційною категорією ландшафтів, що виділяється за типом контакту і взаємодією сфер в структурі географічної оболонки Землі, вважається:
- а. відділ ландшафтів
  - б. тип ландшафтів
  - в. підтип ландшафтів
  - г. урочище
50. Антропогенні зміни чи порушення ландшафтів полягають у наступному:
- а. вирубка лісів
  - б. створення штучних водойм
  - в. зменшення обсягів внесення органічного добрива
  - г. порушенні земельного та рослинного покривів, зміні гідрологічного режиму територій та водних об'єктів та інших негативних проявах
51. Об'єктом дослідження екологічного ландшафтознавства є:
- а. ландшафтні комплекси різних рангів, які розглядаються як середовище людини
  - б. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня

- в. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
- г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні та соціогенні підсистеми

52. Предметом дослідження екологічного ландшафтознавства є:

- а. ландшафтні комплекси різних рангів, які розглядаються як середовище людини
- б. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
- в. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
- г. зв'язки та взаємодії людини з ландшафтами; екостани і екоситуації в ландшафтних комплексах, що формуються в результаті сукупної дії природних і антропогенних чинників

53. Об'єктом дослідження антропогенного ландшафтознавства є:

- а. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
- б. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
- в. інтегративні, складногенетичні і складноорганізовані геосистеми, у формуванні та функціонуванні яких провідна роль належить виробничій діяльності людини
- г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні, соціогенні підсистеми

54. Конституційна монархія:

- а. Індія
- б. Японія
- в. Сирія
- г. Лівія

55. Найгустіше заселені зрошувані території (300–400 осіб на км²), водночас, у пустелі Кизилкум на 1 км² площі припадає одна особа:

- а. Росія
- б. Узбекистан
- в. Іран
- г. Пакистан

56. Країна є одним з найбільших у світі імпортерів сировини для промисловості, палива, а також продуктів харчування:

- а. Росія
- б. Японія
- в. Мексика
- г. Південна Африка

57. Частина території країни – Синайський півострів – знаходиться в Південно-Західній Азії, а інша – у Північній Африці:

- а. Саудівська Аравія
- б. Єгипет
- в. Йорданія
- г. Сирія

58. Характерними є високі показники народжуваності при невисоких показниках смертності:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

59. Середня щільність населення – близько 74 осіб на км²:
- а. Австралія
  - б. Єгипет
  - в. Росія
  - г. Канада
60. Національні парки цієї країни використовуються для розвитку сафарі-туризму:
- а. Танзанія
  - б. Єгипет
  - в. Йорданія
  - г. Чорногорія
61. На екстремальному альпіністському туризмі спеціалізується:
- а. Шрі-Ланка
  - б. Бангладеш
  - в. Непал
  - г. М'янма
62. Найбільше залежні від імпорту продукції сільського господарства і харчової промисловості є:
- а. Країни Латинської Америки
  - б. Країни Південної Європи
  - в. Країни Північної Африки
  - г. США і Канада
63. Найбільш сприятливі для зернового господарства агрокліматичні умови у регіоні Латинська Америка склались у:
- а. Кубі
  - б. Венесуелі
  - в. Аргентині
  - г. Еквадорі
64. Найбільш сприятливі умови для вирощування високоякісних сортів кави у регіоні Латинська Америка склались у:
- а. Уругваї
  - б. Парагваї
  - в. Бразилії
  - г. Чилі
65. Найбільш сприятливі умови для збору декількох врожаїв рису у регіоні Південна Азія склались у:
- а. Непалі
  - б. Бутані
  - в. Бангладеш
  - г. Мальдівських островах
66. Найбільші обсяги продукції виноробства виробляється у:
- а. Каліфорнії
  - б. Чилі та Аргентині
  - в. Південній Африці
  - г. Південній Європі
67. Найвища щільність населення спостерігається в:

- а. Португалії
- б. Ірландії
- в. Данії
- г. Нідерландах

68. Історико-географічною підставою для виділення окремого суспільного регіону Південно-Східна Європа є належність більшості держав до імперії:

- а. Російської
- б. Британської
- в. Італійської
- г. Османської

69. Найбільшим експортером продуктів харчування в Скандинавії є:

- а. Норвегія
- б. Данія
- в. Швеція
- г. Фінляндія

70. Підмосковний басейн:

- а. залізної руди
- б. бокситів
- в. кам'яного вугілля
- г. бурого вугілля

71. Станом на 2013 р. населення Словаччини становило орієнтовно:

- а. 5,4 млн ос.
- б. 8,4 млн ос.
- в. 10,4 млн. ос.
- г. 21,4 млн ос.

72. У США частка видобутку вугілля відкритим способом становить: [МС]

- а. понад 60 %
- б. 50 %
- в. 35 %
- г. 25%

73. Паливна промисловість Канади найрозвинутіша в провінції:

- а. Квебек
- б. Альберта
- в. Британська Колумбія
- г. Онтаріо

74. Національний парк Еверглейдс знаходиться на території:

- а. США
- б. Канади
- в. Бермудських островів
- г. Гренландії

75. До історичного регіону Нова Англія у США відносять штат:

- а. Вермонт
- б. Айдахо

- в. Міссурі
  - г. Кентуккі
76. Місто-мільйонер Ванкувер знаходиться в провінції:
- а. Квебек
  - б. Альберта
  - в. Британська Колумбія
  - г. Онтаріо
77. Більшу частину експорту Канади становить продукція:
- а. сільського господарства
  - б. машинобудівної, нафтопереробної, хімічної промисловості
  - в. гірничодобувної галузі
  - г. легкої промисловості
78. Коммютер – це в американській географії означає:
- а. особу, що живе в передмісті
  - б. особу, що працює на ранчо
  - в. особу, що має нерухомість
  - г. особу, що здійснює маятникові міграції
79. Вкажіть перенесену столицю в Африці:
- а. Додома
  - б. Дар-ес-Салам
  - в. Рабат
  - г. Абіджан
80. Найнижча середня тривалість життя характерна для
- а. Свазіленду
  - б. Лівії
  - в. Маврикію
  - г. Єгипту
81. Від пандемії вірусу Ебола найбільше постраждало населення:
- а. Алжиру
  - б. Тунісу
  - в. Танзанії
  - г. С'єрра-Леоне
82. Кліматичні біженці є найбільшою проблемою для регіону:
- а. Капських гір
  - б. Великого Бар'єрного хребта
  - в. Анд
  - г. Сахелю
83. Країна є одночасно частиною ісламського та арабського світу:
- а. Нігерія
  - б. Єгипет
  - в. Замбія
  - г. Мадагаскар
84. Розведення лам і альпак є унікальною галуззю сільського господарства в гірських регіонах:

- а. Тибету
- б. Атласу
- в. Анд
- г. Кордильєр

85. Провідний виробник автомобілів у США концерн:

- а. Рено
- б. Дженерал Моторс
- в. Фольксваген
- г. Тойота

86. Назвіть концерн, який є провідним виробником автомобілів у США:

- а. Мерседес
- б. Форд
- в. Фіат
- г. Таврія

87. Річка Амудар'я є важливим джерелом водопостачання в:

- а. Узбекистані
- б. Казахстані
- в. Росії
- г. США

88. Для якого типу озер відповідно до їх температурної класифікації відносяться озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4°C з незначними річними амплітудами коливання?

- а. Тропічні
- б. Помірні
- в. Полярні
- г. Сезонні

89. Міжнародний морський канал знаходиться на території:

- а. Фіджі
- б. Таїланду
- в. Панами
- г. Нікарагуа

90. Периферійне економіко-географічне положення відносно світових торговельних шляхів характерне для:

- а. Індонезії
- б. Таїланду
- в. Сінгапуру
- г. Нової Зеландії

91. Одним з економічно найбільш розвинених штатів США є:

- а. Міссісіпі
- б. Луїзіана
- в. Північна Дакота
- г. Каліфорнія

92. Ця африканська країна немає виходу до Світового океану:

- а. Гана
  - б. Центрально-Африканська Республіка
  - в. Мавританія
  - г. Марокко
93. Останнім штатом, який приєднався до США є:
- а. Техас
  - б. Гавайські острови
  - в. Південна Кароліна
  - г. Вашингтон
94. Економічно найкраще розвиненими є регіони:
- а. Східної Австралії
  - б. Західної Австралії
  - в. Північної Австралії
  - г. Південної Австралії
95. Виноробство на території Африки найбільш розвинене у:
- а. Південній Африці
  - б. Кенії
  - в. Мадагаскарі
  - г. Ботсвані
96. Найбільший видобуток вугілля на території Африки у:
- а. Південній Африці
  - б. Кенії
  - в. Мадагаскарі
  - г. Ботсвані
97. Ця латиноамериканська країна не має виходу до Світового океану:
- а. Болівія
  - б. Перу
  - в. Еквадор
  - г. Уругвай
98. Найбільші поклади залізно-рудної сировини у Канаді приурочені до:
- а. о. Ньюфаундленд
  - б. Канадського кристалічного щита
  - в. Скелястих гір
  - г. До узбережжя Тихого океану
99. Потужна ГЕС, побудована на Дунаї між Румунією і Сербією називається:
- а. "Ітайпу"
  - б. "Габчиково"
  - в. "Залізні ворота"
  - г. "Три ущелини"
100. Нову Зеландію відносимо до групи:
- а. Країн, що розвиваються
  - б. Високорозвинутих країн
  - в. Нових індустріальних країн
  - г. Середньорозвинутих країн

101. Порт Гуаякіль знаходиться у:

- а. Еквадорі
- б. Південній Африці
- в. Бразилії
- г. Іспанії

102. Порт Х'юстон знаходиться у:

- а. США
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

103. Порт Галац знаходиться у:

- а. Румунії
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

104. Порт Баку знаходиться на березі озера:

- а. Вікторія
- б. Каспійське
- в. Ведмежого
- г. Атабаска

105. Порт Сент-Луїс знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

106. Порт Монреаль знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Святого Лаврентія
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

107. Порт Касабланка знаходиться на узбережжі:

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

108. Підприємства в прикордонних із США районах Мексики:

- а. ехідос
- б. с'юдад-пердіас
- в. макіладорес
- г. голондрінас

109. Явище самозахоплення земель і житлових будинків в країнах Третього світу називається:

- а. сквотерство
- б. волонтерство

- в. ад'юдикація
- г. окупація

110. Назва бідних нетрів навколо бразильських міст:

- а. ехідос
- б. с'юдад-пердідас
- в. фавелли
- г. голондрінас

111. Ямайка є країною-членом міжнародної організації:

- а. НАТО
- б. СЕАТО
- в. АСЕАН
- г. КАРІКОМ

112. Уругвай є членом міжнародної організації:

- а. НАФТА
- б. АСЕАН
- в. КАРІКОМ
- г. МЕРКОСУР

113. Венесуела є членом міжнародної організації:

- а. НАФТА
- б. КАРІКОМ
- в. ОПЕК
- г. МЕРКОСУР

114. Серцевинним промисловим ареалом Бразилії є:

- а. східна частина країни
- б. західна частина
- в. північна частина
- г. південна частина

115. Джерелом натурального каучуку є:

- а. маніок
- б. гевея
- в. сорго
- г. папая

116. Неофіційною діловою столицею Марокко, найбільшим фінансовим центром цієї країни є:

- а. Рабат
- б. Фес
- в. Касабланка
- г. Альбукерке

117. Діловою столицею Північної Мексики є:

- а. Санта-Круз
- б. Санта-Фе
- в. Монтеррей
- г. Альбукерке

118. Аборигенним населенням Канадського архіпелагу є:

- а. евенки
- б. айни
- в. аміші
- г. інуїти

119. Країною-засновницею ЄЕС не була:

- а. Велика Британія
- б. Франція
- в. Італія
- г. ФРН

120. Найбільше місто Шотландії:

- а. Абердін
- б. Едінбург
- в. Белфаст
- г. Глазго

121. Головний офіс і виробництво компанії ФІАТ знаходиться в місті:

- а. Трієст
- б. Барі
- в. Неаполь
- г. Турін

122. Найменш розвинуті в соціально-економічному відношенні регіони Іспанії:

- а. Галісія і Кастилія-Леон
- б. Країна Басків
- в. Каталонія і Мадрид
- г. Екстремадура і Андалузія

123. Рівень фертильності (середня кількість дітей, яку народила одна жінка) найвищий у регіоні Південно-Східної Європи у:

- а. Болгарії
- б. Албанії
- в. Румунії
- г. Словенії

124. Найбільш населена країна Північної Європи:

- а. Норвегія
- б. Данія
- в. Швеція
- г. Фінляндія

125. Значні запаси калійної солі є у:

- а. Бельгії
- б. Білорусі
- в. Нідерландах
- г. Фінляндії

126. Найвищий показник у регіоні ЦСЄ – понад 550 автомобілів у розрахунку на 1000 ос. спостерігається у:

- а. Естонії
- б. Литві

- в. Латвії
- г. Угорщині

127. Найбільша в Європі столична агломерація:

- а. Київська
- б. Берлінська
- в. Стокгольмська
- г. Московська

128. Одна з чотирьох головних промислових зон Італії простягнулась по осі:

- а. Турін-Мілан-Верона
- б. Рим-Пескара-Анкона
- в. Палермо-Месіна-Катанія
- г. Сарагоса-Валенсія

129. Потужним виробником побутової електроніки та приладів є словенська фірма:

- а. Ондава
- б. Тефаль
- в. Горенье
- г. Ардо

130. Найбільша залісненість Європи (понад 77%) фіксується у:

- а. Росії
- б. Білорусії
- в. Швеції
- г. Фінляндії

131. Станом на 2017 р. населення Румунії становило орієнтовно:

- а. 5 млн ос.
- б. 11 млн ос.
- в. 15 млн. ос
- г. 19 млн ос.

132. Картографія за структурою являє собою цілу систему картографічних дисциплін, до якої не входить

- а. картознавство
- б. картографічна інформатика
- в. геоінформаційні технології
- г. математична картографія

133. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів

- а. картографічна топоніміка
- б. картографічна інформатика
- в. картометрія
- г. топографія

134. З картографією тісно пов'язана наука про визначення форми і розмірів Землі, про виміри на земній поверхні

- а. геологія
- б. геодезія
- в. кібернетика
- г. статистика

135. Що з наведених ознак зображення не властиве картографічному зображенню географічної карти
- а. виконане у масштабі
  - б. збільшене
  - в. умовно-знакове
  - г. узагальнене
136. Дії пов'язані з відбором того, що необхідно відобразити на карті, спрощенням детальних обрисів об'єктів називають
- а. генералізацією
  - б. картографуванням
  - в. проектуванням
  - г. систематизацією
137. Ступінь генералізації при створенні карти не залежить від
- а. масштабу карти
  - б. змісту карти
  - в. призначення карти
  - г. величини в градусах інтервалу ліній картографічної сітки
138. Використання карт для вирішенні з їхньою допомогою різних практичних задач (у навігації, проектуванні шляхів сполучення, розробці планів освоєння території) називають функцією
- а. оперативною
  - б. комунікативною
  - в. пізнавальною
  - г. прогностичною
139. Всі ті умовні позначення, якими на карті відображені явища й об'єкти дійсності у місці їх безпосереднього розташування називають
- а. математичною основою
  - б. елементами додаткової характеристики території
  - в. картографічним зображенням
  - г. оснащенням карти
140. Математична основа карт включає три складові частини, до яких не належать
- а. геодезична основа
  - б. цифрові дані про географічні об'єкти
  - в. масштаб
  - г. картографічна проекція
141. Позначення на карті, які покликані полегшити читачу її використання називають
- а. картографічним зображенням
  - б. математичною основою
  - в. елементами додаткової характеристики території
  - г. оснащенням карти
142. Профілі, графіки і діаграми, які розміщені поза рамками карти, відносяться до
- а. картографічного зображення
  - б. математичної основи
  - в. елементами додаткової характеристики території
  - г. оснащенням карти

143. Земля, як і інші планети Сонячної системи, має форму
- а. кулясту
  - б. круглу
  - в. еліпса
  - г. кола
144. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають
- а. сфероїдом
  - б. геоїдом
  - в. еліпсоїдом обертання
  - г. еліпсоїдом Красовського
145. Екваторіальний радіус земного еліпсоїда становить близько
- а. 6378 км
  - б. 6357 км
  - в. 6371 км
  - г. 12742 км
146. За середній діаметр Землі приймають
- а. 6378 км
  - б. 6357 км
  - в. 6371 км
  - г. 12742 км
147. Масштаб, який виражається дробом або дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається
- а. іменованим
  - б. числовим
  - в. лінійним
  - г. поперечним
148. Масштаб в 1 см 200 км означає, що зображення на карті зменшене у
- а. 200 разів
  - б. 20000 разів
  - в. 200000 разів
  - г. 20000000 разів
149. Для Землі була створена спеціальна система координат, в основу створення якої покладені
- а. крайні точки Землі
  - б. географічні полюси
  - в. лінії тропіків
  - г. магнітні полюси
150. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до точки на поверхні земної кулі
- а. географічна довгота
  - б. абсолютна висота
  - в. географічна широта
  - г. змінюється від 0 до 180°
151. Двогранний кут між площиною Грінвіцького "нульового" меридіана і площиною меридіана точки на поверхні земної кулі

- а. географічна довгота
  - б. абсолютна висота
  - в. географічна широта
  - г. змінюється тільки від 0 до 90°
152. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це
- а. Грінвіцький меридіан
  - б. екватор
  - в. меридіан, протилежний до Грінвіцького
  - г. тропік
153. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це
- а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
  - б. точка перетину меридіана, протилежного до Грінвіцького і екватора
  - в. точка перетину 0-го меридіана та екватора
  - г. точка перетину 0-го меридіана та тропіка
154. Картографічне зображення масштабу 1 : 2500000 слід віднести до
- а. великомасштабних карт
  - б. середньомасштабних карт
  - в. дрібномасштабних карт
  - г. топографічних планів
155. Фізичну карту України у шкільному атласі потрібно віднести за призначенням до
- а. навчальних
  - б. демонстраційних
  - в. довідкових
  - г. оглядових
156. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають
- а. топографічними
  - б. оглядово-топографічними
  - в. оглядовими
  - г. демонстраційними
157. Загальногеографічні карти масштабу "в 1 см — 1 км" називають
- а. топографічними
  - б. оглядово-топографічними
  - в. оглядовими
  - г. демонстраційними
158. Карта адміністративно-територіального устрою України у шкільному атласі за змістом відноситься до
- а. топографічних
  - б. оглядових
  - в. оглядово-топографічних
  - г. тематичних
159. Серед картографічних творів відтворюють земну поверхню у виді тривимірної об'ємної моделі
- а. рельєфні карти
  - б. географічні карти

- в. профілі
- г. глобуси

160. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо географічного глобуса як точної моделі нашої планети

- а. глобус як відображення земний еліпсоїда у масштабі практично точно відображає форму нашої планети
- б. глобус передає справжню картину співвідношення загальної форми нашої планети з рельєфом її поверхні
- в. масштаб відстаней на глобусі суттєво відрізняється у різних його частинах
- г. правильно передає горизонтальний розподіл земної поверхні на океани, материки, показуючи їхню справжню форму і взаємне розташування

161. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо властивостей градусної сітки і поверхні глобуса

- а. форма меридіанів і паралелей на глобусі, співвідношення їхніх розмірів і взаємне розташування відповідають справжній формі градусної сітки Землі
- б. масштаб відстаней на глобусі однаковий у всіх його частинах
- в. сферичні кути при перетинанні меридіанів і паралелей залишаються і на глобусі прямими
- г. масштаб площ на глобусі відрізняється у різних його частинах

162. На відміну від глобуса кожна карта передає точно тільки

- а. форму Землі, меридіанів і паралелей
- б. географічні координати точок земної поверхні
- в. площі об'єктів у масштабі
- г. відстані між точками у масштабі

163. Порівняння відрізків меридіанів між двома сусідніми паралелями у центральній і окраїнній частинах карти використовують для виявлення наявності спотворення

- а. довжин ліній за напрямом меридіанів
- б. площ
- в. кутів напрямків
- г. довжин ліній за напрямом паралелей

164. Якщо на карті півкуль, клітинки картографічної сітки розрізняються за формою, але мають однакову площу у головному масштабі карти, то це свідчить про відсутність на карті спотворення

- а. довжин ліній за напрямом меридіанів
- б. площ
- в. кутів напрямків
- г. довжин ліній за напрямом паралелей

165. Величину відхилення від 90° кутів між лініями картографічної сітки використовують як показник спотворення

- а. площ
- б. довжин ліній
- в. форм
- г. кутів

166. Показник якого виду спотворення обчислюють як добуток найбільшого і найменшого показників спотворення довжин у даному місці карти

- а. площ
- б. довжин ліній

- в. форм
- г. кутів

167. Якщо площа еліпса спотворень дорівнює площі еліпса в неспотвореній центральній точці карти, то це свідчить передусім про відсутність спотворення

- а. площ
- б. довжин ліній усіх напрямків
- в. форм
- г. кутів

168. Картографічну проекцію, при якій Земля проектується на площину дотичну до полюса, називають

- а. циліндричною
- б. азимутальною нормальною
- в. конічною
- г. поперечною

169. Картографічну азимутальну проекцію, при якій площина дотична до екватора, називають

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. прямою
- г. косою

170. За видом допоміжної поверхні картографічні проекції може відноситися до групи

- а. циліндричних
- б. довільних
- в. рівнокутних
- г. рівнопроміжних

171. На картах, створених у рівновеликих проекціях, не спотворюються

- а. форми
- б. довжини ліній
- в. кути напрямків
- г. площі

172. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед картографічних проекцій, які за характером спотворень належать до

- а. рівнокутних
- б. довільних
- в. рівновеликих
- г. поліконічних

173. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками

- а. лінійними
- б. позамасштабними
- в. контурними або масштабними
- г. геодезичними

174. Скільки елементів змісту підлягають обов'язковому відображенню на дрібномасштабних загальногеографічних (оглядових) картах?

- а. три
- б. п'ять
- в. вісім
- г. десять

175. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах

- а. рельєф суходолу та дна океану
- б. водні об'єкти суходолу
- в. населені пункти
- г. межі політико-адміністративного поділу

176. Лінії, по всій довжині яких глибини морів залишаються незмінними, називають

- а. ізогіпсами
- б. ізобарами
- в. ізогістами
- г. ізобатами

177. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах

- а. відносно великі озера
- б. населені пункти
- в. межі політико-адміністративного поділу
- г. рельєф суходолу

178. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах

- а. межі політико-адміністративного поділу
- б. населені пункти
- в. шляхи сполучення
- г. рельєф суходолу

179. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб

- а. якісного фону
- б. ізоліній
- в. картодіаграм
- г. ареалів

180. Канали на фізичній карті України показані способом

- а. ізоліній
- б. ліній руху
- в. лінійних знаків
- г. ареалів

181. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території

- а. ареалів
- б. якісного фону
- в. картограм
- г. крапковий

182. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу

- а. крапковий
- б. ізоліній
- в. кількісного фону
- г. ареалів

183. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці

- а. значків
- б. картограм
- в. крапковий
- г. картодіаграм

184. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища

- а. якісного фону
- б. картодіаграм
- в. картограм
- г. крапковий

185. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати

- а. спеціалізацію промислових центрів
- б. геологічну будову
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища

186. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати

- а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
- б. спеціалізацію промислових об'єктів
- в. геологічну будову
- г. кліматичні характеристики

187. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати

- а. геологічну будову
- б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

188. Способом ізоліній на географічних картах прийнято зображати

- а. кліматичні характеристики
- б. ареали поширення явищ
- в. природні зони
- г. напрямки переміщень явищ чи об'єктів

189. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена відстань на місцевості, називається

- а. іменованим
- б. числовим
- в. лінійним
- г. поперечним.

190. Числовий масштаб 1:1000 не буде відповідати такому іменованому

- а. в 1 см – 1000 см
  - б. в 1 см – 10 м
  - в. в 1 см – 100 м
  - г. в 1 м – 1 км
191. Точний напрям на північ завжди показує тільки
- а. магнітний меридіан
  - б. географічний меридіан
  - в. вертикаль кілометрової сітки
  - г. горизонталь кілометрової сітки
192. Кут між напрямом на північний географічний полюс і напрямом на предмет називають:
- а. азимутом дійсним
  - б. азимутом магнітним
  - в. дирекційним кутом
  - г. румбом
193. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет називають
- а. азимутом дійсним
  - б. азимутом магнітним
  - в. магнітним схиленням
  - г. румбом
194. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом меридіана із вказанням чверті називають
- а. азимутом дійсним
  - б. зближенням меридіанів
  - в. магнітним схиленням
  - г. румбом
195. На топографічних картах не відображають
- а. рельєф
  - б. рослинний покрив
  - в. вік гірських порід
  - г. населені пункти
196. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою
- а. ізогіпси та пошарового зафарбування
  - б. горизонталей
  - в. якісного фону
  - г. способу лінійних знаків
197. Виберіть значення, що відповідає середній солоності вод Світового океану (у ‰)
- а. 35
  - б. 14
  - в. 67
  - г. 10-12
198. Що називають явищем молекулярної дифузії:
- а. Процес поширення молекул пари у повітрі внаслідок власного руху
  - б. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з вітром

- в. Поширення молекул водяної пари у вертикальному напрямку з турбулентними вихорами
г. Всі відповіді вірні
199. Який фактор визначає розподіл температур океанічної води на великих глибинах?
- а. глибинною циркуляцією
  - б. широтою місцевості
  - в. діяльністю живих організмів
  - г. всі відповіді вірні
200. Накопичення вологи в атмосфері за рахунок випаровування з поверхні океанів, землі та з ґрунту, повернення її в океан ріками периферійних областей а також конденсація у вигляді опадів над континентами називають
- а. Малим кругообігом води
  - б. Середнім кругообігом води
  - в. Великим кругообігом води
  - г. Біогеохімічним кругообігом
201. Серед перелічених виберіть відповідь, що характеризує повздовжні профілі ріки:
- а. Плавновігнутий, прямолінійний, опуклий, східчастий
  - б. Межень, паводок, повінь
  - в. Змочений периметр, гідравлічний радіус
  - г. Загальний і місцевий базис ерозії
202. Який тип озер за походженням утворюється як результат дії вітру в міждюнных пониженнях або котловинах видування?
- а. Еолові
  - б. Органогенні
  - в. Просадочні
  - г. Вулканічні
203. Який тип озер за походженням утворюється в улоговинах, які виникли внаслідок тектонічних рухів земної кори?
- а. Тектонічні
  - б. Еолові
  - в. Органогенні
  - г. Просадочні
204. Перші описи території України (Північного Причорномор'я) зроблені давньогрецьким ученим
- а. Страбоном
  - б. Геродотом
  - в. Птоломеем
  - г. Багряним
205. На основі експедиційних досліджень на Поділля, Полісся, Причорномор'я значно поглибив вчення про походження рельєфу, особливості природи у давні геологічні епохи
- а. Г. Висоцький
  - б. П. Тутковський
  - в. В. Кубійович
  - г. Б. Срезневський
206. Якими факторами можна пояснити зменшення солоності океанічних вод у напрямку від низьких до високих широт

- а. незначним випаровуванням
  - б. значною кількістю опадів і таненням льоду
  - в. великим річковим стоком (у північній півкулі)
  - г. всі відповіді взаємодоповнюються
207. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Мізоцький кряж, Пелчанські висоти
- а. Волинської
  - б. Придніпровської
  - в. Подільської
  - г. Донецької
208. Частину океану або моря, яка врізається в сушу і слабо відмежована від океану чи моря називають
- а. Бухтою
  - б. фіордом
  - в. затокою
  - г. протокою
209. Серед перелічених виберіть окремі частини і райони океанів і морів, які відрізняються обрисами, морфологією дна і гідрологічним режимом
- а. затоки, бухти
  - б. лимани, лагуни
  - в. фіорди, протоки
  - г. всі відповіді
210. Як називають здатність гірських порід вміщувати у собі порожнинний простір?
- а. Колекторність
  - б. Проникність
  - в. Пористість
  - г. Водовмісність
211. Найбільше зледеніння в антропогені називається
- а. Дніпровським
  - б. Московським
  - в. Окським
  - г. Валдайським
212. Західна частина України була вкрита льодом під час зледеніння
- а. Дніпровського
  - б. Московського
  - в. Окського
  - г. Валдайського
213. Метаморфічного походження є в Україні значні поклади графіту
- а. Іршанського родовища
  - б. Керченського родовища
  - в. Криворізького родовища
  - г. Завалівського родовища
214. Як впливає широта місця на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту зменшується зі зростанням широти

- б. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту збільшується зі зростанням широти
  - в. Амплітуда добового (річного) ходу температури поверхні ґрунту не змінюється з широтою
  - г. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
215. Як впливає експозиція схилів на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
  - б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах менша, ніж на північних
  - в. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту не залежить від експозиції схилів
  - г. Амплітуда добового ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих
216. Як впливає колір ґрунту на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:
- а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні темних ґрунтів значно більша, ніж світлих
  - б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих
  - в. Колір ґрунту не впливає на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм
  - г. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
217. Що називають співвідношенням між кількістю води, яка поступає на поверхню земної кулі у вигляді опадів, і кількістю води, що випаровується з поверхні суходолу і Світового океану за певний період часу:
- а. Водний баланс земної кулі
  - б. Водний баланс континенту
  - в. Кругообіг води в природі
  - г. Мале коло кругообігу води
218. Водний баланс Землі забезпечує:
- а. Поновлення запасів прісної води
  - б. Поповнення підземних вод
  - в. Поповнення ґрунтової вологи
  - г. Існування процесу випаровування
219. Що називають явищем турбулентної дифузії:
- а. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з вітром та у вертикальному напрямку з турбулентними вихорами
  - б. Процес поширення молекул пари у повітрі внаслідок власного руху
  - в. Поширення молекул водяної пари в горизонтальному напрямку з турбулентними вихорами
  - г. Всі відповіді вірні
220. Що розуміємо під поняттям "ядер конденсації" в метеорології:
- а. Це природні аерозолі, які стають центрами притягання та утворення крапель хмар і туманів
  - б. Це молекули води, які акумулюють навколо себе ядра конденсації більших розмірів
  - в. Це те ж саме, що ядра Айткена
  - г. Це продукти конденсації кристалів льоду

221. Ділянка земної поверхні, яка постійно перебуває в стані застійного або слабoprоточного зволоження і характеризується наявністю процесу торфоутворення і розвитком вологолюбної рослинності називають:

- а. Болотом
- б. Штучним водосховищем
- в. Ставком
- г. Старицею

222. Що називаємо хмарами:

- а. Всі визначення доповнюють один одного
- б. Це видимий прояв складних різного масштабу термодинамічних процесів у атмосфері
- в. Видиме скупчення крапельок і кристалів
- г. Скупчення на певній висоті продуктів конденсації водяної пари чи кристалів льоду або тих і інших

223. Виберіть правильне:

- а. Якщо відносна вологість в повітрі зменшується, то хмари випаровуються
- б. Якщо відносна вологість в повітрі збільшується, то хмари випаровуються
- в. Якщо точка роси збільшується, то хмари утворюються
- г. Якщо тиск збільшується, то утворюються хмари

224. Що таке туман:

- а. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
- в. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
- г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

225. Що таке серпанок:

- а. Помутніння повітря з дальністю видимості 1-10 км
- б. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- в. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
- г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

226. Що таке імла:

- а. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу
- б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
- в. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
- г. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом

227. Техносфера та взаємозв'язки між її складовими, які сформувалися у процесі господарської діяльності, є об'єктом вивчення економічної географії, як одного з розділів

- а. суспільної географії
- б. географії населення
- в. соціальної географії
- г. політичної географії

228. Який вид економічної діяльності не належить до вторинного сектору
- переробна промисловість
  - хімічне виробництво
  - лісове господарство
  - будівництво
229. Своєрідне стягування економічними зв'язками до великого міста навколишніх поселень — це
- спеціалізація
  - концентрація
  - кооперування
  - агломерування
230. Економічна система держави, у якій майже всі засоби виробництва є державною власністю, а економічна діяльність регулюється шляхом всеохоплюючого планування та централізованого управління
- ринкова
  - традиційна
  - командно-адміністративна
  - мішана
231. Країну, в якій раніше основну роль в її економіці відігравала промисловість, а у даний час більше значення мають галузі третинного сектору, називають
- індустріальною
  - постіндустріальною
  - індустріально-аграрною
  - аграрною
232. До групи країн, які розвивалися в умовах централізованої та мілітаризованої економіки відносять
- країни ОПЕК
  - країни Карибського регіону
  - постсоціалістичні країни
  - нові індустріальні країни
233. Рослинництво за способом використання земель поділяють на такі види економічної діяльності другого порядку
- рільництво, луківництво, плідівництво
  - картоплярство, овочівництво і баштанництво
  - вирощування технічних і кормових культур
  - ягідництво, виноградарство, садівництво
234. Лісове господарство як один з основних видів економічної діяльності не займається
- вивченням, обліком, відтворенням і вирощуванням лісів
  - регулюванням лісокористування, проведенням заходів, які спрямовані на підвищення продуктивності лісів
  - охороною лісів від пожеж, шкідників і хвороб
  - виробництвом деревно-стружкових плит, меблів
235. До основних легких кольорових металів належать
- мідь, свинець, цинк
  - олово, ртуть, кобальт

- в. титан, магній, алюміній
  - г. ніобій, молібден, вольфрам
236. Обсяги річного виробництва сталі найбільші у
- а. Німеччині, Великій Британії, Бельгії;
  - б. Китаї, Японії, США;
  - в. Китаї, Бразилії, Австралії;
  - г. Росії, Білорусі, США.
237. Розміщення підприємств, що виробляють полімери (каучук, пластмаси, полімерні волокна), залежить передусім від
- а. споживача і металургійної бази
  - б. транспортних шляхів
  - в. природних умов
  - г. наявності вуглеводневої сировини, електроенергії, води
238. Виробництвом каніфолі, деревного вугілля та спирту, смол займається промисловість
- а. лісозаготівельна
  - б. деревообробна
  - в. целюлозно-паперова
  - г. лісохімічна
239. Вкажіть до якого напрямку машинобудування відносять виробництво тракторів та сільськогосподарської техніки
- а. загального
  - б. транспортного
  - в. електротехнічного
  - г. електронного
240. Сировиною для текстильної промисловості є волокна
- а. тільки рослинного походження
  - б. тільки тваринного походження
  - в. тільки хімічного походження
  - г. рослинного, тваринного та хімічного походження
241. Які країни є лідерами з експорту продукції текстильної промисловості
- а. Китай, Індія, США, Туреччина
  - б. Росія, Франція, Бельгія, Нідерланди
  - в. Україна, Німеччина, Малайзія, Індонезія
  - г. Італія, Бразилія, Сінгапур, Філіппіни
242. Найбільшим аеропортом у світі на сьогодні є
- а. Гартсфілд-Джексона (Атланта)
  - б. Столичний міжнародний аеропорт (Пекін)
  - в. Міжнародний аеропорт (Токіо)
  - г. Хітроу (Лондон)
243. Вкажіть глобальну проблему людства, яку однозначно відносять до проблем, які є результатом кризи взаємовідносин між суспільством і природою
- а. відвернення загрози ядерної війни
  - б. боротьби з наркоманією і наркобізнесом

- в. енергетична
- г. боротьби зі злочинністю і тероризмом

244. Предметом суспільної географії є

- а. геопросторова (територіальна) організація суспільства та його частин
- б. геопросторове розміщення компонентів природи
- в. взаєморозташування географічних об'єктів
- г. локальні геометричні об'єкти, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам

245. Основна мета суспільної географії

- а. вивчення географічної оболонки Землі (епігеосфери), її просторової природної і соціально-економічної різноманітності, а також зв'язків між природним середовищем і діяльністю людини
- б. дослідження взаємодії з інтегральним геопростором політичної сфери як однієї із чотирьох сфер діяльності людей - економічної, соціальної, політичної й духовної
- в. вивчення закономірностей формування, функціонування і поширення територіальних рекреаційних систем, що складаються з природних і культурних комплексів, інженерних споруд
- г. пошук способів підвищення продуктивності суспільної праці на основі раціонального використання території і розміщення виробництва та населення

246. Французький вчений–засновник французької школи географії людини

- а. Людовіко Гвіччардіні
- б. Поль Відаль де ла Блаш
- в. Клавдій Птолемей
- г. Герард Меркатор

247. Предметом вивчення геоморфології є

- а. зовнішній вигляд рельєфу, його походження, вік та динаміка
- б. морфологія рельєфу
- в. генезис рельєфу
- г. вік та динаміка рельєфу

248. Рельєф Землі є результатом

- а. тільки внутрішніх процесів у Землі
- б. тільки зовнішніх процесів
- в. взаємодії ендегенних і екзогенних чинників
- г. дії променистої енергії Сонця

249. Морфографічний метод дослідження в геоморфології

- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
- б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
- в. передбачає вивчення стану геоморфосистем
- г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

250. Морфометричний метод дослідження в геоморфології

- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
- б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
- в. полягає в кількісній характеристиці форм рельєфу
- г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

251. Морфоструктурний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
  - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
  - в. полягає в кількісній характеристиці рельєфу
  - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
252. Геологічний метод дослідження в геоморфології
- а. ґрунтується на методі аналізу потужностей відкладів і геологічних розрізів
  - б. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
  - в. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
  - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
253. В результаті яких процесів утворюються основні форми рельєфу на Землі?
- а. магматичних та тектонічних процесів
  - б. вивітрювання та метаморфізму
  - в. ендегенних і екзогенних
  - г. під дією води та геологічних структур
254. З яких 3-х стадій складаються екзогенні геоморфологічні процеси?
- а. денудація, переміщення та акумуляція гірських порід
  - б. денудація, переміщення та екзарація гірських порід
  - в. денудація, акумуляція та абляція гірських порід
  - г. денудація, абляція та деформація гірських порід
255. За характером дії екзогенних процесів рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
  - б. вулканічний, метаморфічний
  - в. акумулятивний, денудаційний
  - г. гляціальний, ефузивний
256. За генезисом (походженням) рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
  - б. вулканічний, метаморфічний
  - в. акумулятивний, денудаційний
  - г. ендегенний, екзогенний
257. За розмірами виділяють такі форми рельєфу:
- а. великі, середні, малі
  - б. планетарні, мегаформи, макроформи, мезоформи, мікроформи, наноформи
  - в. планетарні, великі, середні, малі, дрібні
  - г. мегаформи, макроформи, великі, планетарні, мікроформи
258. За морфогенетичною класифікацією, розробленою І.П. Герасимовим і Ю.А. Мещеряковим, виділяють такі форми рельєфу
- а. геоструктурний, геоскульптурний, морфоструктурний
  - б. геоструктурний, геоструктурний, морфоструктурний
  - в. геоскульптурний, геоскульптурний, геотектурний
  - г. геотектурний, морфоструктурний, морфоскульптурний
259. За віком рельєф поділяється на

- а. неорельєф, сучасний
  - б. палеорельєф, древній
  - в. молодий, середній, старий
  - г. сучасний, палеорельєф
260. За послідовністю утворення рельєф поділяється на
- а. древній, середній, молодий
  - б. вулканічний, осадовий
  - в. первинний, вторинний
  - г. сучасний, палеорельєф
261. За стадією розвитку у рельєфі виділяють:
- а. стадію юності, стадію зрілості, стадію старості
  - б. стадію руйнування, стадію перенесення, стадію акумуляції
  - в. стадію акумуляції, стадію руйнування, стадію перенесення
  - г. стадію денудації, стадію юності, стадію зрілості
262. З якими процесами пов'язані різні типи тектонічних рухів?
- а. екзогенними
  - б. гіпергенними
  - в. ендегенними
  - г. полігенними
263. За віком тектонічні рухи поділяються на:
- а. молоді, сучасні, древні
  - б. новітні, сучасні, стародавні
  - в. сучасні, молоді, стародавні
  - г. новітні, молоді, сучасні
264. За спрямованістю тектонічні рухи поділяються на:
- а. вертикальні, радіальні
  - б. горизонтальні, тангенціальні
  - в. прямі, криві
  - г. вертикальні, горизонтальні
265. До плікативних(складчастих) дислокацій відносяться:
- а. антикліналі, синкліналі, скиди, насуви
  - б. горсти, грабени, скиди, підкиди
  - в. антиклізи, синеклізи, монокліналі, флексури
  - г. скиди, насуви, шар'яжі, зсуви
266. Велика і складна складчаста структура земних порід антиклінальної будови, яка утворюється на місці геосинклінальних прогинів називається:
- а. антикліналь
  - б. синкліналь
  - в. антиклінорій
  - г. синклінорій
267. Платформна структура у вигляді пологого антиклінального підняття у декілька сотень кілометрів у поперечнику називається:
- а. мегаантиклінорій
  - б. мегасинклінорій

- в. антикліза
- г. синекліза

268. Слабо ввігнута платформна структура, що має в плані неправильну чи ізометричну форму називається:

- а. мегаантиклінорій
- б. мегасинклінорій
- в. антикліза
- г. синекліза

269. Розрив з вертикальним або нахиленим зміщенням у бік опущеного крила – це

- а. скид
- б. підкид
- в. насув
- г. шар'яж

270. Розрив з крутоспадним (понад 45°) зміщенням, по якому висяче крило підняте відносно лежачого, а зміщення нахилене у бік піднятого крила – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

271. Розривне порушення з пологим (до 45...60°) нахилом зміщувача, уздовж якого висячий бік піднятий відносно лежачого і насунутий на нього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

272. Горизонтальні або пологі насиви з переміщенням гірських порід на відстань у кілька десятків кілометрів – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

273. Розрив із вертикальним або нахиленим зміщувачем, уздовж якого крила зміщені одне відносно одного – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. підкид

274. Система скидів, в якій кожне наступне крило є опущеним відносно попереднього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. східчастий скид

275. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок- це

- а. грабен
- б. насув
- в. зсув
- г. східчастий скид

276. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних ділянок – це

- а. грабен
- б. насув
- в. горст
- г. східчастий скид

277. Ділянки платформ, покриті осадовим чохлам великої потужності, для яких характерне переважаюче опускання – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

278. Не покриті платформним чохлам ділянки древнього фундаменту – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

279. Рівнини, які лежать нижче рівня моря називаються:

- а. низовини
- б. щити
- в. височини
- г. депресії

280. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої перевищує перепад висот понад 10 м на 1 км за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. плоскими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

281. Рівнини, що характеризуються різними напрямками та критичною падінням поверхні, за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. горбистими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

282. Рівнини, чохлам яких складений відкладами четвертинного віку називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

283. Рівнини, які приурочені до плити платформи, складені напластуваннями платформного чохла, що залягають майже горизонтально або з незначним нахилом, називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

284. Рівнини, які утворилися внаслідок сукупності процесів руйнування гірських порід водою, вітром, льодовиками тощо і перенесення продуктів руйнування до нижчих ділянок земної поверхні, де вони нагромаджуються називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

285. Столові гори відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

286. Нагір'я або плато підняті на висоту понад 500 м відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

287. Великі розжарені космічні тіла – це

- а. зорі
- б. планети
- в. астероїди
- г. супутники

288. Мантия поширюється до глибини

- а. 2900 км
- б. 6370 км
- в. 3470 км
- г. 650 км

289. Надастеносферний шар мантиї разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають

- а. астеносферою
- б. зовнішнім ядром
- в. літосферою
- г. земною корою

290. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у

- а. астеносфері
- б. зовнішньому ядрі
- в. літосфері
- г. земній корі

291. Внутрішня оболонка, яка утворена здебільшого залізом та нікелем

- а. астеносфера
- б. ядро
- в. літосфера
- г. мантія

292. Гірські породи, що утворилися під дією температури, повітря, води, живих організмів та інших процесів, що відбуваються на поверхні Землі та в глибинах морів і океанів, називаються

- а. метаморфічними
- б. осадовими
- в. магматичними
- г. інтрузивними

293. Осадкові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються

- а. хімічними
- б. органічними
- в. уламковими
- г. інтрузивними

294. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органічними
- г. інтрузивними

295. Який шар відсутній у континентальній земній корі

- а. осадовий
- б. магматично-осадовий
- в. гранітно-метаморфічний
- г. базальтовий

296. Який шар відсутній у океанічній земній корі

- а. осадовий
- б. базальтовий з прошарками карбонатних порід
- в. гранітно-метаморфічний
- г. нижній (базальтовий) шар з основних і ультраосновних порід

297. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мармур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

298. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мармур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

299. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

300. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

301. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органічними
- г. інтрузивними

302. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантиї, називають породами

- а. уламковими
- б. органічного походження
- в. метаморфічного походження
- г. магматичного походження

303. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається

- а. магматизмом
- б. метаморфізмом
- в. гравітацією
- г. акумуляцією

304. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають

- а. алювієм
- б. елювієм
- в. колювієм
- г. делювієм

305. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються

- а. конденсаційні
- б. магматогенні
- в. ґрунтові
- г. седиментогенні

306. Необхідною умовою утворення льодовиків є:

- а. велика кількість атмосферних опадів
- б. певні особливості рельєфу

- в. низькі середньорічні температури
- г. низькі середньорічні температури, велика кількість атмосферних опадів та певні особливості рельєфу

307. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Альп, Кавказу, Паміру та Гімалаїв?

- а. гірських
- б. покривних
- в. проміжних
- г. перехідних

308. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Гренландії і Антарктиди?

- а. гірських
- б. покривних
- в. проміжних
- г. перехідних

309. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Скандинавського півострова, Аляски, Шпіцбергена

- а. гірських
- б. покривних
- в. проміжних
- г. перехідних

310. Руйнування берегів морськими водами, називається

- а. акреція
- б. коразія
- в. абразія
- г. абляція

311. Наступ моря на суходіл, називається

- а. трансгресія
- б. регресія
- в. насув
- г. абразія

312. Відступ моря від берега, називається

- а. трансгресія
- б. регресія
- в. насув
- г. абразія

313. Продукти механічного дрібнення гірських порід суходолу, перенесені річками, льодовиками, вітром і відкладені на дні морів і океанів, називаються

- а. теригенними осадками
- б. хемогенними осадками
- в. органогенними осадками
- г. вулканогенними осадками

314. Осадки, які утворюються в різних зонах внаслідок кристалізації солей, розчинених у морській воді, називаються

- а. теригенними осадками
- б. хемогенними осадками

- в. органогенними осадами
- г. вулканогенними осадами

315. Випуклі типи складок, називаються

- а. антикліналями
- б. синкліналями
- в. флексурами
- г. складчастістю

316. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок, називається

- а. грабеном
- б. горстом
- в. східчастим скидом
- г. диз'юнктивом

317. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних територій, називається

- а. грабеном
- б. горстом
- в. східчастим скидом
- г. диз'юнктивом

318. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

319. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м,— це

- а. височини
- б. низовини
- в. плоскогір'я
- г. гори

320. Процес руйнування гірських порід поверхневими текучими водами:

- а. абразія
- б. ерозія
- в. денудація
- г. фільтрація

321. Виникнення короткочасних грязекам'яних потоків називають

- а. конусом виносу
- б. селем
- в. делювієм
- г. колювієм

322. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають

- а. річищем
- б. глибиною ерозії
- в. висотою ерозії
- г. базисом ерозії

323. Русло, що звивається серед власних наносів, утворює:

- а. стариці
- б. меандри
- в. озера
- г. заплави

324. Сукупність геологічних явищ, пов'язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають

- а. печеротворенням
- б. карстом
- в. понором
- г. карром

325. Домінування у лишайниковому покриві різних видів ягелю (так звані ягельні тундри) характерне для

- а. європейської тундри
- б. центрально-сибірської лісотундри
- в. пустищ субантарктики
- г. степів Європи

326. Мангрові ліси (мангри) властиві переважно поясам

- а. екваторіальному і тропічному
- б. субтропічному і помірному
- в. помірному і субарктичному
- г. антарктичному

327. Пуштами степи називаються в

- а. Угорщині
- б. Казахстані
- в. Західному Сибірі
- г. Північній Америці

328. У Північній Америці прерії

- а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
- б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
- в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
- г. правильної відповіді немає

329. У Південній Америці пампи

- а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
- б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
- в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
- г. правильної відповіді немає

330. У Новій Зеландії (на Південному острові), а також на невеликій території півдня Африки зустрічаються степові формації, які тут називають

- а. пампи
- б. тусоки

- в. прерії
- г. сельва

331. Цей біом формується в умовах помірних широт з холодною, часто сніжною зимою і теплим, порівняно посушливим літом. Періодично (раз у 3-5 років) тут бувають посухи. Такий гігротермічний режим характерний для:

- а. гілеї
- б. мангрів
- в. степів
- г. сельви

332. Основні біоми даного типу не виходять за межі 10° пн. і пд. ш..

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

333. На півострові Малакка, Великих Зондських островах, Філіппінах, Новій Гвінеї у Південно-Східній Азії поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

334. Окремі ділянки цих формацій є в Центральній Америці й на островах Карибського басейну, у Північно-Східній Індії, Мьянмі, Непалі, Бангладеш, острові Шрі-Ланка, на островах Тихого океану

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

335. Рослинність даного біому характеризується такими рисами: різноманіття і специфічність життєвих форм рослин; тут є дерева, ліани, епіфіти, паразити тощо. Характерні надзвичайне багатство і видове різноманітність.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

336. Загальна кількість видів рослин у даному біомі величезна: на Амазонці - приблизно 40 000 видів; на Зондських островах - 35 000 видів. Дуже багато ендеміків, переважно вигадливих форм і яскраво забарвлених.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

337. Для даного біому характерна полідомінантність. У фітоценозах завжди присутня велика кількість видів. Іноді на 1 га лісу легше знайти 100 різних видів, ніж 100 особин певного виду.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);

- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

338. Для видів даного біому характерна відсутність регулярної періодичності в розвитку дерев. Окремі екземпляри дерев одного й того ж виду і навіть окремі гілки того самого дерева цвітуть і плодоносять у різні періоди року, маючи свій власний ритм.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

339. Найбільша за площею територія, зайнята гілеєю, зосереджена в

- а. Африці
- б. Південній Америці
- в. Південно-Східній Азії
- г. Північній Америці

340. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

341. Цей біом присутній в Африці, Південній Америці, Південно-Східній Азії; розміщений між 10° і 30° пд. і пд. ш.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

342. Для цього біому характерні: наявність трав'янистого покриву (переважно з ксерофільних злаків) і розрідженого верхнього яруса з поодиноких дерев і чагарників

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

343. Кампінос, кампос-лімпос, які характерні для Амазонії, - це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- в. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- г. тайга

344. У формуванні рельєфу цієї частини території України найбільшу роль відіграють антропогенні водно-льодовикові відклади:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

345. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

346. Чому, на вашу думку, середньорічна температура води зазвичай вища, ніж середньорічна температура повітря?

- а. Це пояснюється температурною стратифікацією атмосфери
- б. Це пояснюється температурною стратифікацією гідросфери
- в. Це пояснюється явищем турбулентності повітря
- г. Тому що температура води не може бути від'ємною

347. Серадос (веокиий екорегіон тропічної савани) виділяють у межах

- а. Канади
- б. Єгипту
- в. Бразилії
- г. Казахстану

348. Озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4°C з незначними річними амплітудами коливання відповідно до температурної класифікації відносяться до

- а. Тропічних
- б. Помірних
- в. Гірських
- г. Рівнинних

349. Тут трав'янистий покрив саван досить високий (до 2 м заввишки). Переважає злак аланг-аланг (імперата), дика цукрова тростина, злак міскантус. Ці савани розміщені у

- а. Європі
- б. Південно-Східній Азії
- в. Австралії
- г. Північній Америці

350. На півночі Південної Америки в басейні р. Оріноко (Венесуела, Колумбія) розміщені

- а. хвойні ліси
- б. пустелі
- в. льяноси
- г. прерії

351. Частина біоценозу, яка сформована грибами, має назву

- а. фітоценоз,
- б. зооценоз
- в. мікоценоз
- г. мікробоценоз

352. Частина біоценозу, яка сформована мікроорганізмами, має назву

- а. фітоценоз
- б. зооценоз

- в. мікоценоз
- г. мікробоценоз

353. До галузей виробничої сфери належать:

- а. промисловість і будівництво;
- б. управління;
- в. житлово-комунальне господарство;
- г. наука

354. Зосередження виробництва на великих підприємствах називається:

- а. комбінуванням;
- б. спеціалізацією;
- в. концентрацією;
- г. кооперуванням.

355. Утворення виробничого зв'язку між підприємствами (різні етапи виробництва відбуваються на кількох підприємствах) називається:

- а. комбінуванням;
- б. спеціалізацією;
- в. концентрацією;
- г. кооперуванням.

356. Випуск підприємством однорідної продукції називається:

- а. комбінуванням;
- б. спеціалізацією;
- в. концентрацією;
- г. кооперуванням.

357. Зосередження на одному комбінаті технічно-відокремлених виробництв, які часто не зв'язані між собою називається:

- а. комбінуванням;
- б. спеціалізацією;
- в. концентрацією;
- г. кооперуванням.

358. До переробної промисловості належать:

- а. рибальство;
- б. лісозаготівля;
- в. електроенергетика;
- г. видобуток енергетичних ресурсів.

359. Максимальних обсягів видобутку викопних енергетичних ресурсів Україна досягла:

- а. у 90-х роках XIX століття;
- б. у 70-х роках XX століття;
- в. у 90-х роках XX століття;
- г. на початку XXI століття.

360. Підприємства нафтопереробки розташовані у:

- а. Одесі та Кременчуці;
- б. Донецьку та Макіївці;
- в. Рівному та Вінниці;
- г. Олександрії та Коростишеві.

361. Із 70-х років ХХ століття до сьогодні в Україні в основному зростала частка і обсяги виробленої електроенергії на:

- а. сонячних електростанціях;
- б. ГЕС ;
- в. АЕС;
- г. ТЕС.

362. В районах видобутку палива розміщуються передусім:

- а. ТЕЦ;
- б. ГЕС;
- в. АЕС;
- г. ТЕС.

363. Вкажіть теплові електростанції, що розташовані у західній частині України:

- а. Вуглегірська і Зміївська;
- б. Бурштинська і Добротвірська;
- в. Ладжинська і Запорізька;
- г. Миронівська і Трипільська.

364. Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні становить в останні роки близько:

- а. більша 65%;
- б. більша 45%;
- в. менша 25%;
- г. менша 15%.

365. Синтетичні смоли, каучук, пластмаси, хімічні волокна виробляють на підприємствах, що належать до галузі хімічної промисловості, яку називають:

- а. виробництвом полімерів;
- б. переробкою полімерів;
- в. основною хімією;
- г. лакофарбовою.

366. Підприємства харчової промисловості Передкарпатського району спеціалізуються на:

- а. виробництві молочних і молоковмісних продуктів харчування;
- б. виробництві джемів;
- в. виробництві вин;
- г. виробництві рибних консерв.

367. Вкажіть галузь лісової промисловості, яка передусім орієнтується на райони лісозаготівлі:

- а. меблева;
- б. целюлозно-паперова;
- в. лісохімічна;
- г. виробництво столярних виробів.

368. У структурі сільськогосподарських угідь близько 13 % земельного фонду України займають:

- а. сіножаті;
- б. пасовища;
- в. сади;
- г. виноградники.

369. Процес розвитку особливо стійких взаємозв'язків між окремими групами країн називають:

- а. міжнародним поділом праці;
- б. міжнародною економічною інтеграцією;
- в. міжнародними інвестиціями;
- г. міжнародною спеціалізацією і кооперуванням.

370. Вкажіть міжнародну організацію, членами якої є понад 150 країн, на які припадає більше 95% обороту міжнародної торгівлі:

- а. СОТ;
- б. СНД;
- в. ГУАМ;
- г. ЄС.

371. Вкажіть акваторії Світового океану, де немає значних покладів нафти і газу:

- а. Перська та Венесуельська затоки;
- б. Біскайська і Фінська затоки;
- в. Північне море і Гвінейська затока;
- г. Мексиканська затока, прибережна зона Каліфорнії.

372. У який період спостерігалися найбільші величини (5% щорічно) приросту світового енергоспоживання?

- а. 1900–1950 рр.;
- б. 1950–1975 рр.;
- в. 1975–2000 рр.;
- г. 2000–2012 рр.

373. У країнах, що розвиваються, провідну роль у споживанні первинних енергоресурсів зберігає:

- а. вугілля;
- б. нафта;
- в. газ;
- г. гідро- та атомна електроенергетика.

374. Близько 30% світового видобутку міді дає:

- а. Індонезія;
- б. Чилі;
- в. Ямайка;
- г. Австралія.

375. Рослинництво за способом використання земель поділяють на види економічної активності другого порядку:

- а. рільництво, луківництво, плідівництво;
- б. картоплярство, овочівництво і баштанництво;
- в. вирощування технічних і кормових культур;
- г. виноградарство, садівництво та ягідництво.

376. Баштанні культури (кавуни, дині) вирощують в Україні:

- а. на Поліссі;
- б. у лісостеповій зоні;
- в. у степовій зоні;
- г. у зоні широколистяних лісів.

377. Провідна галузь тваринництва, яка найбільш розвинута у Карпатах, широколистяних лісах, лісостепу, на Поліссі:

- а. скотарство;
  - б. птахівництво;
  - в. свинарство;
  - г. шовківництво.
378. Яка з галузей тваринництва розміщується біля великих міст?
- а. птахівництво;
  - б. бджільництво;
  - в. шовківництво;
  - г. кролівництво.
379. Вкажіть сільськогосподарську зону, яка є найбільшим виробником зерна і насіння соняшника:
- а. лісостепова;
  - б. мішаних лісів;
  - в. степова;
  - г. широколистяних лісів.
380. На південному березі Криму найкращі умови для вирощування:
- а. цукрових буряків і пшениці;
  - б. картоплі і льону;
  - в. пшениці і соняшнику;
  - г. винограду і ефіроолійних культур.
381. Вкажіть галузі харчової промисловості, розвиток і розміщення яких орієнтується як на споживача, так і на сировину:
- а. молочна;
  - б. цукрова;
  - в. рибна;
  - г. борошномельна.
382. Виробництвом в'язаних виробів із натуральних і хімічних волокон та хімічних комплексних ниток зайнята промисловість:
- а. трикотажна;
  - б. бавовняна;
  - в. шовкова;
  - г. лляна.
383. Шовкова промисловість в минулому була розвинута у:
- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі;
  - б. Києві, Черкасах;
  - в. Чернігові, Луганську;
  - г. Рівному та Житомирі.
384. Типову географічну характеристику району прийнято починати з:
- а. огляду населення і трудових ресурсів;
  - б. оцінки природних умов і ресурсів;
  - в. огляду господарського комплексу району;
  - г. загальних відомостей про район та оцінки його ЕГП.
385. Вкажіть правильне твердження щодо ЕГП Столичного ЕР:
- а. до його складу входять тільки дві області;
  - б. район посідає периферійне положення у північній частині України;

- в. район межує з трьома державами;
- г. межує з чотирма економічними районами і відіграє для них роль зв'язуючої ланки.

386. Вкажіть помилкове твердження щодо забезпеченості Карпатського ЕР ресурсами гідросфери:

- а. має великі запаси підземних вод у тому числі мінеральних;
- б. густота річкової сітки незначна;
- в. гірські ріки мають значні запаси гідроенергії;
- г. найбільшими у районі є річкові системи Дністра, Прута, Тиси.

387. Три з десяти найбільших аеропортів світу розміщено у:

- а. Китаї;
- б. Німеччині;
- в. США;
- г. Великій Британії.

388. Виберіть із переліку морський порт Азовського моря:

- а. Одеса;
- б. Бердянськ;
- в. Скадовськ;
- г. Південний.

389. Які з перелічених міст є центрами транспортного машинобудування?

- а. Кропивницький, Тернопіль, Олександрія;
- б. Київ, Львів, Одеса, Мукачеве;
- в. Краматорськ, Харків, Полтава, Дніпро;
- г. Кременчук, Черкаси, Львів, Луцьк.

390. Які з перелічених міст є центрами важкого машинобудування?

- а. Херсон, Тернопіль, Олександрія, Рівне;
- б. Київ, Львів, Одеса, Херсон;
- в. Краматорськ, Горлівка, Харків, Дніпро;
- г. Запоріжжя, Херсон, Луганськ, Львів.

391. Складну техніку виробляє:

- а. загальне машинобудування;
- б. точне машинобудування;
- в. транспортне машинобудування;
- г. правильної відповіді нема.

392. Які з перелічених міст є центрами виробництва автобусів?

- а. Харків, Чернігів;
- б. Львів, Черкаси;
- в. Київ, Дніпро;
- г. Луцьк, Кременчук.

393. Яка галузь машинобудування виробляє устаткування?

- а. загальне машинобудування;
- б. точне машинобудування;
- в. транспортне машинобудування;
- г. сільськогосподарське машинобудування.

394. Пропускна спроможність транспорту – це:

- а. визначається найбільш завантаженою ділянкою з найменшою пропускною спроможністю;
- б. показник, що характеризує потужність потоку вантажів на наземних і водних шляхах сполучення;
- в. максимальна кількість вантажу або пасажирів, яку можна перевезти на даному відрізку залізниці, автошляху, через даний вузол, станцію;
- г. максимальна кількість транспортних одиниць, яку можна пропустити за даний період при певному рівні технічної оснащеності та найефективнішої організації транспортної роботи.

395. Поняття вантажо- і пасажиропотоки розуміють як:

- а. максимальна кількість вантажу або пасажирів, яку можна перевезти на даному відрізку залізниці, автошляху, через даний вузол, станцію;
- б. показник, що характеризує потужність потоку вантажів на наземних і водних шляхах сполучення;
- в. кількість вантажів (пасажирів), що їх перевозять за певним маршрутом (залізницею, повітряним, автомобільним чи водним шляхом) в певному напрямі за певний проміжок часу (рік, місяць, добу);
- г. матеріальний вираз транспортно-економічних зв'язків.

396. Транспорт загального користування – це:

- а. транспорт, який у відповідності до діючих законоположень повинен здійснювати переміщення пасажирів і вантажів державних установ і організацій, громадських організацій, а також приватних підприємств та осіб;
- б. відомчий транспорт, що виконує перевезення тільки свого відомства і не зобов'язаний задовольняти потреби всіх інших клієнтів;
- в. будь-який транспорт, на якому предмети перевезень переміщуються по транспортних комунікаціях одиницями чи окремими групами з допомогою незалежно рухомих транспортних одиниць;
- г. транспорт, що здатний здійснювати майже всі види перевезень: вантажні, пасажирські.

397. До транспортної інфраструктури не належить:

- а. залізниці, залізничні вузли й станції, автомобільні дороги;
- б. автомагістралі, вулиці, авіалінії та аеропорти;
- в. річкові шляхи й порти, морські порти, канатні дороги, монорейкові шляхи, складські та ремонтні заклади;
- г. транспортні засоби.

398. Напрями впливу транспортної системи на глобальну екосистему проявляються в наступному:

- а. парниковий ефект, руйнування озонового шару;
- б. незначне забруднення навколишнього середовища;
- в. зміна товщини дорожнього покриття;
- г. створення теплоізоляції.

399. Світовий парк транспортних засобів у сучасний період на 97,5% складається із:

- а. залізниць, локомотивів й автомобілів;
- б. вантажних машин, повітряних суден і автомобілів;
- в. літаків, автомобілів, морських суден і мотоциклів;
- г. легкових, вантажних автомобілів й автобусів.

400. За медичними показниками рівень транспортного шуму для сну й відпочинку людей не повинен перевищувати:
- а. 60 дб. вночі й 55 дб. вдень;
  - б. 45 дб. вночі й 25 дб. вдень;
  - в. 50 дб. вночі й 15 дб. вдень;
  - г. 30 дб. вночі й 35 дб. вдень.
401. За конфігурацією розрізняють такі типи транспортної мережі:
- а. радіальна, ортогональна, деревоподібна;
  - б. променеподібна, зірчаста;
  - в. паралельних і меридіальних магістралей;
  - г. деревоподібна і прямолінійна.
402. Швидкість доставки вантажу або швидкість сполучення – це:
- а. інтенсивність використання транспортних засобів при виконанні перевезень;
  - б. середня швидкість рухомого складу протягом його руху;
  - в. середня швидкість руху будь-якого транспорту;
  - г. середня швидкість руху вантажів або пасажирів від місця відправлення до місця призначення, яка враховує усі проміжні стоянки та зупинки.
403. Найважливішими автомагістралями України є:
- а. Одеса – Київ – Чернігів;
  - б. Харків – Горлівка;
  - в. Дніпро – Тернопіль;
  - г. Запоріжжя – Ялта.
404. Мережа автомобільних доріг України загального користування має тверде покриття:
- а. на 96,8% площі;
  - б. на 43% усієї дорожньої площі;
  - в. на 56% площі;
  - г. на 80% площі.
405. Територією України проходять залізничні транспортні коридори, загальною протяжністю 3162 км або 14,3% експлуатаційної довжини залізничних колій, чисельність яких складає:
- а. три міжнародні і три національні;
  - б. сім міжнародних і дев'ять національних;
  - в. чотири міжнародних і десять національних;
  - г. два міжнародних і два національних.
406. Щільність залізничних колій по відношенню до чисельності населення в Україні становить:
- а. 461 м на 1000 мешканців;
  - б. 825 м на 1000 мешканців;
  - в. 211 м на 1000 мешканців;
  - г. 987 м на 1000 мешканців.
407. Виділяють такі види морських перевезень:
- а. малий і великий каботаж, закордонні перевезення;
  - б. довго-, середньо- та короткотермінові;
  - в. внутрішні та закордонні перевезення;
  - г. річковий і морський.
408. Основними видами вантажів, що перевозяться річковим транспортом, є:

- а. мінеральні будівельні матеріали, руда і кам'яне вугілля, зерно;
- б. нафта і газ;
- в. тільки буре і кам'яне вугілля;
- г. торф, горючі сланці.

409. Частка усіх міжнародних авіаперевезень в Україні, що здійснюються аеропортом "Бориспіль" в 2016 році складала:

- а. 62% від усіх перевезень;
- б. 90% від усіх перевезень;
- в. 78% від усіх перевезень;
- г. 42,9% від усіх перевезень.

410. Третій за пасажирообігом аеропорт України знаходиться в місті:

- а. Запоріжжя;
- б. Одеса;
- в. Дніпро;
- г. Львів.

411. Кількість зайнятих роботою на транспорті в економічно розвинутих країнах і в країнах, що розвиваються, становить:

- а. 36-37% економічно активного населення;
- б. 20% економічно активного населення;
- в. 56% економічно активного населення;
- г. 6-7% економічно активного населення.

412. Морський транспорт відіграє вагомий роль у міжнародному поділі праці і забезпечує:

- а. 4/5 обсягу роботи транспорту світу за вантажооборотом;
- б. 1/2 обсягу роботи транспорту світу за вантажооборотом;
- в. 1/3 обсягу роботи транспорту світу за вантажооборотом;
- г. 30% обсягу роботи транспорту світу за вантажооборотом.

413. На басейн Тихого океану припадає:

- а. 1/4 світових морських перевезень;
- б. 1/8 світових морських перевезень;
- в. 2/3 світових морських перевезень;
- г. 90% світових морських перевезень.

414. Прохід Керченської протоки має ключове значення для суден, що рухають в напрямку азовського порту:

- а. Маріуполь;
- б. Ізмаїл;
- в. Херсон;
- г. Скадовськ.

415. Система магістральних нафтопроводів "Дружба" протяжністю 8,9 тис. км проходить через територію:

- а. 10-ти країн;
- б. 2-х країн;
- в. 5-ти країн;
- г. 6-ти країн.

416. Вкажіть найбільший центр важкого машинобудування, який розташований у Донецькому ЕР:

- а. Маріуполь;
- б. Алчевськ;
- в. Краматорськ;
- г. Костянтинівка.

417. До головних рис НТР не відносять:

- а. всеохопність;
- б. надзвичайне прискорення науково-технічних перетворень;
- в. значне просторове розширення ринку товарів і послуг;
- г. корінну зміну ролі людини в процесі виробництва.

418. Вкажіть, що з наведеного не вважається головними напрямками розвитку виробництва в епоху НТР:

- а. електрифікація і механізація;
- б. прискорений розвиток атомної енергетики, космізація;
- в. виробництво нових матеріалів, прискорений розвиток біотехнології;
- г. електронізація, комплексна автоматизація.

419. Турбіни і трактори виробляють у:

- а. Харкові;
- б. Дніпрі;
- в. Донецьку;
- г. Львові.

420. Серед видів транспорту провідне місце у пасажирообігу в Україні в останні десятиріччя посідає:

- а. автомобільний;
- б. залізничний;
- в. авіаційний;
- г. річковий.

421. Вкажіть першу залізницю, яка була побудована у 1861 році:

- а. Одеса – Балта;
- б. Львів – Чернівці;
- в. Львів – Перемишль;
- г. Київ – Кременчук.

422. Серед видів транспорту має найнижчу собівартість транспортування рідких і газоподібних вантажів:

- а. морський;
- б. залізничний;
- в. трубопровідний;
- г. повітряний.

423. На Атлантичний океан припадає:

- а. 1/2 світових морських перевезень;
- б. 3/8 світових морських перевезень;
- в. 3/4 світових морських перевезень;
- г. 30% світових морських перевезень.

424. Міжнародним транспортним коридором називається:

- а. транспорт, який у відповідності до діючих законоположень повинен здійснювати переміщення пасажирів і вантажів державних установ і організацій, громадських організацій, а також приватних підприємств та осіб;
- б. відомчий транспорт, що виконує перевезення тільки свого відомства і не зобов'язаний задовольняти потреби всіх інших клієнтів;
- в. будь-який транспорт, на якому предмети перевезень переміщуються по транспортних комунікаціях одиницями чи окремими групами з допомогою незалежно рухомих транспортних одиниць;
- г. комплекс наземних та водних транспортних магістралей з відповідною інфраструктурою, допоміжними спорудами, під'їзними шляхами, прикордонними переходами, сервісними пунктами, вантажними та пасажирськими терміналами, устаткуванням для управління рухом.

425. Найвищого рівня розвитку досягла регіональна транспортна система (30% загальної довжини світових шляхів сполучення):

- а. Північної Америки.
- б. Південної Америки;
- в. Азії;
- г. Австралії;

426. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території?

- а. ареалів
- б. якісного фону
- в. картограм
- г. крапковий

427. Канали на фізичній карті України показані способом:

- а. ізоліній
- б. ліній руху
- в. лінійних знаків
- г. ареалі

428. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб:

- а. якісного фону
- б. ізоліній
- в. картодіаграм
- г. ареалів

429. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах:

- а. відносно великі озера
- б. населені пункти
- в. межі політико-адміністративного поділу
- г. рельєф суходолу

430. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах:

- а. межі політико-адміністративного поділу
- б. малі населені пункти
- в. шляхи сполучення
- г. рельєф суходолу

431. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах:

- а. рельєф суходолу та дна океану
- б. водні об'єкти суходолу
- в. населені пункти
- г. межі політико-адміністративного поділу

432. Лінії, по всій довжині яких глибини морі залишаються незмінними, називають:

- а. ізогіпсами
- б. ізобарами
- в. ізогістами
- г. ізобатами

433. Який тип течії розвивається в озерах під дією припливу річкових вод в озеро і відпливу озерних вод у річку?

- а. Стокові
- б. Вітрові
- в. Компенсаційні
- г. Карові

434. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються масштабі карти, зображають умовними знаками:

- а. лінійними
- б. позамасштабними
- в. контурними або масштабними
- г. геодезичними

435. У поліконічних проекціях, які використовувались для побудови карт світу, приєкваторіальну ділянку кулі проєктують на дотичний циліндр, а тому на отриманій сітці екватор має форму прямої лінії:

- а. паралельно середньому меридіану
- б. паралельно паралелі 60° широти
- в. перпендикулярно крайньому меридіану
- г. перпендикулярно середньому меридіану.

436. Картографічні сітки поліконічних проєкцій мають масштаби довжин, близькі до головного масштабу:

- а. уздовж усіх меридіанів
- б. у приєкваторіальних ділянках
- в. уздовж усіх паралелей
- г. периферійних частинах.

437. Картографічна сітка умовної рівновеликої проєкції Сансона для карт світу за особливостями зовнішнього вигляду відносять до:

- а. псевдоконічних
- б. псевдополіконічних
- в. псевдоциліндричних
- г. псевдоазимутальних.

438. У всіх нормальних, конічних проєкцій специфічний зовнішній вигляд картографічної сітки, серед цих ознак не відповідає істині таке:

- а. меридіани — рівнобіжні прямі, які сходяться точці, що зображує на площині вершину конуса
  - б. паралелі — дуги концентричних кіл з центром у точці сходження меридіанів
  - в. у сіток, які побудовані на дотичних конусах, одна лінія нульових спотворень, з віддаленням від якої спотворення зменшуються
  - г. у сіток, які побудовані на січному конусі, ліній нульових спотворень дві.
439. Для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проекції характерно, що:
- а. меридіани мають форму дугоподібних ліній
  - б. меридіани мають форму прямих ліній
  - в. меридіани мають форму дуг різного радіусу
  - г. середній меридіан карти є кривою лінією.
440. Виберіть твердження характерне для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проекції
- а. паралелі мають форму дугоподібних ліній
  - б. паралелі — дуги ексцентричних кіл
  - в. паралелі мають форму паралельних прямих ліній
  - г. паралелі-дуги концентричних кіл.
441. З віддаленням від екватора у проекції Меркатора відстань між паралелями:
- а. дещо зменшується
  - б. зростає
  - в. залишається незмінною
  - г. сильно зменшується.
442. Особливо широко проекція Меркатора використовується для створення карт:
- а. морських
  - б. геологічних
  - в. історичних
  - г. синоптичних.
443. Унікальною властивістю картографічної сітки, побудованої проекції Меркатора, є відображення прямою лінією:
- а. ортодромії будь-якого напрямку
  - б. ортодромії тільки меридіонального напрямку
  - в. локсодромії будь-якого напрямку
  - г. локсодромії тільки меридіонального напрямку.
444. Якщо при побудові циліндричних проекцій вузлові точки і лінії градусної сітки ніби проектується з кульової поверхні глобуса на бічну поверхню циліндра, вісь якого збігається з віссю глобуса, а діаметри обох тіл рівні, то таку циліндричну проекцію називають:
- а. прямою на січному циліндрі
  - б. прямою на дотичному циліндрі
  - в. поперечною на дотичному циліндрі
  - г. косою на дотичному циліндрі.
445. Усі картографічні сітки, виконані циліндричних нормальних (прямих) проекціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:
- а. лінією нульових спотворень (ЛНС) завжди служить екватор
  - б. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
  - в. у побудованих на дотичному циліндрі з віддаленням від екватора спотворення

збільшуються

г. у побудованих на січному циліндрі є дві ЛНС.

446. Якщо вісь циліндра складає з віссю глобуса гострий кут, то таку циліндричну проекцію називають:

- а. центральною
- б. косою
- в. прямою
- г. поперечною.

447. Картографічну проекцію, при якій вісь циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:

- а. нормальною
- б. косою
- в. прямою
- г. поперечною.

448. Циліндрична квадратна проекція на прямому дотичному циліндрі має такі властивості картографічної сітки, до яких не належить:

- а. лінія нульових спотворень усіх видів – екватор
- б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
- в. на паралелях часткові масштаби довжин з віддаленням від екватора зростають спочатку незначно, а потім усе більше
- г. найбільше спотворюються кути і форми географічних об'єктів у приекваторіальних широтах.

449. Циліндрична прямокутна проекція на прямому січному циліндрі відрізняється від квадратної проекції тим, що у ній:

- а. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
- б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
- в. головний масштаб зберігається не на екваторі, а на двох паралелях перетину
- г. дуже спотворюються кути і форми географічних об'єктів у високих широтах.

450. Циліндрична нормальна проекція Меркатора на дотичному циліндрі за характером спотворень належить до:

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

451. Усі картографічні сітки, виконані азимутальних нормальних проекціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:

- а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить один з полюсів Землі
- б. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими завжди є однаковими
- в. усі меридіани є прямими рівнобіжними лініями, що розходяться від полюса
- г. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими можуть бути як однаковими так і різними.

452. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у самому центрі кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною

- в. ортографічною
- г. неперспективною.

453. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у протилежній точці кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

454. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований розташованої нескінченно далеко як від кулі так і площини, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

455. У якій азимутальній проекції величини спотворень довжин ліній усіх напрямкі найбільше зростають з віддаленням від ТНС?

- а. центральній
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

456. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом паралелей не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. центральній
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

457. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом меридіані не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. неперспективній Ламберта
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

458. Яка азимутальна пряма проекція за характером спотворень належить до рівновеликих?

- а. неперспективна Ламберта
- б. стереографічна
- в. ортографічна
- г. неперспективна Постеля.

459. Усі азимутальні сітки карт мають у відношенні спотворень наступні загальні властивості, до яких не належить:

- а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить точка дотику глобуса з площиною (звичайно вона розташовується центрі карти)
- б. величини спотворень з видаленням усі сторони від ТНС зростають
- в. у точці нульових спотворень азимуті всіх напрямків не спотворюються

г. зовнішній вигляд картографічних сіток і розподіл спотворень у перспективних азимутальних проекціях не залежать від положення центра проектування.

460. Визначте координати точки Р, яка є протилежною до точки А, про яку відомо, що вона за широтою віддалена від південного полюса на 38° , а від меридіана 180° на 96° у східному напрямку

- а. 38° пн. ш.; 84° сх. д.
- б. 52° пн. ш.; 84° сх. д.
- в. 38° пд. ш.; 96° зх. д.
- г. 62° пн. ш.; 96° сх. д.

461. Визначте числовий масштаб глобуса, на якому довжина відрізка екватора від точки 60° зх. д. до 120° сх. д. становить 20 см

- а. 1:1000 000
- б. 1:2000 000
- в. 1:20 000 000
- г. 1:100000000

462. Місцевий час на меридіані 154° сх. д. 18 год. 40 хв. Який місцевий час на цей момент на меридіані 16° зх. д.?

- а. 5 год 04 хв.
- б. 5 год 00 хв.
- в. 6 год 08 хв.
- г. 7 год 08 хв.

463. Опівдні за місцевим часом кут падіння сонячних променів у місті Житомирі ($50,25^\circ$ пн. ш.) становив 40° . На якій широті у цей день сонце перебувало у зеніті?

- а. $0,25^\circ$ пн. ш.
- б. $10,25^\circ$ пд. ш.
- в. $10,25^\circ$ пн. ш.
- г. $38,25^\circ$ пн. ш.

464. На першому етапі розвитку рекреаційної географії географи приділяли значну увагу:

- а. інвентаризації та оцінюванню рекреаційних ресурсів, насамперед, природних;
- б. проблемам територіальної організації рекреаційної діяльності;
- в. концепції територіальних рекреаційних систем;
- г. розробці принципів оптимального функціонування рекреаційного господарства.

465. Автор концепції територіальних рекреаційних систем –

- а. Д. Ніколаєнко;
- б. Н. В. Фоменко;
- в. П. Мироненко;
- г. В. Преображенський.

466. Рекреаційна географія –

- а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
- б. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
- в. галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування,

динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;
г. комплексна наука, що поєднує в собі соціальні, техногенні та природні комплекси і має на меті відтворення психофізіологічних сил людини.

467. Об'єктом дослідження рекреаційної географії є:

- а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
- б. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
- в. галузь географічної науки, що вивчає закономірності формування, функціонування, динаміки та розміщення територіальних рекреаційних систем усіх типів і рангів;
- г. специфічні комплекси, які складаються з певного набору взаємопов'язаних елементів (територіальні рекреаційні системи, територіальні рекреаційні комплекси, соціокультурні системи, рекреаційне господарство в цілому).

468. Предметом дослідження рекреаційної географії є:

- а. рекреаційна система, що являє собою об'єктивне і соціальне утворення, кероване й частково самокероване, складниками якого є рекреанти, природні й культурні комплекси, технічна інфраструктура, сфера обслуговування, виробнича сфера, трудові ресурси, система розселення й орган управління;
- б. вивчення просторових закономірностей розміщення рекреаційних об'єктів і особливостей поведінки людей у процесі рекреаційної діяльності;
- в. форма організації рекреаційної діяльності на визначеній території, у межах якої досягається максимальний взаємозв'язок, просторова й функціональна координація різноманітних підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції;
- г. окремі елементи (процеси і явища) і властивості оточуючого середовища різного генезису (природні, природно-антропогенні, соціально-економічні, історико-культурні).

469. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Конструктивний охоплює–

- а. розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;
- б. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів;
- в. виявлення закономірностей формування, динаміки, структури рекреаційних систем, їх територіальної диференціації й інтеграції, обґрунтування поняття рекреаційного району як предмета дослідження; вироблення принципів і критеріїв рекреаційного районування; розроблення понятійно-термінологічного апарату;
- г. визначення параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

470. У рекреаційній географії можна виділити чотири основні рівні дослідження, що забезпечують розв'язання певних науково-практичних завдань. Інформаційний –

- а. розробка системи методів дослідження рекреаційних систем; виявлення чинників і вивчення умов формування рекреаційних районів; визначення параметрів їх аналізу;
- б. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів;
- в. здійснення міждисциплінарних зв'язків; характеристика рекреаційних районів, аналіз проблем і перспектив їхнього розвитку;

г. вдосконалення понятійно-термінологічного апарату, розробка та вдосконалення принципів і критеріїв рекреаційного районування.

471. Рекреаційна географія є складником блоку дисциплін:

- а. суспільно-географічних (гуманітарних);
- б. природничо-географічних;
- в. теоретико-методологічних географічних;
- г. соціально-економічних.

472. Базисна модель рекреаційної системи була створена:

- а. О. Бейдиком та О. Топчієвим;
- б. В. Преображенським та Л. Мухіною;
- в. О. Шаблієм та В. Джаманом;
- г. В. Преображенським та О. Шаблієм.

473. Складниками рекреаційної системи є:

- а. природні ресурси, історичні ресурси, культурні та суспільні ресурси;
- б. рекреаційні послуги, рекреаційний маркетинг і менеджмент, група відпочивальників;
- в. група відпочивальників, природні та культурні комплекси, технічні системи, обслуговуючий персонал, орган управління;
- г. природні комплекси, рекреанти, матеріально-технічна база, органи управління та обслуговування.

474. Центральною підсистемою рекреаційної системи є:

- а. рекреанти;
- б. орган управління;
- в. обслуговуючий персонал;
- г. природні та рекреаційні комплекси.

475. Підсистема "Рекреанти":

- а. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.

476. Підсистема "рекреаційні ресурси й умови": є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема

- а. характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою.

477. Підсистема "Матеріально-технічна база МТБ та інфраструктура" рекреації: є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема

- а. характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і рекреаційної системи загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності.

478. Підсистема "Обслуговуючий персонал":

- а. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;
- б. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- в. характеризується місткістю, різноманітністю, надійністю, комфортністю;
- г. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

479. Підсистема "Управлінські системи" :

- а. характеризується такими ознаками: чисельністю рекреаційного персоналу спеціалізованих і суміжних підприємств, рівнем кваліфікації і професіоналізму персоналу, забезпеченістю робочою силою;
- б. забезпечує оптимальні умови ефективної діяльності інших елементів і рекреаційної системи загалом. На неї покладається розробка прогнозів рекреаційних потреб, балансів ресурсів, здійснення інформаційного, нормативно-законодавчого забезпечення та координація рекреаційної діяльності;
- в. визначає вимоги до інших елементів рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується обсягом і структурою рекреаційних потреб, вибірковістю і географією туристичного попиту, сезонністю і різноманітністю рекреаційних потоків;
- г. є визначальною при створенні рекреаційної системи. Ця підсистема характеризується певною місткістю, надійністю, комфортністю, стійкістю та ін.

480. Однією із властивостей рекреаційної системи є різноманітність –

- а. визначення рекреаційної ємності території та максимально допустимих рекреаційних навантажень;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;
- г. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем.

481. Однією із властивостей рекреаційної системи є динамічність –

- а. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть

від підсистем) впливам;

г. розробка та впровадження комплексу заходів, спрямованих на збільшення територіального рекреаційного потенціалу.

482. Однією із властивостей рекреаційної системи є стійкість –

- а. властивість, що засвідчує можливість розподілу безлічі на підмножини, класифікацію рекреаційної системи, а також об'єктивні відмінності різних рекреаційних систем;
- б. це властивість, що характеризує мінливість рекреаційної системи у часі;
- в. відображає здатність рекреаційної системи протистояти зовнішнім і внутрішнім (що йдуть від підсистем) впливам;
- г. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів.

483. Однією із властивостей рекреаційної системи є комфортність –

- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
- б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
- в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
- г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

484. Рекреація – це:

- а. відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;
- б. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- в. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем: рекреаційних ресурсів, рекреантів, обслуговуючого персоналу й органу управління, які взаємодіють на певній території;
- г. активний відпочинок на природі, з використанням всіх природних ресурсів з лікувальною метою.

485. Однією із властивостей рекреаційної системи є ефективність –

- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
- б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
- в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
- г. оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

486. Флористико-фауністичний напрям біогеографічних досліджень

- а. Визначає місцеположення окремих видів рослин і тварин та інших таксономічних категорій в просторі і часі, пізнаючи флору й фауну природних, природно-історичних та адміністративних регіонів.
- б. Вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району.
- в. Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям

- г. Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.
487. Однією із властивостей рекреаційної системи є ієрархічність –
- а. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих РС вимогам відпочивальників;
  - б. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
  - в. визначає наявні супідрядності рекреаційної системи, прояв нових якостей у системах найвищого та найнижчого рангів;
  - г. прогнозування розвитку й оптимізації функціонування туристично-рекреаційного господарства.
488. Однією із властивостей рекреаційної системи є надійність –
- а. властивість, що вказує на безвідмовність функціонування рекреаційної системи;
  - б. вказує на ступінь відповідності реальних або проєктованих рекреаційних систем вимогам відпочивальників;
  - в. властивість, що відображає відповідність витрат ресурсів результату, що досягається при цьому: вона вказує на ступінь досягнення мети при фіксованих витратах ресурсу;
  - г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.
489. Історично-прогнознний аналіз:
- а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
  - б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
  - в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
  - г. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування.
490. Системний підхід:
- а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
  - б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
  - в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
  - г. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання.
491. Системно-структурний метод –
- а. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації;
  - б. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається;
  - в. повинен бути спрямованим на поєднання компонентного (предметного і функціонального) та генетичного і прогнозного аспектів формування, динаміки та розвитку рекреаційної системи;
  - г. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем)

складається РС (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз).

492. Компонентний метод –

- а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);
- б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;
- в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;
- г. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації.

493. Метод рекреаційного зонування та районування –

- а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);
- б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;
- в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;
- г. забезпечує дослідника певною програмою дій, націленою на найбільш суттєві внутрішні та зовнішні зв'язки, які визначають особливості розвитку об'єкта, що вивчається.

494. Картографічний метод дослідження –

- а. передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних завдань: 1) із яких елементів (підсистем) складається рекреаційна система (комплексний аналіз); 2) як ці елементи (підсистеми) зв'язані між собою (структурний аналіз);
- б. використовується в багатьох розділах рекреаційної географії – від приватних оцінних процедур до спеціального інтегрального зонування і районування;
- в. виконує не тільки функцію зберігання інформації про розташування, властивості, зв'язки й відношення між рекреаційними об'єктами і явищами, але й виступає ефективним засобом наукового пізнання;
- г. уможлиблює визначення перспектив подальшого розвитку рекреаційної системи та форм її територіальної організації.

495. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть діалектичного –

- а. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;
- б. враховування попереднього розвитку об'єкта;
- в. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
- г. оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.

496. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть генетичного –

- а. поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;
- б. враховування попереднього розвитку об'єкта;
- в. описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
- г. вивчення внутрішнього та зовнішнього попиту на рекреаційні послуги.

497. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть описативного –
- поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку;
  - враховування попереднього розвитку об'єкта;
  - описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
  - оцінка рекреаційних ресурсів та ефективності їх використання.
498. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії – рекреанта – здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть біхевіористичного –
- вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
  - одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;
  - моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
  - поєднання емпіричного досвіду з аналізом явищ у їх розвитку.
499. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть інтегрального –
- вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
  - описове фіксування ходу подій з метою виявлення особливостей досліджуваного явища;
  - моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
  - одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.
500. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть конструктивного –
- вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи;
  - одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв;
  - моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах;
  - враховування попереднього розвитку об'єкта.
501. Колообіг речовин відбувається внаслідок
- Об'єднання колообігів окремих елементів за допомогою двох джерел енергії: космічної та внутрішньої енергії Землі.
  - Переміщення поверхневих і підземних вод та продуктів вивітрювання гірських порід
  - Синтезу живої речовини зеленими рослинами з елементів неживої природи
  - Переміщення повітряних мас
502. Серед хімічних елементів найбільше поширений у природі колообіг
- Кисню
  - Азоту
  - Вуглецю
  - Водню
503. Організми, які споживають первинну органічну речовину і переводять її в інші форми (тварини, паразитичні рослини), називають
- Продуценти
  - Консументи
  - Редуценти
  - Правильної відповіді немає
504. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи першого порядку – це

- а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
  - б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоїдним тваринам;
  - в. Травоїдні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
  - г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини.
505. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи третього порядку – це
- а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
  - б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоїдним тваринам;
  - в. Травоїдні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
  - г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини
506. Учені виділили декілька біогеохімічних регіонів. Регіон, для якого характерні біологічні реакції організмів, що визначаються достатнім вмістом кобальту, міді, йоду, іноді дефіцитом калію, рухомого марганцю і часто нестачею фосфору, називають
- а. Лісостеповий, степовий чорноземний
  - б. Тайгово-лісовий нечорноземний,
  - в. Сухостеповий, напівпустельний і пустельний
  - г. Лісостеповий, сухостеповий
507. Учені вважають, що життя зародилося в
- а. Протерозойській ері
  - б. Архейській ері
  - в. Кайнозойській ері
  - г. Мезозойській ері
508. В архейську еру відбулися значні події в еволюції органічного світу. Серед яких
- а. Розвиваються прокаріоти
  - б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
  - в. Виникнення плоских і круглих червів
  - г. Літосферні плити зайняли положення, близьке до сучасного, і стали фундаментом у розподілі океану і суходолу
509. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру
- а. виникнення плоских і круглих червів
  - б. виникнення членистоногих
  - в. виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
  - г. наприкінці цієї ери з'явилася людина, яка тепер стала важливим чинником зміни природного довкілля
510. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру
- а. Виникнення членистоногих
  - б. Виникнення голкошкірих
  - в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
  - г. Характерний альпійський орогенез, що охопив Євразію і Америку
511. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися в архейську еру
- а. Живі організми перебралися на суходіл
  - б. Виникнення голкошкірих
  - в. Виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є

ланцетник

г. Протягом палеогену суходіл покривали тропічні й субтропічні ліси, які названі "полтавською флорою"

512. Із даних фактів виберіть ті які характерні для архейської ери

- а. Виникнення плоских і круглих червів
- б. Виникнення голкошкірих
- в. Виник статевий процес і комбінативна мінливість
- г. Північні материки в той час були з'єднані суходільними мостами, тому у флорі трапляються північноамериканські види

513. Найсуттєвіші події у протерозойську еру

- а. Розвиваються прокаріоти
- б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
- в. Живі організми перебралися на суходіл
- г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види

514. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру

- а. Розвиваються прокаріоти
- б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
- в. Виникнення плоских і круглих червів
- г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види

515. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру

- а. Виникнення членистоногих
- б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
- в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
- г. Серед хребетних - ссавці і птахи (беззубі) зайняли панівне становище

516. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися у протерозойську еру

- а. Виник озоновий горизонт в атмосфері
- б. Живі організми перебралися на суходіл
- в. Виникнення голкошкірих
- г. Наприкінці палеогену почалося похолодання, яке стало причиною витіснення полтавської субтропічної флори широколистяними листопадними лісами

517. Із даних фактів виберіть ті які характерні для протерозойської ери

- а. виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є ланцетник
- б. виник статевий процес і комбінативна мінливість
- в. виникли багатоклітинні організми - еукаріоти (з грец. добре, і горіх)
- г. Наприкінці пермі вимерло багато морських видів, в тому числі представників голкошкірих

518. Фанерозой поділяють на три ери

- а. кайнозойську, мезозойську та архейську
- б. палеозойську, мезозойську і кайнозойську

- в. протерозойську, мезозойську і кайнозойську
  - г. архейську, протерозойську, палеозойську
519. Витоки ареалогії або хорології (науки про поширення живих організмів) сягають
- а. IV—III ст. до нашої ери,
  - б. IV—III ст. нашої ери
  - в. VI—VIII ст. нашої ери
  - г. V—VII ст. нашої ери
520. Новітній етап становлення хорології пов'язують з іменами
- а. О. Гумбольдта, який опублікував працю "Ідеї про географію рослин"
  - б. Аристотеля і Теофраста, які вперше зробили спробу систематичного опису середземноморської фауни та флори
  - в. М. Мензбіра, який значно деталізував історію біогеографії
  - г. А. Вороновим, який дав бурхливий розвиток ботаніко-географічних, зоогеографічних, екологічних досліджень і виникнення біоценології.
521. Ареали вищого порядку, які охоплюють декілька, але не більше трьох материків, називають
- а. полі- або мультирегіональними
  - б. трансрегіональними
  - в. космополітичними
  - г. транскосмополітичними
522. Рухомі межі ареалу, які розширюють ареал, називають
- а. прогресивні
  - б. регресивні
  - в. пульсуючі
  - г. синергічні
523. Чинники середовища, які також можуть сприяти або ж гальмувати розселення організмів, або види симбіотичного плану, які сприяють розселенню організмів (світло, тепло, тиск, вітер, вода та ін.), є
- а. біотичними
  - б. абіотичними
  - в. антропічні
  - г. правильної відповіді немає
524. Із майже семи тисяч видів рослин близько 90% - ендеміки на
- а. Капському півострові на півдні Африки
  - б. Скандинавському півострові на півночі Європи
  - в. півострові Індостан на півдні Азії
  - г. півострові Малакка на південному сході Азії
525. В Україні високим ендемізмом, де проростає понад 240 видів ендемічних рослин, характеризуються
- а. гори Карпати
  - б. Кримські гори
  - в. Полісся
  - г. Поділля
526. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро

- а. Свитязь
- б. Танганіка
- в. Байкал
- г. Ньяса

527. Релікти, які пов'язують із материковими зледенінням, називають

- а. геоморфологічні
- б. кліматичні
- в. формаційні
- г. едафічні

528. З часів виникнення землеробської культури, людство залучило в агровиробничий процес понад 2 500 видів диких рослин, що становить від кількості відомих науці видів

- а. 5%
- б. 25 %
- в. 45 %
- г. 15 %

529. За даними Г. Огурєєвої (2003), розміщено на висотах понад 500 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

- а. 48%
- б. 27 %
- в. 11%
- г. 2%

530. За даними Г. Огурєєвої (2003), розміщено на висотах вище 1000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

- а. 48%
- б. 27 %
- в. 11%
- г. 2%

531. За даними Г. Огурєєвої (2003), розміщено на висотах вище 3 000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

- а. 48%
- б. 11 %
- в. 5%
- г. 2%

532. За даними Г. Огурєєвої (2003), розміщено на висотах вище 4 000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

- а. 48%
- б. 11 %
- в. 15%
- г. 2%

533. Шибляк - це

- а. важкопрохідні зарості, утворені дубом пухнастим і грабняком, що має чагарниковоподібну форму
- б. рослинність на високогірних схилах Горган, Чорногори, Чивчин
- в. найсухіші схили і вершини гряд з чорноземними і дерново-карбонатними ґрунтами
- г. дерево-довгожитель, тривалість його життя може досягати до 500 років

534. Острови різного походження займають площі суходолу нашої планети близько

- а. 6%
- б. 16%
- в. 26%
- г. 21%

535. Друга закономірність щодо формування біоти островів полягає в тому, що

- а. чим даліше від континенту розміщений острів, тим менший на нього вплив океану.
- б. чим ближче до континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
- в. чим даліше від континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
- г. немає правильної відповіді

536. На прикладі Антильських островів Ф. Дарлінгтон (1966) довів, що

- а. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, збільшується вдвічі.
- б. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, зменшується вдвічі.
- в. зі збільшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, зменшується вдвічі.
- г. чим даліше від континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.

537. Для островів властиві нелітаючі форми птахів і комах. Це пояснюють

- а. відсутністю на таких островах хижаків, які їх знищують.
- б. малою площею островів
- в. видовими особливостями, які зберігаються і на островах
- г. великою площею островів

538. Найпоширенішими шляхами заселення островів організмами є

- а. водний і за допомогою птахів
- б. водний і повітряний,
- в. повітряний і за допомогою тварин
- г. водний за допомогою риб

539. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на граничний шар (шар тертя) та вільну атмосферу:

- а. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
- б. за складом повітря
- в. за характером зміни температури повітря з висотою
- г. за характером фізико-хімічних процесів

540. Про яке явище йдеться: "Забарвлення небосхилу червоними, оранжевими та жовтими кольорами від прямих сонячних променів при сході або заході Сонця":

- а. Зоря
- б. Сутінки
- в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
- г. Блакитний колір неба

541. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть казуального –

- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
- б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;

- в. рекреант розглядається як частина довкілля;
- г. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах.

542. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть раціоналістичного –

- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
- б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
- в. рекреант розглядається як частина довкілля;
- г. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи.

543. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть екологічного –

- а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
- б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
- в. рекреант розглядається як частина довкілля;
- г. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

544. Гравітаційні моделі –

- а. поєднанні наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;
- б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змоделювати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
- в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
- г. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів.

545. Імітаційне моделювання –

- а. поєднання наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливають проведення його математичного аналізу;
- б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змоделювати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
- в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
- г. визначенні параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

546. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 25 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:500 000 і ділять на 36;

- в. 1:100 000 і ділять на 4;
- г. 1:50 000 і ділять на 4.

547. Рекреаційна географія як наука сформувалась:

- а. на початку 70-их років XIX ст.;
- б. на початку 70-их років XX ст.;
- в. на початку 30-их років XX ст.;
- г. в кінці 70-их років XIX ст.

548. Об'єктом вивчення рекреаційної географії В.С.Преображенський вважає:

- а. соціокультурні системи;
- б. рекреаційні ресурси;
- в. територіальні рекреаційні системи;
- г. ПТК як джерело рекреаційних ресурсів.

549. Засновником рекреаційної географії як науки вважають:

- а. О. І. Шаблій;
- б. Ф. Д. Заставного;
- в. О. Г. Топчієва;
- г. В. С. Преображенського.

550. РС за В.С. Преображенським, це:

- а. відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності; рекреація включає різноманітні види діяльності у вільний час, спрямовані на відновлення сил і задоволення широкого кола особистих і соціальних потреб та запитів;
- б. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем: рекреаційних ресурсів, рекреантів, обслуговуючого персоналу й органу управління, які взаємодіють на певній території;
- в. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- г. це система взаємопов'язаних, природних, природно-соціальних, і соціальних компонентів, функціонування яких спрямоване на забезпечення рекреаційного попиту населення.

551. Рекреанти – це:

- а. група людей, що становить обслуговуючий персонал та орган управління в рекреаційній діяльності;
- б. ті, хто в даний час займається певним видом рекреаційної діяльності;
- в. ті, хто організовує рекреаційну діяльність;
- г. ті, хто в певний час у спеціально відведеному місці займається і організовує рекреаційну діяльність.

552. Рекреаційна індустрія – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. сукупність виробничих і невиробничих видів діяльності, спрямованих на створення товарів і послуг для рекреантів;
- г. це складна система взаємозв'язаних систем, які створені для задоволення рекреаційних потреб.

553. Для класифікації готелів за рівнем якості та асортиментом послуг, присвоєнню готелю певного класу застосовуються:

- а. у різних країнах "зірки", "літери", "ключі", "корони", "лелеки" тощо;
- б. у всіх країнах світу "зірки";
- в. у країнах Європи – "зірки", а у Америці – "корони";
- г. у країнах Європи – "зірки", в Америці – "корони", а в країнах Азії– "діаманти".

554. Готелі економ-класу – це:

- а. готелі, що функціонують за принципом "все включено" - розміщення, харчування, розваги, пільгові квитки для проїзду, культурна програма, нерідко - безкоштовне користування барами, - все це входить до загальної вартості проживання;
- б. готелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);
- в. невеликі модули розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;
- г. готелі, в яких низька плата за проживання характеризується низьким рівнем обслуговування та самих умов проживання.

555. Ресурси – це:

- а. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;
- б. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- в. це певні об'єкти та системи живої та неживої природи, компоненти природного середовища, що оточують людину;
- г. будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах.

556. Рекреаційні ресурси –

- а. природні, культурні та матеріальні ресурси, які забезпечують відпочинок як засіб відновлення чи підтримки сил;
- б. складна система із кількох взаємопов'язаних підсистем, які взаємодіють на певній території;
- в. будь-які джерела отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати при існуючих технологіях і соціально-економічних відносинах;
- г. матеріальна передумова формування рекреаційної галузі народного господарства, її ресурсна база.

557. Природні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
- г. природні лікувальні речовини, які використовуються для не медикаментозного лікування на курортах і в поза курортних умовах.

558. Культурні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
- г. це сукупність створених у процесі історичного розвитку даної території пам'ятників та церков матеріальної і духовної культури, що є об'єктами туристського інтересу.

559. Матеріальні рекреаційні ресурси – це:

- а. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- б. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб;
- в. об'єкти чи комплекси об'єктів, що відображають історію походження та розвиток суспільства;
- г. технічні об'єкти, що використовуються для забезпечення життєдіяльності відпочиваючих.

560. Будівлі, транспортні засоби, устаткування належать до:

- а. природних рекреаційних ресурсів;
- б. матеріальних рекреаційних ресурсів;
- в. культурних рекреаційних ресурсів;
- г. технічних рекреаційних ресурсів.

561. Готелі економ-класу, як правило, розміщуються:

- а. мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;
- б. історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;
- в. поблизу міжнародних аеропортів;
- г. зазвичай на околицях міста та в спальних районах.

562. Готелі класу "різот-готель" або готель-курорт – це:

- а. готелі, що функціонують за принципом "все включено" - розміщення, харчування, розваги, пільгові квитки для проїзду, культурна програма, нерідко - безкоштовне користування барами, - все це входить до загальної вартості проживання;
- б. готелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);
- в. невеликі модулі розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;
- г. готелі, розміщені на морських узбережжях або гірських масивах, що значно підвищує плату за проживання.

563. Головними країнами, які практикують створення готелів-курортів, стали:

- а. Майямі, США, Великобританія, Франція, Іспанія, Німеччина, Канада, Австралія, Австрія, Бразилія, Португалія;
- б. Бразилія, Португалія, Іспанія, Фіджі, Малайзія, Таїланд, Сейшельські Острови, Мексика, Мартініка й багато інших;
- в. Португалія, Іспанія, США, Великобританія, Франція, Мексика, Австралія, Греція, Італія,

Швеція та Монако;

г. Таїланд, Монако, Багамські острови, Іспанія, Франція, Мексика та США.

564. Готелі класу "різот-готель" або готель-курорт розташовані:

- а. історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;
- б. поблизу міжнародних аеропортів;
- в. в мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;
- г. в самому центрі міста, поблизу культурних пам'яток, розважальних комплексів, великих торгових центрів.

565. Бутік-готелі вперше з'явилися в:

- а. Маямі;
- б. США;
- в. Великій Британії;
- г. Франції.

566. Бутік-готелі розміщують:

- а. поблизу міжнародних аеропортів;
- б. мальовничих місцях, як правило, на морських чи океанічних узбережжях у комфортних субтропічних чи тропічних кліматичних умовах;
- в. в престижних районах міста, де сконцентровані великі торгові, розважальні та рекреаційні ресурси;
- г. в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах.

567. Мотелі – це:

- а. специфічний тип готелів, які спеціалізуються на обслуговуванні туристів, що мандрують на автомобілях чи мотоциклах;
- б. невеликі модулі розміщення, де створена вишукано-аристократична і, водночас, затишна, домашня атмосфера;
- в. отелі, в яких зменшення плати за проживання досягається не за рахунок зниження якості обслуговування, а за рахунок заходів жорсткої економії на різноманітних витратах з утримання (оздоблення інтер'єру, заробітна плата персоналу та його кількість, типовість проекту й таке інше);
- г. тимчасове житло економ-класу для туристів, орієнтоване в основному на молодь, головна відмінність якого — плата за місце, а не за номер.

568. Зазвичай мотелі розміщуються:

- а. поблизу міжнародних аеропортів;
- б. на автомагістралях, на околицях міст чи неподалік від рекреаційних територій - на берегах річок, озер, водосховищ, поблизу національних парків тощо;
- в. в історичних частинах міст або у старовинних замках й палацах у замських районах;
- г. в основному біля вокзалів.

569. Відповідно обладнані майданчики для розміщення автотуристів носять назву:

- а. бунгало;
- б. мотелі;
- в. кемпінги;
- г. хостели.

570. На початку XXI ст на Європу припадало від загальної кількості готелів:

- а. 55 %;
- б. 28 %;
- в. 12 %;
- г. 80 %.

571. На початку XXI ст на Америку припадало від загальної кількості готелів:

- а. 55 %;
- б. 28 %;
- в. 12 %;
- г. 80 %.

572. На початку XXI ст на Азійсько-Тихоокеанський регіон припадало від загальної кількості готелів:

- а. 55 %;
- б. 28 %;
- в. 12 %;
- г. 80 %.

573. Переважна більшість готельного фонду припадає на три регіони:

- а. Європу, Америку й Азійсько-Тихоокеанський регіон;
- б. Європу, Африку та Америку;
- в. Америку, Європу та Центральну Азію;
- г. Азію, Африку, Америку.

574. Серед класичних ресторанів виділяють заклади з:

- а. тематичним, частковим та повним обслуговуванням;
- б. повним, тематичним, банкетним обслуговуванням та "шведським столом";
- в. повним, частковим обслуговуванням та "шведським столом";
- г. тематичним, частковим обслуговуванням та "шведським столом".

575. Найвідомішими серед національних стали:

- а. американські, мексиканські та французькі ресторани;
- б. європейські, мексиканські та шведські ресторани;
- в. італійські, китайські та японські ресторани;
- г. французькі, мексиканські, китайські ресторани.

576. У межах Польщі та України поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

- а. шинок і кав'ярня;
- б. чайхана і духан;
- в. паб;
- г. таверна.

577. У межах країн Центральної і Західної Азії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

- а. шинок і кав'ярня;
- б. таверна;
- в. паб;
- г. чайхана і духан.

578. У межах Ірландії та Великої Британії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

- а. шинок і кав'ярня;
- б. чайхана і духан;
- в. паб;
- г. таверна.

579. У межах Італії поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

- а. остерія й піццерія;
- б. кафешантан;
- в. трактир;
- г. кнайпа.

580. Антропічний напрям біогеографічних досліджень

- а. Застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
- б. Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.
- в. Застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів.
- г. Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям.

581. Продуктивність фітомаси суходолу більше як удвічі

- а. Перевищує продуктивність океану
- б. Менша, ніж продуктивність океану
- в. Перевищує біомасу рослин
- г. Менша, ніж біомаса рослин

582. В океані біомаса тварин приблизно у 20 разів

- а. Перевищує біомасу рослин
- б. Менша, ніж біомаса рослин
- в. Перевищує продуктивність океану
- г. Менша, ніж продуктивність океану

583. У географічній оболонці біомаса становить від її загальної маси

- а. Дуже велику частку
- б. Дуже малу частку
- в. Велику частку
- г. Середню частку

584. Чотири з хімічних елементів наявні у всіх без винятку ландшафтних системах. Це

- а. кисень, азот, кремній, вуглець
- б. кисень, водень, азот і йод
- в. кисень, вуглець, водень, азот
- г. кремній, вуглець, водень, азот

585. У межах Франції поширеними є такі типи національних закладів громадського харчування як:

- а. остерія й піццерія;
- б. кафешантан;

- в. трактир;
- г. кнайпа.

586. Тематичний парк – це:

- а. сегмент світової індустрії туризму із багатомільярдними капіталовкладеннями й прибутками;
- б. різноманітні технічні системи, головною функцією яких є забезпечення життєдіяльності відпочиваючих і обслуговуючого персоналу та задоволення рекреаційних потреб відпочиваючих;
- в. сегмент, що передбачає розробку захоплюючої теми, покладеної в основу роботи парку. Цій темі підпорядковані всі вистави й атракціони, що пропонує парк;
- г. природні об'єкти та явища, які використовуються для прямого чи непрямого споживання з метою задоволення рекреаційних потреб.

587. Найбільшою в світі вважається мережа тематичних парків:

- а. Німеччини;
- б. Франції;
- в. Італії;
- г. США.

588. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища?

- а. якісного фону
- б. картодіаграм
- в. картограм
- г. крапковий

589. Природничі музеї – це ті,

- а. основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;
- б. де зібрані речові пам'ятки культури людства;
- в. в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;
- г. присвячені видатним історичним подіям, державним, політичним, суспільним і військовим діячам, діячам науки, літератури і мистецтва.

590. Художні музеї – це ті,

- а. основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;
- б. де зібрані речові пам'ятки культури людства;
- в. в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;
- г. що створені на основі нерухомих пам'ятників, музеєфікованих на місці їх розташування зі збереженням або відновленням історико-культурного і природного середовищ.

591. Історичні музеї – це ті,

- а. основу яких складають твори мистецтва як минулих, так і сучасних часів;
- б. де зібрані речові пам'ятки культури людства;
- в. в яких головним мотивом у підборі експозицій є природна й екологічна складова;
- г. що створені за ініціативи громадськості та діють на громадських засадах, але під науково-методичним керівництвом державних музеїв.

592. Тематичні музеї – це ті,

- а. що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;

- б. які присвячені певним історичним подіям чи особистостям;
  - в. які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;
  - г. що будують свою діяльність на основі традиційних зібрань: речових, писемних, образотворчих матеріалів, що відповідають їх профілю.
593. Краєзнавчі музеї – це ті,
- а. що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;
  - б. які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;
  - в. які присвячені певним історичним подіям чи особистостям.
  - г. охоплюють певні технічні жанри, процеси або галузі, наприклад, видобуток, хімія, метрологія, музичні інструменти, кераміку або папір.
594. Меморіальні музеї – це ті,
- а. які ґрунтуються на висвітленні окремих сторін суспільного буття людини і опираються на специфічні предмети показу;
  - б. що містять комплексні експозиції природно-історичного спрямування присвячені невеликим регіонам окремих країн;
  - в. які присвячені певним історичним подіям чи особистостям;
  - г. що поділяють на палеонтологічні, антропологічні, біологічні (широкого профілю), ботанічні, зоологічні, мінералогічні, геологічні, географічні та інші.
595. "Столиця" грального бізнесу США:
- а. Париж;
  - б. Лас-Анжелес;
  - в. Чикаго;
  - г. Лас-Вегас.
596. Найвідоміші європейські дискотеки діють у:
- а. Берліні, Амстердамі, Стокгольмі;
  - б. Нью-Йорку, Берліні, Амстердамі;
  - в. Парижі, Римі, Амстердамі;
  - г. Відні, Амстердамі, Барселоні.
597. У структурі рекреаційних ресурсів виділяють дві складові:
- а. природну та антропогенну;
  - б. природну і соціально-культурну;
  - в. екологічну та соціальну;
  - г. антропогенну і екологічну.
598. Обсяг запасів:
- а. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;
  - б. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;
  - в. використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;
  - г. визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків.
599. Площа поширення ресурсів:
- а. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;
  - б. використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної

системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

в. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

г. обумовлює тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації.

600. Період можливої експлуатації:

а. використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

б. визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків;

в. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

г. визначає тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації.

601. Територіальна зосередженість:

а. використовується для визначення потенційної ємності територіальної рекреаційної системи, рівня освоєності, оптимізації навантаження;

б. дозволяє визначити потенційні рекреаційні угіддя, встановити межі санітарної охорони;

в. обумовлює тяжіння рекреаційної інфраструктури і туристичних потоків до місць їх концентрації;

г. визначає сезонність рекреаційних процесів і ритмічність туристичних потоків.

602. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за предметною сутністю ресурсу називають:

а. діяльним;

б. сутнісним;

в. атрактивним;

г. суб'єктивним.

603. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за характером використання в туризмі називають:

а. сутнісним;

б. атрактивним;

в. діяльним;

г. ціннісним.

604. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за мірою та формою залучення до туристичної діяльності називають:

а. атрактивним;

б. сутнісним;

в. ціннісним;

г. функціональним.

605. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів, оснований на унікальності даного ресурсу, називають:

а. сутнісним;

б. ціннісним;

в. атрактивним;

г. об'єктивним.

606. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів, оснований на неповторності туристичних умов і ресурсів в поєднанні з комплексністю їх використання, називають:

а. сутнісним;

б. ціннісним;

- в. функціональним;
  - г. еколого-економічним.
607. Підхід до класифікації рекреаційних ресурсів за споживчою вартістю ресурсу називають:
- а. ціннісним;
  - б. сутнісним;
  - в. функціональним;
  - г. еколого-економічним.
608. Згідно предметно-сутнісного підходу рекреаційні ресурси поділяються на:
- а. рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;
  - б. природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);
  - в. об'єкти показу, об'єкти дозвілля;
  - г. соціально-економічні, природні.
609. До природно-рекреаційних ресурсів відносять:
- а. археологічні, архітектурні пам'ятки, здобутки історії і культури минулого та сучасні архітектурні та техногенні шедеври;
  - б. території, які самі є ресурсом (протяжність, конфігурація, географічне положення), населення з його традиційною етнічною культурою, які забезпечують функціонування туристичної галузі в складі суспільно-географічного комплексу території шляхом розвитку виробничої та соціальної інфраструктури;
  - в. клімат та розподіл його складових протягом року, узбережжя морів та океанів, акваторії водойм та річок, мінеральні джерела, мальовничі ландшафти, національні природні парки тощо;
  - г. міста-курорти або курортні місцевості, міста – столичні та історичні центри.
610. До культурно-історичних рекреаційних ресурсів відносяться:
- а. археологічні, архітектурні пам'ятки, здобутки історії і культури минулого та сучасні архітектурні та техногенні шедеври;
  - б. території, які самі є ресурсом (протяжність, конфігурація, географічне положення), населення з його традиційною етнічною культурою, які забезпечують функціонування туристичної галузі в складі суспільно-географічного комплексу території шляхом розвитку виробничої та соціальної інфраструктури;
  - в. клімат та розподіл його складових протягом року, узбережжя морів та океанів, акваторії водойм та річок, мінеральні джерела, мальовничі ландшафти, національні природні парки тощо;
  - г. міста-курорти або курортні місцевості, міста — столичні та історичні центри.
611. Діяльнісний підхід дозволяє класифікувати ресурси за соціально-економічною сутністю, вартісними та трудовими ознаками на:
- а. природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);
  - б. об'єкти показу, об'єкти дозвілля;
  - в. рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;
  - г. соціально-економічні, природні.
612. Рекреаційні блага –
- а. це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;
  - б. це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних

якостей (пляжі, національні парки тощо);

в. це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;

г. це об'єкти антропогенного та природно походження.

613. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці?

а. значків

б. картограм

в. крапковий

г. картодіаграм

614. Рекреаційна інфраструктура –

а. це природно-рекреаційний потенціал території, представлений сприятливим для відпочинку в будь-яку пору року кліматом, мальовничими краєвидами, іншими природно-географічними умовами;

б. це об'єкти, створені людською працею (пам'ятки історії, культури, архітектури, музеї тощо) та об'єкти, до яких докладається людська праця з метою підтримки їх атрактивних якостей (пляжі, національні парки тощо);

в. це підприємства розміщення, харчування, транспорту, екскурсійного обслуговування та проведення дозвілля тощо;

г. це об'єкти антропогенного та природно походження.

615. За атрактивністю в рекреаційній діяльності можна виділити:

а. об'єкти показу, об'єкти дозвілля;

б. природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

в. рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

г. соціально-економічні, природні.

616. Об'єкти показу або атрактивні об'єкти можна поділити на:

а. рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;

б. соціально-економічні, природні;

в. природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні);

г. природні, культурно-історичні, етнічні.

617. До природних атрактивних об'єктів відносять:

а. архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

б. національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

в. національні парки, заказники, пам'ятки природи;

г. передгір'я та гірські країни.

618. До культурно-історичних атрактивних об'єктів відносять:

а. архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;

б. національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;

в. національні парки, заказники, пам'ятки природи;

г. передгір'я та гірські країни.

619. До етнічних атрактивних об'єктів відносять:

- а. архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;
  - б. національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо;
  - в. національні парки, заказники, пам'ятки природи; національні та фольклорні свята, заклади харчування з національною кухнею, історичні села тощо);
  - г. передгір'я та гірські країни.
620. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати:
- а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
  - б. спеціалізацію промислових об'єктів
  - в. геологічну будову
  - г. кліматичні характеристики
621. До об'єктів показу або атрактивних об'єктів відносять:
- а. архітектурні, археологічні, пов'язані з видатними подіями, життям та творчістю видатних людей, садиби та садово-паркові комплекси, замкові та культові комплекси;
  - б. ті об'єкти, які можуть бути включені до туру як елементами програмного забезпечення, так і входить до складу додаткових послуг, що надаються в місцях відпочинку;
  - в. музеї, театри та інші заклади культури, заклади шоу-бізнесу, виставки, поточні події культурного життя (концерти видатних митців та колективів, фестивалі тощо);
  - г. міста – столичні та історичні центри.
622. Відповідно до ціннісного підходу підходу розрізняють:
- а. природно-рекреаційні, культурно-історичні, матеріальні (інфраструктурні) ресурси;
  - б. світову культурну та природну спадщину та національне культурно-історичне і природне надбання;
  - в. рекреаційні блага, рекреаційні ресурси, рекреаційну інфраструктуру;
  - г. соціально-економічні, природні.
623. Функціональний підхід до класифікації рекреаційних ресурсів оснований на:
- а. відновленні чи відтворенні фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;
  - б. оцінці споживчої вартості туристичних благ і ресурсів;
  - в. комплексному характері туристичного споживання і туристичної діяльності з виробництва турпродукту;
  - г. розумінні мотиваційної рекреаційної привабливості певних територій як таких, що є відмінними за комплексом ознак від місця постійного проживання рекреанта.
624. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють первісні пейзажі, до яких відносяться:
- а. ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності;
  - б. ті, яких не торкнулась людська діяльність;
  - в. ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;
  - г. ті, які повністю змінені людиною.
625. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють напівдикі пейзажі, до яких відносяться:
- а. ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності;
  - б. ті, яких не торкнулась людська діяльність;
  - в. ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;
  - г. ті, які повністю змінені людиною.

626. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють культурні пейзажі, до яких відносяться:

- а. ті, які повністю змінені людиною;
- б. ті, яких не торкнулась людська діяльність;
- в. ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;
- г. ті, в яких домінуючими складовими є результати людської діяльності.

627. До первісних (диких) ландшафтів умовно можна віднести:

- а. високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;
- б. поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;
- в. території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;
- г. території, де не ведеться господарська які призначені суто для туристичної діяльності.

628. До напівдиких ландшафтів умовно можна віднести:

- а. високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;
- б. поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;
- в. території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;
- г. території, які не позбавлені впливу несприятливих природних процесів, і супроводжується негативними вторинними процесами і явищами.

629. До культурних ландшафтів умовно можна віднести:

- а. високогірні території, незадіяні в господарюванні, та високі широти, де немає постійного населення, а провадяться тільки наукові роботи, та окремі території, що за своїми природними умовами непридатні для заселення;
- б. поселення, технічні об'єкти, кар'єри, рекультивовані землі, зрошувальне землеробство тощо;
- в. території, де панує привласнюючий тип господарювання з його обмеженими технологіями, наприклад, мисливські угіддя;
- г. території, які не позбавлені впливу несприятливих природних процесів, і супроводжується негативними вторинними процесами і явищами.

630. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють занепалі пейзажі, до яких відносяться:

- а. ті, де майже стерлись наслідки людської діяльності, практично повністю замінені відновленими елементами первісного природного середовища, лише де-не-де зустрічаються найбільш стійкі з привнесених зниклою людською культурою ознак;
- б. ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;
- в. ті, в яких наявні елементи матеріальної культури та відчуються наслідки людської діяльності, але які занедбані чи внаслідок економічного спаду, чи з військово-політичних причин тощо;
- г. ті, в наслідки людської діяльності "вкраплені" в природне оточення та максимально антропізовані або практично повністю змінені людиною.

631. За ознакою зміни в часі залежно від інтенсивності антропогенних впливів виділяють здичавілі пейзажі, до яких відносяться:

- а. ті, де майже стерлись наслідки людської діяльності, практично повністю замінені відновленими елементами первісного природного середовища, лише де-не-де зустрічаються найбільш стійкі з привнесених зниклою людською культурою ознак;
- б. ті, в яких наявні певні ознаки освоєння людиною цих територій;
- в. ті, в яких наявні елементи матеріальної культури та відчуються наслідки людської діяльності, але які занедбані чи внаслідок економічного спаду, чи з військово-політичних причин тощо;
- г. ті, яких не торкнулась людська діяльність.

632. Еколого-економічний підхід ґрунтується на:

- а. відновленні чи відтворенні фізичних і духовних сил, витрачених людиною в процесі життєдіяльності;
- б. оцінці споживчої вартості туристичних благ і ресурсів;
- в. комплексному характері туристичного споживання і туристичної діяльності з виробництва турпродукту;
- г. конструюванні системи еколого-економічних понять.

633. Відповідно до споживчої вартості є туристичні блага, споживання яких не залежить від людської діяльності на певній території. До них відносять:

- а. клімат чи наявність морських акваторій;
- б. стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;
- в. ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);
- г. екологічно чисті території.

634. Відповідно до споживчої вартості є туристичні блага, споживання яких залежить від екологічного стану території і природоохоронної діяльності. До них відносять:

- а. клімат чи наявність морських акваторій;
- б. екологічно чисті території;
- в. ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);
- г. стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо.

635. Відповідно до споживчої вартості є туристичні ресурси постійного моніторингу і відповідного вкладання капіталу і праці на відновлення ресурсів, їх атрактивних властивостей . До них відносять:

- а. клімат чи наявність морських акваторій;
- б. стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;
- в. ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);
- г. екологічно чисті території.

636. Відповідно до споживчої вартості є туристичні ресурси цільового призначення, створені задля поживлення туристичної діяльності на даній території. До них відносять:

- а. Євродіснейленд, Лас-Вегас тощо;
- б. стан води, повітря, ґрунтів, рослинного покриву тощо;
- в. ті, які вимагають постійної реставрації, реконструкції, розвитку відповідної інфраструктури);
- г. екологічно чисті території.

637. Серед природно-географічних рекреаційно-туристичних ресурсів найбільше значення для індустрії туризму й рекреаційної діяльності мають:

- а. геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;
- б. погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;
- в. геологічні, морські та ґрунтові ресурси;
- г. тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

638. У клас ресурсів першого порядку об'єднують:

- а. геоморфологічні, тектонічні та біоресурси;
- б. геологічні, морські та ґрунтові ресурси;
- в. погодно-кліматичні, водні і ландшафтні складові;
- г. тектонічні, фітолікувальні та ґрунтові ресурси.

639. Визначальними, а в багатьох випадках навіть лімітуючими чинниками розвитку для більшості функціональних типів територіальних рекреаційних систем є:

- а. клімат, погода і їх комфортність;
- б. водні ресурси, зокрема мінеральні води;
- в. рельєф, наявність передгірських територій;
- г. ґрунтові ресурси, зокрема чорноземи.

640. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура повітря влітку:

- а. +20...+26°C;
- б. +15.....+20°C;
- в. +25....+30°C;
- г. +19....+24°C.

641. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура повітря взимку:

- а. від 0 до -3 °C;
- б. від -1 до -5°C;
- в. від -5 до -10°C;
- г. від -3 до -7°C.

642. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така температура води:

- а. від +15°C;
- б. від +25°C;
- в. від +20°C;
- г. від +23°C.

643. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу?

- а. крапковий
- б. ізоліній
- в. кількісного фону
- г. ареалі

644. Для пересічного європейця чи американця комфортною для відпочинку вважається така погода в усі пори року:

- а. похмура з швидкістю вітру 0,5-1 м/с;
  - б. ясна, сонячна, безвітряна (швидкість вітру 0,1-0,2 м/с);
  - в. хмарна, з короткочасними дощами, безвітряна (швидкість вітру 0,1-0,2 м/с);
  - г. безвітряна, похмура.
645. Практично всі види рекреаційно-туристичної діяльності дозволяє розвивати сприятливість:
- а. екваторіального, тропічного та субтропічного клімату;
  - б. субтропічного, помірною та субарктичного клімату;
  - в. помірною, тропічного та субтропічного клімату;
  - г. субарктичного, помірною та екваторіального клімату.
646. У суворих арктичних і антарктичних районах:
- а. впроваджуються екологічні, наукові чи екстремальні види туризму;
  - б. розвиваються практично всі види туризму;
  - в. розвиваються зимові види туризму;
  - г. розвивається тільки пішохідний туризм.
647. Все погодно-кліматичне розмаїття за силою впливу на рекреаційні процеси ділиться на кілька класів комфортності, які позначаються на розвитку масового туризму і регулюють його інтенсивність:
- а. сприятливо-комфортний, сезонно-комфортний, несприятливо-комфортний;
  - б. комфортний, сезонно-комфортний, суб-комфортний і дискомфортний;
  - в. сприятливо-комфортний, сезонно-комфортний і дискомфортний;
  - г. субкомфортний і дискомфортний, сприятливо-комфортний.
648. Серед класів комфортності найсприятливіші умови для відпочинку створюють:
- а. сприятливо-комфортний і сезонно-комфортний погодно-кліматичні комплекси;
  - б. сезонно-комфортний і субкомфортний погодно-кліматичні комплекси;
  - в. комфортний і сезонно комфортний погодно-кліматичні комплекси;
  - г. субкомфортний і дискомфортний, сприятливо-комфортний.
649. Більшість території України відноситься до класу:
- а. сезонно комфортний і субкомфортний клімат;
  - б. комфортний, сезонно-комфортний клімат;
  - в. субкомфортний і дискомфортний клімат;
  - г. сприятливо-комфортний клімат.
650. Головний туристичний сезон із комфортним погодно-кліматичним режимом у Україні триває близько:
- а. 60-70 днів;
  - б. 100 днів;
  - в. 90 днів;
  - г. 60-90 днів.
651. До природно-географічних туристично-рекреаційних ресурсів другого порядку, які мають опосередкований вплив на рекреаційний процес, слід віднести:
- а. кліматичні, орографічні та водні;
  - б. флоро-фауністичні, геологічні та орографічні;
  - в. водні, флоро-фауністичні та геологічні;
  - г. екологічні, бальнеологічні та кліматотерапевтичні.

652. Зимовий туристичний сезон, якому притаманне поєднання мінусових температур і достатньо потужного й тривалого снігового покриву, чітко виражений у:

- а. Лісостепу та Степу;
- б. Карпатах та Криму;
- в. Поліссі і Степу;
- г. Карпатах та на Поліссі.

653. Зимовий туристичний сезон, якому притаманне поєднання мінусових температур і достатньо потужного й тривалого снігового покриву у Україні складає близько:

- а. 60-70 днів;
- б. 45 днів;
- в. 90 днів;
- г. 30 днів.

654. Серед перелічених виберіть типи боліт відповідно до їх класифікації за формою їх поверхні:

- а. Плоска, ввігнута, опукла
- б. Тропічні, помірні, полярні
- в. Плавноввігнута, прямолінійна
- г. Опукла, східчаста

655. До країн з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами належить більшість країн Європи:

- а. Португалія, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Чехія, Австрія, Польща;
- б. Франція, Італія, Греція, Австрія, Україна, Угорщина, Іспанія, Румунія;
- в. Болгарія, Україна, Хорватія, Білорусь, Словаччина, Чехія, Швейцарія;
- г. Грузія, Вірменія, Азейбарджан, Іран, Ірак.

656. Особлива роль у розвитку та еволюції рекреаційно-туристичної діяльності належить лісовим ресурсам:

- а. субарктичного, помірного та субтропічного поясів;
- б. помірного, тропічного й субекваторіального поясів;
- в. помірного, субтропічного та екваторіального поясів;
- г. субантрактичний та субарктичний пояси.

657. Серед держав з потужними ландшафтними рекреаційно-туристичними ресурсами виділяються:

- а. Марокко, Алжир, Єгипет, Туніс, США, Канада;
- б. Австралія, Єгипет, Китай, Канада, Венесуела;
- в. Мексика, Куба, Таїланд, Південно-Африканська Республіка;
- г. Україна, Швейцарія, Туреччина, Німеччина.

658. Володіють надзвичайно багатими ландшафтними ресурсами, але, в силу великих площ, вони розкидані по великій території:

- а. США, Росія, Китай, Австралія, Канада;
- б. Австралія, Єгипет, Китай, Монголія, Франція;
- в. США, Канада, Україна, Туреччина;
- г. Україна, Росія, США, Африка.

659. Головною складовою частиною водних рекреаційних ресурсів нині стали:

- а. екваторіальні джунглі та гілеї із повноводними ріками;
- б. "узбережжя теплих морів";

- в. узбережжя Індійського та Південного океанів;
- г. повністю всі водойми, розташовані в певній місцевості і застосовні для безпечного відпочинку населення.

660. Дані озера приваблюють туристів як місця пляжно-купального відпочинку з елементами водного туризму:

- а. Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район (Польща);
- б. Байкал (Росія), Тітікака (Перу-Болівія), Іскандеркуль (Таджикистан);
- в. Балатон (Угорщина), Озерний округ (Велика Британія), Мазурський приозерний район (Польща), Шацькі озера (Україна);
- г. Ялпуг (Україна), Калуг (Молдова), Мазурський приозерний район (Польща), Єзерище (Білорусь).

661. Ресурси другого порядку:

- а. не можуть мати безпосереднє значення і відігравати провідну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем;
- б. ніколи не переходять у розряд ресурсів першого порядку;
- в. у багатьох випадках можуть мати безпосереднє значення і відігравати провідну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем;
- г. у багатьох випадках можуть мати опосередковане значення і відігравати незначну роль при формуванні територіальних рекреаційних систем.

662. Значну роль окремі види ресурсів другого порядку відіграють у формуванні:

- а. екскурсійного туризму;
- б. масового туризму;
- в. лікувального туризму;
- г. екстремальних видів туризму.

663. До геологічних ресурсів, що широко використовуються в рекреаційно-туристичній діяльності, відносять:

- а. тектонічні плити, розломи та вкладчасті області;
- б. западини та височини, а також складчасті споруди;
- в. мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт;
- г. тектонічні плити, щити та западини.

664. Мінеральні й термальні води, лікувальні грязі, бішофіт є природною основою для розвитку:

- а. оздоровчо-лікувального туризму;
- б. екстремального туризму;
- в. екскурсійного туризму;
- г. соціального туризму.

665. Низький рівень використання бальнеологічних ресурсів на африканському континенті, в багатьох азійських державах пояснюється:

- а. відсутністю у надрах даних регіонів значних запасів відповідної мінеральної сировини;
- б. відсутністю певних складників загальної культури відпочинку: наявності певних традицій і культури медико-рекреаційного споживання бальнеологічних ресурсів;
- в. недостатнім розвитком науково-дослідної та геологорозвідувальної роботи, а також видобувної галузі господарства;
- г. достатнім розвитком науково-дослідницької роботи, наявністю певних складників загальної культури відпочинку.

666. На інтенсивність рекреаційного використання гірських споруд впливає:
- їх геологічний вік;
  - їх привабливість чи доступність;
  - рівень освоєності прилеглих територій і близькість до споживчого ринку;
  - функціональне призначення.
667. На інтенсивність рекреаційного використання гірських споруд для екстремальних видів туризму впливає:
- їх геологічний вік;
  - їх привабливість і доступність;
  - рівень освоєності прилеглих територій і близькість до споживчого ринку;
  - унікальність та культурна значущість.
668. Карстові печери, коралові рифи, відслонення гірських порід й інші привабливі форми рельєфу – підґрунтя для розвитку:
- масових видів туризму;
  - екстремального туризму та екологічного;
  - екскурсійного та пригодницького туризму;
  - наукового і пізнавального туризму.
669. Все розмаїття суспільно-історичних рекреаційно-туристичних ресурсів доцільно об'єднати у кілька груп:
- археологічні, архітектурні, науково-пізнавальні;
  - фауністичні, водні, літературно-мистецькі;
  - єроїко-виховні, флористичні, архітектурні;
  - кліматотерапевтичні, водні, бальнеологічні і архітектурні.
670. Суспільно-історичні ресурси мають різну пізнавальну цінність, а тому поділяються на кілька рівнів:
- високий, середній і низький;
  - світовий, національний і обмежено-локальний;
  - місцевий, національний або державний і міжнаціональний або світовий;
  - світовий, міжнаціональний та обмежено-локальний.
671. За функціональним призначенням архітектурні споруди, нині залучені до рекреаційно-туристичної діяльності, поділяються на:
- громадські, сакральні, або культові, фортифікаційні, технічні;
  - місцеві, національні і міжнаціональні;
  - екскурсійні, оздоровчі, екстремальні;
  - сільськогосподарські, промислові та фортифікаційні.
672. До первинних підприємств рекреації належать:
- ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
  - підприємства життєзабезпечення;
  - підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
  - ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.
673. До вторинних підприємств рекреації належать:
- ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
  - підприємства життєзабезпечення;

- в. підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
г. ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.
674. До третинних підприємств рекреації належать:
- а. ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів;
  - б. підприємства життєзабезпечення;
  - в. підприємства інших галузей господарства, які залучені до рекреаційного обслуговування;
  - г. ті, що безпосередньо обслуговують рекреантів і підприємства життєзабезпечення.
675. Про яке явище йдеться: "Злиття переходу вечірніх сутінок в ранішні":
- а. Білі ночі
  - б. Сутінки
  - в. Зоря
  - г. Блакитний колір неба
676. Що називають відношення потоку відбитої даною поверхнею радіації до потоку падаючої радіації, виражене у частках одиниці або у відсотках:
- а. Альbedo поверхні
  - б. Відбита радіація
  - в. Поглинута радіація
  - г. Сумарна поглинута радіація
677. Виберіть яка поверхня має найбільше значення альbedo:
- а. Свіжий сухий сніг
  - б. Забруднений сніг
  - в. Хвойні ліси
  - г. Поля жита й пшениці
678. Виділяють чотири групи рекреаційних підприємств:
- а. лікувальні, оздоровчі, пізнавальні та комплексні;
  - б. тур агенти, туроператори, спортивні та екскурсійні;
  - в. кліматолікувальні, бальнеолікувальні, спортивні та бази відпочинку;
  - г. кліматолікувальні, оздоровчі, спортивні та екскурсійні.
679. До групи лікувальних підприємств відносять:
- а. дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;
  - б. отелі, туристичні бази, мотелі, кемпінги, туристичні поїзди;
  - в. бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;
  - г. санаторії і санаторії-профілакторії.
680. До групи оздоровчих підприємств відносять:
- а. дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;
  - б. санаторії і санаторії-профілакторії;
  - в. бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;
  - г. готелі, туристичні бази, мотелі, кемпінги, туристичні поїзди.
681. До групи пізнавальних підприємств відносять:
- а. дитячі оздоровчі центри, бази відпочинку, будинки відпочинку, пансіонати, спортивно-оздоровчі табори;
  - б. санаторії і санаторії-профілакторії;

- в. бюро подорожей і екскурсій, молодіжні табори;
  - г. курортні поліклініки, грязе- та водолікарні.
682. Для групи лікувальних підприємств характерні цикли занять:
- а. кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;
  - б. купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;
  - в. пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;
  - г. цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.
683. Для групи оздоровчих підприємств характерні цикли занять:
- а. кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;
  - б. купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;
  - в. пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;
  - г. цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.
684. Для групи пізнавальних підприємств характерні цикли занять:
- а. кліматолікувальні, бальнеолікувальні, грязелікувальні й кумисолікувальні цикли занять;
  - б. купально-пляжні і прогулянкові цикли занять;
  - в. пов'язані з ознайомленням із природними і культурно-історичними об'єктами;
  - г. цикли занять пов'язані з тренуючим режимом – спортивні ігри та змагання, альпінізм, полювання.
685. За належністю до класів природних геосистем, усі чинники й умови поділяються на:
- а. природні та історико-культурні;
  - б. природні та історико-культурні;
  - в. соціально-економічні та історико-культурні;
  - г. природні та соціально-економічні.
686. Вперше конструктивна схема систематизації чинників територіальної організації рекреаційної діяльності була запропонована чеським географом –
- а. І. Твердохлебовим;
  - б. І. Зоріним;
  - в. М. Мироненко;
  - г. Р. Маріоттом.
687. Селективні чинники, які виділив Р. Маріотт:
- а. обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;
  - б. визначають необхідність та доцільність формування РС з погляду системи, яку вони охоплюють;
  - в. визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції;
  - г. визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем.
688. До селективних чинників Р. Маріотт зараховує:
- а. комунікаційні та матеріально-технічні;
  - б. природні й культурно-історичні чинники;
  - в. господарство, розселення, соціальні й політичні фактори;
  - г. культурно – історичні та соціально – економічні.
689. Кожний аркуш топографічної карти має три рамки:

- а. внутрішню, секундну і зовнішню
  - б. секундну, хвилинну і зовнішню;
  - в. внутрішню, хвилинну і зовнішню;
  - г. внутрішню, градусну і зовнішню.
690. Локалізуючі чинники, які виділив Р. Маріотт:
- а. обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;
  - б. визначають необхідність та доцільність формування РС з погляду системи, яку вони охоплюють;
  - в. визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції;
  - г. визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем.
691. До локалізуючих чинників Р. Маріотт зараховує:
- а. комунікаційні та матеріально-технічні;
  - б. природні й культурно-історичні чинники;
  - в. осподарство, розселення, соціальні й політичні фактори;
  - г. культурно – історичні та соціально – економічні.
692. До реалізуючих чинників, які виділив Р. Маріотт, належать:
- а. комунікаційні та матеріально-технічні;
  - б. природні й культурно-історичні чинники;
  - в. осподарство, розселення, соціальні й політичні фактори;
  - г. культурно – історичні та соціально – економічні.
693. Реалізуючі чинники, які виділив Р. Маріотт:
- а. обмежують рекреаційну діяльність на деякій площі;
  - б. визначають необхідність та доцільність формування РС з погляду системи, яку вони охоплюють;
  - в. визначають необхідність і напрямок формування територіальних рекреаційних систем;
  - г. визначають стан окремих підсистем з погляду заданої їм цільової функції.
694. В. Стафійчук серед найвагоміших чинників, що генерують і локалізують потреби, виділив:
- а. територіальну нерівномірність рекреаційного попиту, тип міста, територіальну локалізацію рекреантів, територіальні відмінності в ціннісних критеріях рекреантів та ін..;
  - б. територіальна різноманітність природних і культурно-історичних ресурсів; територіальні відмінності в рівні розвитку інфраструктури; територіальні відмінності в системі комфортності природних комплексів; ємність природних, культурних та інфраструктурних комплексів та ін..;
  - в. транспортна доступність; низька якість і ємність ресурсів; нерозвиненість сфери обслуговування; екологічна ситуація в регіоні та ін..;
  - г. інтенсивність культурних і ділових зв'язків (комунікабельність), тип культурного життя, вплив моди, ціннісні орієнтири особистості.
695. В. Стафійчук серед найвагоміших чинників, що лімітують розвиток рекреації, виділив:
- а. територіальну нерівномірність рекреаційного попиту, тип міста, територіальну локалізацію рекреантів, територіальні відмінності в ціннісних критеріях рекреантів та ін..;
  - б. територіальна різноманітність природних і культурно-історичних ресурсів; територіальні відмінності в рівні розвитку інфраструктури; територіальні відмінності в системі комфортності природних комплексів; ємність природних, культурних та інфраструктурних комплексів та ін..;
  - в. транспортна доступність; низька якість і ємність ресурсів; нерозвиненість сфери обслуговування; екологічна ситуація в регіоні та ін..;

г. інтенсивність культурних і ділових зв'язків (комунікабельність), тип культурного життя, вплив моди, ціннісні орієнтири особистості.

696. У ХХ ст., комплексні дослідження гірських систем злилися в наукову дисципліну

- а. ареалогію
- б. монтологію
- в. геологію
- г. екологію

697. Якщо вершина піднімається вище від снігової лінії, то живі організми поширені

- а. до висоти цієї лінії
- б. вище висоти цієї лінії
- в. до висоти 3000 м
- г. до висоти 200 м

698. Інтенсивність сумарної радіації разом з висотою місцевості

- а. знижується в середньому на 10% на кожний кілометр.
- б. зростає в середньому на 10% на кожний кілометр.
- в. залишається такою як у підніжжі вершини
- г. зменшується на 200-500 м

699. За даними С. М'якова (1992), на кожні 100 м підняття тривалість залягання стійкого снігового покриву

- а. зростає на 5-10 днів
- б. зменшується на 15-20 днів
- в. зростає на 15-20 днів
- г. зростає на 20-25 днів

700. У горах помірної зони північної півкулі у верхніх поясах домінують

- а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
- б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
- в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
- г. Скелі й кам'янисті розсипи

701. Виберіть яка поверхня має найменше значення альбедо:

- а. Хвойні ліси
- б. Сухі світлі піщані ґрунти
- в. Свіжий сухий сніг
- г. Луки

702. В альпійському поясі переважають

- а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
- б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
- в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
- г. Скелі й кам'янисті розсипи

703. В альпійському поясі "африканських гір" або поясі "парамос" в Андах переважають
- а. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.
  - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
  - в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
  - г. Скелі й кам'янисті розсипи
704. У всіх висотних поясах поширені
- а. види великих деревоподібних трав'янистих рослин - "трав'янисті дерева", які утворюють великі розетки з листя, що розкриваються вдень і закриваються увечері.
  - б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
  - в. Скелі й кам'янисті розсипи
  - г. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.
705. Однією із відмінностей між природними зонами і висотними поясами є те, що
- а. ширина зон вимірюється сотнями кілометрів, а висотних поясів - сотнями метрів.
  - б. природних зон налічується більше, ніж висотних поясів
  - в. довжина висотних поясів вимірюється сотнями кілометрів, а зон – сотнями метрів
  - г. природних зон налічується менше, ніж висотних поясів
706. В Українських Карпатах даний пояс має ширину до 800 м з певними відхиленнями у Передкарпатті і Закарпатті
- а. пояс букових лісів
  - б. криволісся
  - в. полонини
  - г. пояс дубових лісів
707. Гірська тундра характерна для
- а. високогір'їв сухих тропіків Анд
  - б. високогір'я субарктики і помірного поясу.
  - в. екваторіальних гірських системах Південної Америки та Східної Африки
  - г. високогірні пустелі-пуни
708. Вона розміщена вище від поясу альпійських лук або безпосередньо змінює лісовий пояс, відділяючись вузькою смугою криволісся.
- а. пустеля-пуна
  - б. льодовикова пустеля
  - в. Гірська тундра
  - г. кам'янисті й льодовикові
709. Вище від гірської тундри поширені
- а. кам'янисті й льодовикові пустелі
  - б. угруповання парамо
  - в. високогірні пустелі-пуни
  - г. напівпустелі
710. За даними А. Байцара (1994) в Українських Карпатах протягом останніх століть верхня межа лісу

- а. піднялася на 150-250 м
- б. знизилася на 150-250 м
- в. знизилася на 1-1,5 км
- г. піднялася на 250-300 м

711. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?

- а. Деревовидної
- б. Доцентрової
- в. Прямокутної
- г. Мішаної

712. Як називають закономірні зміни в часі стоку, швидкості течії, рівнів води і нахилів водної поверхні?

- а. Водним режимом ріки
- б. Фазами водного режиму ріки
- в. Водопіллям
- г. Меженню

713. Як називають повторювану щорічно в один і той же сезон фазу найбільшої водності з високим та тривалим підвищенням рівнів?

- а. Межень
- б. Повінь
- в. Витрата води
- г. Режим ріки

714. Що є причиною паводків?

- а. Водний режим ріки
- б. Фаза водного режиму ріки, що характеризується тривалим стоянням низьких рівнів
- в. Закономірності коливання витрат і рівня води
- г. Інтенсивні випадання дощів або танення снігу під час відлиг

715. Як в гідрології називаємо природні водоймища суші із сповільненим водообміном (стоком)?

- а. Болотами
- б. Озерами
- в. Річками
- г. Поєднанням боліт і озер

716. Які об'єкти вивчення гідрології належать до штучних водойм?

- а. Малі гідроелектростанції
- б. стави, водосховища
- в. Озерні улоговини
- г. Болота

717. Виберіть фізико-географічний чинник, який має найважливіше значення при утворенні озер.

- а. внутрішні (ендогенні) та зовнішні (екзогенні) геологічні процеси
- б. широта місцевості
- в. висота над рівнем моря
- г. клімат

718. Виберіть основні джерела живлення озер.

- а. атмосферні опади і поверхневий стік.
- б. Підземними водами
- в. Діяльність гідроелектростанцій
- г. Штучні насосні станції

719. Яка критична потужність льоду необхідна для того, щоб льодовик почав рухатись під дією сили тяжіння?

- а. 15-30 м
- б. До 15 м
- в. Більше 50 м
- г. Льодовик не рухається

720. Яка середня швидкість руху льодовика (м/добу)?

- а. 0,5
- б. 15
- в. 34
- г. Більше 45

721. Виберіть варіант відповіді, що відповідає класифікації озер за розмірами.

- а. Тектонічні, карстові, річкові
- б. Юні, зрілі, старі
- в. Дуже великі, великі, середні, малі
- г. Гігантські, середні, мікроскопічні

722. Виберіть типи озер, що НЕ відповідає класифікації озер за походженням озерних котловин.

- а. Тектонічні, карстові
- б. Метеоритні, річкові
- в. Суфозійні, термокарстові
- г. Верхові, низинні

723. Який тип озерних котловин характерний при утворенні в районах залягання вапняків, доломітів, гіпсів, що розмиваються підземними водами і руйнуються унаслідок хімічного вивітрювання (озера Уралу, Кавказу, Полісся).

- а. Карстовий (або суфозійний)
- б. Органогенний
- в. Метеоритний
- г. Річковий

724. Рівновага, яка існує між зміною об'єму води в озері за певний час і кількістю води, яка надходить в озеро і витрачається за той самий час, називається ...

- а. водним балансом
- б. водним рівнем
- в. витратою води
- г. максимальним об'ємом

725. За рахунок яких величин НЕ відбувається надходження води в озеро?

- а. атмосферні опади, приплив річкових вод
- б. приплив підземних вод з водозбору
- в. конденсація водяних парів на поверхні озера
- г. русловий стік, фільтрація

726. За рахунок яких величин НЕ відбувається витрата води з озера?

- а. атмосферні опади, приплив річкових вод
- б. випаровування з водної поверхні озера
- в. русловий стік, фільтрація
- г. забір води на господарські потреби

727. Маса льоду з постійним закономірним рухом, що розміщена на суші, існує тривалий час, утворилася завдяки накопиченню та перекристалізації опадів називається:

- а. фірновий лід
- б. льодовик
- в. айсберг
- г. лавина

728. Здатність льоду текти під дією сили ваги називають:

- а. витратою льоду
- б. режиляцією
- в. пластичністю
- г. абляцією

729. Витрата речовини льодовика шляхом танення та випаровування з його поверхні називається:

- а. Абляція
- б. Абразія
- в. Ерозія
- г. Режиляція

730. Область рівноваги, або нульового балансу прибутку – витрат снігу (середньорічна кількість твердих опадів дорівнює витраті їх на танення та випаровування) називається:

- а. фірною зоною
- б. сніговою лінією
- в. фірною лінією
- г. язиком льодовика

731. Межа між зоною живлення льодовика з додатнім балансом снігу і зоною стоку льодовика з від'ємним балансом снігу називається:

- а. сніговою лінією
- б. підльодовиковою абляцією
- в. фірною лінією
- г. язиком льодовика

732. Серед перелічених виберіть ознаки НЕ характерні для гірських льодовиків:

- а. Невеликі розміри
- б. Залежність форми льодовика від характеру рельєфу
- в. Плоскоопукла форма, яка не залежить від рельєфу
- г. Чітка різниця між зонами живлення і витрат

733. У межах Передкарпатської передгірної височини не виділяють підобласті:

- а. Приподільського Передкарпаття;
- б. Прибескидського Передкарпаття;
- в. Пригор'ганського Передкарпаття;
- г. Покутсько-Буковинського Передкарпаття

734. Вершина гори Клива є найвищою точкою:

- а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
- б. Прибескидського Передкарпаття;
- в. тільки Приг'органського Передкарпаття;
- г. усієї Передкарпатської передгірної височини

735. Вершини з висотами понад 600 м є у межах:

- а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
- б. Прибескидського Передкарпаття;
- в. тільки Приг'органського Передкарпаття;
- г. усіх трьох підобластей Передкарпатської передгірної височини

736. Гора Клива (869 м) знаходиться у межах:

- а. Радицької височини;
- б. Майданського горбогір'я;
- в. Слобода-Рунгурського горбогір'я;
- г. Гвіздськського горбогір'я

737. Велика складчаста область антиклінального типу, в основі якої залягає Скибова тектонічна зона, та частина Бориславсько-Покутської зони крайового прогину:

- а. Зовнішньофлішеві Карпати;
- б. Українські Східні Besкиди;
- в. Скибові Г'органи;
- г. Вододільно-Верховинські Карпати

738. До Зовнішньофлішевих Карпат належать підобласті:

- а. Свидовецько-Чорногірська;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Привододільні Г'органи

739. Які особливості зумовлюють відмінність у нагріванні води та ґрунту Сонцем:

- а. всі відповіді вірні
- б. Вода, на відміну від ґрунту, для прямої та розсіяної сонячної радіації є прозорим тілом, і тому короткохвильова промениста енергія проникає у воду на досить значну глибину
- в. об'ємна теплоємність води приблизно у 2 рази більша від теплоємності ґрунту
- г. в легкорухомій воді передача тепла по вертикалі здійснюється в результаті більш активного процесу - турбулентного перемішування шарів води

740. До Зовнішньофлішевих Карпат не належить підобласть:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Солотвинське низькогір'я;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Г'органи

741. Загальною особливістю рельєфу є переважання відносно невисоких хребтів (800–1200 м над рівнем моря), поширення скель-останців, які здебільшого утворені масивними ямненськими пісковиками (скелі Бубница, Ямельниці, Тишівниці, Кам'янки, гори Ключ):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Г'органи

742. Гора Сивуля Велика — найвища вершина:

- а. Вододільно-Верховинських Карпат;
- б. Зовнішньофлішевих Карпат;
- в. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
- г. Закрпатського низькогір'я

743. Гора Сивуля Велика знаходиться у геоморфологічній підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Привододільні Ґорґани;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Скибові Ґорґани

744. Межу між Українськими Східними Бескидами та Скибовими Ґорґанами проводять по річці:

- а. Опір;
- б. Лужанка;
- в. Мізунка;
- г. Лімниця

745. Основною характерною ознакою середньовисотних вершин є наявність суцільних кам'яних розсіпів пісковиків, здебільшого світлосірого кольору, які виходять на поверхню у привершинній частині хребтів і масивів, але інколи спускаються у вигляді язиків до долин гірських потоків у геоморфологічній підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Рахівських гір;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Скибові Ґорґани

746. Скибова зона лежить тільки в основі найвищих хребтів підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Чивчинських гір;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Скибові Ґорґани

747. Висоти вершин зазвичай сягають 800–1200 м, досить поширені скельні останці (Протяті камені, Писаний Камінь, скелі Кінашки, скелі Сокільського, Терношори):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Скибові Ґорґани

748. Найвища точка усіх Покутсько-Буковинських Карпат – гора:

- а. Магура;
- б. Муралевиця;
- в. Писаний Камінь;
- г. Лунгул

749. Карпатський головний вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у:

- а. Вододільно-Верховинських Карпатах;
- б. Покутсько-Буковинських Карпатах;
- в. Українських Східних Бескидах;
- г. Чивчинських горах

750. В основі Вододільно-Веховинських Карпат лежить тектонічна зона:

- а. Скибова;
- б. Дуклянська;
- в. Кросненська;
- г. Магурська

751. Найвищою точкою усієї гірської області Вододільно-Веховинських Карпат є гора:

- а. Гропа;
- б. Стримба;
- в. Негровець;
- г. Братківська

752. Північно-західну частину Вододільно-Веховинських Карпат займає підобласть:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

753. Гора Братківська з абсолютною висотою 1788 м та ще ціла група вершин з висотами понад 1700 м знаходяться у межах підобласті:

- а. Східних Бескидів;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

754. Гора Довга з абсолютною висотою 1371 м та ще декілька вершин з висотами понад 1200 м знаходяться у межах підобласті:

- а. Скибові Ґорґани;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Привододільні Ґорґани;
- г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

755. Морфоструктурно являють собою горст-антиклінальні хребти, які відповідають Внутрішній антиклінальній тектонічній зоні Флішевих Карпат. Складені вони потужною товщею декількох покривів крейдового і палеогенового флішу з переважанням щільних пісковиків:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Полонинсько-Чорногірські Карпати;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Вулканічно-Верхньотисенські Карпати

756. У межі природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат не входить підобласть:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірська;
- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорська

757. Вкажіть полонину, яка не входить до підобласті Полонинського пасма:

- а. Полонина Рівна;
- б. Полонина Яровиця;

- в. Полонина Красна;
- г. Полонина Боржава

758. Найвищий масив Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Боржава;
- г. Чивчинські гори

759. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Скибові Горґани;
- г. Чивчинські гори

760. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

761. Масиви Свидовця і Чорногори розділяє річка:

- а. Тересва;
- б. Чорна Тиса;
- в. Кісва;
- г. Біла Тиса

762. Масиви Свидовця і Красної розділяє річка:

- а. Тересва;
- б. Чорна Тиса;
- в. Кісва;
- г. Біла Тиса

763. У межах природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат льодовикові кари, трогові долини сформувалися у підобласті:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірській;
- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорській

764. Найвища точка Чернівецької області – гора Яровиця (1574 м) знаходиться у підобласті:

- а. Полонинського пасма;
- б. Свидовецько-Чорногірській;
- в. Чивчинських гір;
- г. Гринявсько-Яловичорській

765. У геологічному відношенні це склепінчато-брилова герцинська за віком споруда, яка утворена дуже давніми метаморфічними породами докембрію і палеозою, що перекриті осадовими відкладами мезозою та палеогену:

- а. Вигорлат-Гутинське низькогір'я;
- б. Бистрице-Селятинське низькогір'я;

- в. Гринявсько-Яловичорські Карпати;
- г. Мармароський кристалічний масив

766. Гора Піп Іван Мармароський –1938 м знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

767. Гора Гнатася знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Скибові Горґани;
- г. Чивчинські гори

768. Область Закарпатського низькогір'я течією річки Ріка нижче села Липча розділяється на підобласті Вуканічних Карпат (Вигорлат-Гутинського низькогір'я) та:

- а. Березне-Липчанської міжгірної долини;
- б. Закарпатської рівнини;
- в. Солотвинського низькогір'я;
- г. Берегівського вулканічного горбогір'я

769. Вершина Бужора – 1086 м – найвища точка усього Вигорлат-Гутинського хребта знаходиться у масиві:

- а. Вигорлат;
- б. Маковиця;
- в. Тупий;
- г. Великий Діл

770. Найвища точка Закарпатської рівнини має висоту 368 м:

- а. Шаланський Гельмець;
- б. Юлівська гора;
- в. Велика Берегівська;
- г. Чорна гора

771. Абсолютні висоти міжгірних улоговин Українських Карпат коливаються зазвичай у межах:

- а. 100–200 м;
- б. 500–800 м;
- в. 1000–1200 м
- г. 1200–1300 м

772. Абсолютні висоти Закарпатської рівнини коливаються зазвичай у межах:

- а. 100–120 м;
- б. 200–300 м;
- в. 250–350 м
- г. 400–500 м

773. Найбільша середньорічна величина сонячної радіації (понад 4000 МДж/м²) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

- а. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
- б. Передкарпаття;

- в. Вулканічного Закарпаття;
- г. Низовинного Закарпаття

774. Найбільша середньорічна величина величина радіаційного балансу (понад 1700 МДж/м²) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

- а. північно-західного Передкарпаття;
- б. центральної частини Передкарпаття;
- в. південно-західного Закарпаття;
- г. південно-східного Закарпаття

775. У теплий період року Українських Карпати захоплює відріг:

- а. Азорського максимуму;
- б. Азіатського антициклону;
- в. Арктичного антициклону;
- г. Афганського мінімуму

776. На Полонині Боржава біля райцентру Воловець знаходиться метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

777. Найвисокогірнішою в Українських Карпати є сніголавинна метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

778. Середня температура січня становить -2°C у:

- а. середньогір'ї Карпат;
- б. Передкарпатті;
- в. високогір'ї Карпат;
- г. Закарпатті

779. Середня температура липня становить $+18\dots+19^{\circ}\text{C}$ у:

- а. середньогір'ї Карпат;
- б. Передкарпатті;
- в. високогір'ї Карпат;
- г. Закарпатті

780. Середня температура січня становить на найвищих вершинах Чорногори та Свидовця становлять близько:

- а. -3° ;
- б. -5° ;
- в. -8° ;
- г. -12°

781. Середня температура липня у поясі Карпатських гір до висоти 1500 м знижується до:

- а. $+20^{\circ}$;
- б. $+18^{\circ}$;
- в. $+10^{\circ}$;
- г. $+2^{\circ}$

782. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм і більше у:

- а. середньогір'ї Карпат;
- б. Передкарпатті;
- в. високогір'ї Карпат;
- г. Закарпатті

783. У замкнених котловинах часто застоюється важке холодне повітря і температура може бути на 10° нижча, ніж у навколишніх горах і вищих шарах. Це явище називається:

- а. інверсією температур;
- б. амплітудою температур;
- в. парадоксом температур;
- г. градієнтом температур

784. Річки північно-східного макросхилу Українських Карпат не належать до систем:

- а. Вісли;
- б. Дністра;
- в. Західного Бугу;
- г. Дунаю

785. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

- а. Тиси;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

786. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки:

- а. Дністра;
- б. Тиси;
- в. Вісли;
- г. Західного Бугу

787. У цілому річки басейну Тиси, праві притоки Дністра, витоки Прута і Сірету відносять до річок за типом живлення:

- а. змішаного з переважанням підземного;
- б. змішаного з переважанням дощового;
- в. змішаного з переважанням снігового;
- г. виключно дощового

788. Річка Сян, яка має загальну довжину 447 км, бере початок поблизу перевалу:

- а. Торунського;
- б. Латірського;
- в. Верецького;
- г. Ужоцького

789. Найбільшою правою притокою Дністра є:

- а. Свіча;
- б. Стрий;
- в. Бистриця;
- г. Лімниця

790. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський належить до система річки:

- а. Лімниці;
- б. Свічі;
- в. Лукви;
- г. Бистриці

791. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

- а. Латориці;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

792. Найбільшим витоком Черемошу є:

- а. Пістинька;
- б. Білий Черемош;
- в. Чорний Черемош;
- г. Путила

793. Річка Сірет – ліва притока Дунаю бере початок у межах області:

- а. Львівської;
- б. Івано-Франківської;
- в. Закарпатської;
- г. Чернівецької

794. Найбільшою лівою притокою Дунаю є:

- а. Прут;
- б. Тиса;
- в. Сірет;
- г. Сучава

795. Найбільшим витоком Тиси є:

- а. Латориця;
- б. Біла Тиса;
- в. Чорна Тиса;
- г. Боржава

796. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- а. Гірське око;
- б. Синевир;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

797. До завального типу озер не належить:

- а. Гірське око;
- б. Мертве у Besкидах;
- в. Лебедине
- г. Синевир

798. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

- а. Ворочівське;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

799. Серед озер льодовикового походження до підтипу карових не належить:

- а. Герашаска;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

800. До вулканічного типу озер Карпат належить:

- а. Липовецьке;
- б. Солоне;
- в. Апшинецьке
- г. Ворожеска

801. Особливо селенебезпечним є басейн річки:

- а. Сян;
- б. Сірет;
- в. Луква;
- г. Черемош

802. Найбільше поширені зсуви вздовж верхньої течії річки:

- а. Стрий;
- б. Дністер;
- в. Сян;
- г. Тиса

803. В основному (на 35%) видовий склад рослинності Українських Карпат представлений видами:

- а. середньоєвропейських широколистих лісів;
- б. високогірної флори;
- в. степової флори;
- г. кримсько-кавказької флори

804. В Українських Карпатах достатньо чітко виділяються висотні пояси рослинності:

- а. передгірний дубовий, низькогірний смерековий, середньогірний буковий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- б. передгірний смерековий, низькогірний буковий, середньогірний дубовий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- в. передгірний дубовий, низькогірний буковий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
- г. передгірний буковий, низькогірний дубовий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський

805. У передгірному поясі, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з:

- а. бука і ялини;
- б. ялини і ялиці;
- в. ялини і модрини;
- г. дуба, граба, ялини

806. Низькогірний пояс на північно-східних схилах піднімається від 500—700, а південно-західних до 1350—1450 м. У ньому домінують:

- а. чисті смерекові ліси;
- б. високостовбурні букові, смереково-букові, грабово-букові і дубово-букові ліси;
- в. труднопрохідні зарості гірської сосни – жерепу та ялівцю;
- г. смерекові рідколісся і криволісся

807. Вершини Полонинсько-Чорногірських Карпат, Рахівсько-Чивчинських гір з висотами 1800—2000 м вкриті:

- а. чистими смерековими лісами;
- б. труднопрохідними заростями гірської сосни – жерепу та ялівцю;
- в. низькотрав'ям утвореним біловусо-щучниковими, осоково-ситниковими угрупованнями;
- г. смерековим рідколіссям та криволіссям

808. Бурі гірсько-лісові ґрунти панують в Карпатах на висотах:

- а. вище 1600 м;
- б. вище 1200–1400 м;
- в. до 600 м;
- г. до 400 м

809. Національних природних парків в межах усіх фізико-географічних областей Українських Карпат сформовано на сьогодні:

- а. 1;
- б. 5;
- в. 8;
- г. 11

810. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами:

- а. Черемошу та Прута;
- б. Дністра та Прута;
- в. Дністра та Сірету;
- г. Прута та Сірету

811. Найвищий хребет піднімається окремими вершинами вище 1800 м у природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;
- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Закарпатського низькогір'я

812. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є:

- а. Східні Бескиди;
- б. Скибові Горґани;
- в. Привододільні Горґани;
- г. Покутсько-Буковинські Карпати

813. Геолого-геоморфологічна будова пов'язана, головним чином, з вгнутою Центральною синклінальною тектонічною зоною в природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;

- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Полонинсько-Чорногірській

814. У рельєфі переважають низькогірні й середньогірні хребти з м'якими обрисами з абсолютними висотами 800–1200 м у природно-географічній підобласті Карпат:

- а. Привододільні Горґан;
- б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
- в. Скибових Горґан;
- г. Свидовецько-Чорногірській

815. У сучасному рельєфі важливу роль відіграють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат:

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Полонинсько-Чорногірській

816. Поширені давньольодовикові форми рельєфу (цирки, моренні вали). Стрімкі схили гір глибоко (400–500 м) розчленовані річковими долинами верхів'їв рік Тиса, Чорний і Білий Черемош в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

817. Березне-Липчанська міжгірна улоговина розташована в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

818. Із природоохоронних об'єктів державного значення тут знаходяться: Галицький НПП, Княздвірський ботанічний заказник, гідрологічний заказник "Турова дача", ландшафтний заказник "Цецине":

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Вододільно-Верховинській;
- в. Зовнішньофлішевій;
- г. Закарпатського низькогір'я

819. Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виноградова розміщений в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

820. Карпатський національний природний парк (північна частина НПП), національні природні парки "Сколівські Бескиди", "Гуцульщина", Вижницький знаходяться в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

821. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (два масиви, включаючи Кузійський)?

- а. Привододільні Г'орган;
- б. Мармароського кристалічного масиву;
- в. Скибових Г'орган;
- г. Свидовецько-Чорногірській

822. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (три масиви, включаючи Угольсько-Широколужанський та Свидовецький), Карпатський національний природний парк?

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Полонинсько-Чорногірській

823. Єдиний в Україні музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах розміщений в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

824. Як поділяють болота за характером водного і мінерального живлення, формою поверхні та складом рослинності?

- а. Низинні, перехідні, верхові
- б. Плоскі, ввігнуті
- в. Плавноввігнуті, прямолінійні
- г. Опуклі, східчасті

825. Виберіть відмінності, характерні для теплового режиму ґрунту та водойм:

- а. всі відповіді вірні
- б. добові та річні коливання температури на поверхні ґрунту значно більші, ніж на поверхні води.
- в. добові коливання температури у воді поширюються на глибину порядку десятків метрів, а в ґрунті менше ніж до одного метра;
- г. річні коливання температури у воді розповсюджуються на глибину сотень метрів, а в ґрунті - на 10-20 м

826. НПП Верховинський та Черемоський охоплюють значну частину території у природно-географічній підобласті Карпат:

- а. Привододільні Г'орган;
- б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
- в. Чивчинській;
- г. Рахівських гір

827. У межах природно-географічної області розміщені Долина нарцисів Карпатського біосферного заповідника, НПП "Зачарований край":

- а. Закарпатського низькогір'я;
  - б. Зовнішньофлішевій;
  - в. Вододільно-Верховинській;
  - г. Мармароського кристалічного масиву
828. У межах якого НПП розміщено заповідне болото Глуханя поблизу с. Негровець?
- а. Синевир;
  - б. "Зачарований край";
  - в. Верховинський;
  - г. Черемоський
829. Який НПП охоплює частини території Запрутських Горґан та Покутських Карпат?
- а. Верховинський;
  - б. "Зачарований край";
  - в. Гуцульщина;
  - г. Черемоський
830. У межах якого НПП найвищою є вершина Грегит (1471 м)?
- а. "Гуцульщина";
  - б. "Зачарований край";
  - в. Верховинській;
  - г. Черемоський
831. У межах якого природо-заповідного об'єкта охороняється передусім реліктова сосна кедрова європейська?
- а. НПП Синевир;
  - б. заповідника "Горґани";
  - в. Верховинського НПП;
  - г. Черемоського НПП
832. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходиться Молочнобратьський карстовий масив, хребет Чорний Діл?
- а. НПП "Синевир";
  - б. заповідника "Горґани";
  - в. Верховинського НПП;
  - г. Черемоського НПП
833. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найглибша карстова печера, карстовий міст?
- а. НПП "Синевир";
  - б. Карпатського біосферного заповідника";
  - в. Верховинського НПП;
  - г. Карпатського НПП
834. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найбільші ділянки букових та буково-ялицевих пралісів?
- а. НПП Синевир;
  - б. Карпатського біосферного заповідника";
  - в. Верховинського НПП;
  - г. Ужанського НПП
835. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться Буковинські водоспади?

- а. НПП "Сколівські Бескиди";
  - б. НПП "Синьогора";
  - в. Верховинського НПП;
  - г. Вишнецького НПП
836. У межах якого НПП знаходиться заповідне болото "Чорне багно"?
- а. "Гуцульщина";
  - б. "Зачарований край";
  - в. Верховинській;
  - г. Черемоський
837. Єдиний в Українських Карпатах державний природний заповідник знаходиться у природно-географічній підобласті Карпат:
- а. Привододільні Горґан;
  - б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
  - в. Скибових Горґан;
  - г. Свидовецько-Чорногірській
838. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться частина Карпатського біосферного заповідника, національні природні парки "Синевир" та Ужанський?
- а. Передкарпатській височинній;
  - б. Вододільно-Верховинській;
  - в. Зовнішньофлішевій;
  - г. Полонинсько-Чорногірській
839. Яку частину суходолу (у %) займають льодовики?
- а. Менше 5%
  - б. 5-11 %
  - в. Більше 25%
  - г. 11%
840. Серед перелічених виберіть території, що НЕ є областями найбільшого зледеніння.
- а. Антарктида, Гренландія
  - б. Канадський арктичний архіпелаг, Аляска
  - в. Карпатські гори
  - г. острови Арктики, Шпіцберген
841. Вкажіть величину Y точки, яка не може бути на топографічній карті:
- а. $Y = 4407780$;
  - б. $Y = 4212780$;
  - в. $Y = 4108780$;
  - г. $Y = 4511320$.
842. Як називають в метеорології зміну будь-якої метеовеличини з часом:
- а. Ходом цієї величини
  - б. Кроком цієї величини
  - в. Діапазоном величини
  - г. Кривою величини
843. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 192 км 320 м.

- а. $Y = 4307780$;
- б. $Y = 4212780$;
- в. $Y = 4308780$;
- г. $Y = 4211320$

844. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 212 км 780 м.

- а. $Y = 4607780$;
- б. $Y = 4712780$;
- в. $Y = 4808780$;
- г. $Y = 4811320$

845. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разів зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається:

- а. іменованим
- б. числовим;
- в. лінійним
- г. лінійним.

846. Масштаб вказується під південною рамкою листа карти у вигляді відношення чисел, називають:

- а. іменованим
- б. числовим;
- в. лінійним
- г. лінійним.

847. Пряма, розділена на рівні відрізки, що відповідають "круглим" десятковим числам відстаней місцевості називають масштабом:

- а. іменованим
- б. числовим;
- в. лінійним;
- г. десятковим.

848. Масштаб 1: 2000 означає, що зображення на плані зменшене у:

- а. 20 разів
- б. 200 разів;
- в. 2000 разів;
- г. 20 000 разів.

849. Масштаб, який вирізняється тим, що біля кожного числа записана назва одиниці вимірювання, називають:

- а. іменованим;
- б. числовим;
- в. лінійним;
- г. десятковим.

850. Відрізок, який на плані масштабу 1 см – 5 м має довжину 4 см, на місцевості відповідатиме відстані у:

- а. 200 м
- б. 20 м;
- в. 2 м;
- г. 1,25 м.

851. Числовий масштаб 1:1000 не буде відповідати такому іменованому:
- а. 1 см – 1000 см;
  - б. 1 см – 10 м;
  - в. 1 см – 100 м;
  - г. 1 мм – 1 м.
852. Іменованний масштаб 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому:
- а. 1:5
  - б. 1:50;
  - в. 1:500;
  - г. 1:5000.
853. Відстань на місцевості, що відповідає основі масштабу, називається:
- а. величиною лінійного масштабу;
  - б. точністю лінійного масштабу;
  - в. величиною числового масштабу;
  - г. точністю числового масштабу.
854. Відрізок лінійного масштабу поділяється на більш дрібні частини – найменші поділки лінійного масштабу. Відстань на місцевості, що виражається однією такою поділкою, є:
- а. величиною лінійного масштабу;
  - б. точністю лінійного масштабу;
  - в. величиною числового масштабу;
  - г. точністю числового масштабу.
855. Що таке смог:
- а. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
  - б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
  - в. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
  - г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу
856. Які хмари відносяться до хмар верхнього ярусу:
- а. Поширені на висотах 6 і більше км
  - б. Поширені на висотах від 2 до 6 км
  - в. Поширені на висотах менше 2 км
  - г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
857. Які хмари відносяться до хмар середнього ярусу:
- а. Поширені на висотах від 2 до 6 км
  - б. Поширені на висотах 6 і більше км
  - в. Поширені на висотах менше 2 км
  - г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
858. Які хмари відносяться до хмар нижнього ярусу:
- а. Поширені на висотах менше 2 км
  - б. Поширені на висотах 6 і більше км
  - в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
  - г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
859. Для яких територій характерне положення снігової лінії на рівні моря?

- а. На Алясці
- б. В Гімалаях
- в. Для полярних областей
- г. В горах Тибету

860. Серед перелічених виберіть чинник, що НЕ має впливу на формування снігової лінії.

- а. північна чи південна орієнтація схилів гірських систем
- б. положення гір по відношенню до напрямку перенесення атмосферних опадів
- в. наявність рослинного покриву
- г. кліматичні умови

861. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 25 000 було виконано циркулем 22 кроки, а довжина кроку становила 0,4 см:

- а. 220 м;
- б. 2200 м;
- в. 4400 м;
- г. 8800 м.

862. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 50 000 було виконано циркулем 32 кроки, а довжина кроку становила 0,5 см:

- а. 160 м;
- б. 800 м;
- в. 1600 м;
- г. 8 км.

863. Масштаб площ дорівнює:

- а. величині лінійного масштабу помноженій на 4;
- б. кубу лінійного масштабу;
- в. кореню квадратному з величини лінійного масштабу;
- г. квадрату лінійного масштабу.

864. Вкажіть неправильний масштаб площ, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 25 000:

- а. $1\text{ см}^2 - 625\ 000\ \text{м}^2$;
- б. $1\text{ см}^2 - 62\ 500\ \text{м}^2$;
- в. $1\text{ см}^2 - 625\ \text{ар}$;
- г. $1\text{ см}^2 - 6,25\ \text{га}$.

865. Прилад для вимірювання площ, який має два важелі і обчислювальний механізм, називається:

- а. курвіметром;
- б. екліметром;
- в. палеткою;
- г. планіметром.

866. Скільки сантиметрі квадратних становить на карті площа лісу, якщо при визначенні її сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадратів у межах контуру 12, а неповних – 24:

- а. $32\ \text{см}^2$;
- б. $8\ \text{см}^2$;
- в. $24\ \text{см}^2$;
- г. $18\ \text{см}^2$.

867. Вкажіть площу ділянки лісу, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 50 000, а сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадратів у межах контуру – 6, а неповних – 16:

- а. 350 000 м²;
- б. 35 км²;
- в. 35 000 ар;
- г. 70 га.

868. Які хмари відносяться до хмар вертикального розвитку:

- а. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
- б. Поширені на висотах 6 і більше км
- в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
- г. Поширені на висотах менше 2 км

869. Які з перелічених хмар відносяться до особливих, що утворюються за межами тропосферного шару:

- а. Перламутрові і сріблясті хмари
- б. Перисті і шаруваті хмари
- в. Ниткоподібні і хвилясті хмари
- г. Плоскі та шаруваті хмари

870. Як називають зміну тиску на одиницю відстані в горизонтальному напрямку в сторону зменшення:

- а. Горизонтальним баричним градієнтом
- б. Вертикальним баричним градієнтом
- в. Баричним полем
- г. Баричним ступенем

871. Що в метеорології ми називаємо баричними системами:

- а. Області підвищеного і пониженого тиску
- б. Області підвищеного тиску
- в. Області пониженого тиску
- г. Баричні градієнти

872. Що в метеорології ми називаємо циклонами:

- а. Області пониженого тиску
- б. Області підвищеного тиску
- в. Баричні системи
- г. Області підвищеного і пониженого тиску

873. Що в метеорології ми називаємо антициклонами:

- а. Області підвищеного тиску
- б. Області пониженого тиску
- в. Баричні системи
- г. Області підвищеного і пониженого тиску

874. Охарактеризуйте поняття циклону:

- а. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
- б. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії

- в. Області підвищеного і пониженого тиску
- г. Області пониженого тиску

875. Охарактеризуйте поняття антициклону:

- а. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії
- б. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
- в. Області підвищеного і пониженого тиску
- г. Області пониженого тиску

876. Для якого типу клімату характерні такі ознаки й поширення: "Характеризується високою сталою температурою і великою кількістю опадів, зустрічається в екваторіальній Африці, Південній Америці (течія р.Амазонка), місцями в Центральній Америці, на східному узбережжі Мадагаскару і в південно-західній Індії, на західному узбережжі Індокитайського півострів, Філіпінських островах":

- а. клімат вологих тропічних лісів
- б. клімат серединноматерикових пустель
- в. клімат листяних лісів помірної зони
- г. клімат степів

877. Виберіть відповідь, яка містить тільки прилади, що використовуються для вимірювання температури повітря :

- а. Термометр, термограф, термометр-пращ, мінімальний/максимальний термометр
- б. Барометр, барограф, термометр
- в. Гігрометр, пльовіограф
- г. Термометр, барометр

878. Виберіть одиниці вимірювання сонячної активності :

- а. кВт/м²
- б. мм.рт.ст.
- в. ОС
- г. Румби

879. Що є чутливим елементом у приладах для вимірювання сонячної радіації?:

- а. Металева пластинка
- б. Гофрована трубка
- в. Рідина
- г. Спирт

880. Серед перелічених оберіть прилади, що використовуються в метеорологічній практиці для вимірювання параметрів прямої/розсіяної сонячної радіації та радіаційного балансу:

- а. Геліометри, актинометри, піранометри, балансоміри
- б. Терморезистори, піранометри, термометри
- в. Геліографи, барограми
- г. Анеморумбометри, пльовіографи

881. Вставте пропущене слово у вислові: "Для вимірювання ... застосовується чорна металева пластинка, яка за своїми поглинальними властивостями практично ідентична до абсолютно чорного тіла, тобто поглинає і перетворює в тепло всю ... , яка на неї падає":

- а. Сонячної радіації
- б. Температури

- в. Тиску
- г. Вологості

882. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 0,1 до 4 мкм?:

- а. Короткохвильовою
- б. Довгохвильовою
- в. Відображеною
- г. Поглинутою

883. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 4 до 120 мкм?:

- а. Довгохвильовою
- б. Короткохвильовою
- в. Відображеною
- г. Поглинутою

884. Виберіть тип температурної інверсії, що виникають у теплу пору року за безхмарної погоди. Після заходу сонця земна поверхня і прилеглий шар повітря охолоджується внаслідок радіаційного випромінювання теплоти.:

- а. Радіаційні
- б. Oroграфічні
- в. Адвентивні
- г. Снігові

885. Виберіть тип температурної інверсії, що утворюються в тиху погоду в улоговинах і долинах, куди стікає холодне повітря, а на вершинах горбів і схилах залишається більш тепле повітря :

- а. Oroграфічні
- б. Радіаційні
- в. Адвентивні
- г. Снігові

886. Які значення критичних точок прийнято для визначень температурних шкал?:

- а. Температура кипіння води та танення льоду при нормальному атмосферному тиску
- б. Температура кипіння і випаровування води
- в. Температура танення льоду та точка роси
- г. Максимальна температура влітку для певної кліматичної зони

887. Для якої шкали значення критичних точок знаходиться в діапазоні 273 – 373?:

- а. Градусів Кельвіна
- б. Градусів Цельсія
- в. Градусів Реомюра
- г. Градусів Ломоносова

888. Точний напрям на північ завжди показує тільки північний напрям:

- а. магнітного меридіану;
- б. географічного меридіану;
- в. осьового меридіану зони;
- г. вертикалі кілометрової сітки.

889. Кут між напрямом на північний полюс і напрямом на предмет, виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;

- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

890. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

891. Кут між північним напрямом вертикалі кілометрової сітки і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

- а. азимутом дійсним;
- б. азимутом магнітним;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

892. Кут між північними напрямками стрілки компаса і географічного меридіана називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

893. Кут між північними напрямками вертикалі кілометрової сітки і географічного меридіана називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

894. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом географічного меридіана із вказанням чверті називають:

- а. магнітним схиленням;
- б. зближенням меридіанів;
- в. дирекційним кутом;
- г. румбом.

895. Румб напрямку 1–2 становить Пн.3х.52°. Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

- а. 308°;
- б. 232°;
- в. 142°;
- г. 128°.

896. Дирекційний кут напрямку 1–2 становить 128°. Скільки становить (у градусах) азимут магнітний цього ж напрямку, якщо зближення меридіані східне 2°, а магнітне схилення східне –7°?

- а. 135°;
- б. 137°;
- в. 123°;
- г. 121°.

897. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 170° , магнітне схилення східне величиною 5° , зближення меридіані західне 3° :

- а. 10° ;
- б. 347° ;
- в. 353° ;
- г. 342° .

898. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 270° , магнітне схилення східне величиною 5° , зближення меридіані східне 2° :

- а. 87° ;
- б. 347° ;
- в. 93° ;
- г. 83° .

899. Азимут дійсний напрямку 1–2 становить 86° . Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

- а. 186° ;
- б. 246° ;
- в. 94° ;
- г. 266° .

900. Як називають процес танення льодовика внаслідок надходження тепла від поверхні гірських порід, які мають вищу температуру, ніж льодовик, а також при підвищенні тиску на нижній межі льодовика?

- а. Підльодовиковою абляцією
- б. Внутрішньою абляцією
- в. Поверхневою абляцією
- г. Режіляцією

901. До картографічних умовних знаків ставлять дуже високі вимоги, до яких не належить:

- а. графічна простота;
- б. наочність;
- в. достатня виразність;
- г. точна подібність до реальних об'єктів.

902. Скільки видів умовних знаків використовують на топографічних картах?

- а. 2;
- б. 3;
- в. 4;
- г. 5.

903. Ті об'єкти, які виражаються у масштабі карти, передаються умовними знаками контурними (площадними) або ще:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

904. Умовні знаки, які складаються з контуру (наприклад, лісу чи болота) і його заповнення (колір, штрихування тощо) називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

905. Умовні знаки, що використовуються для об'єктів, які не можна відобразити масштабі карти, називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. контурними.

906. Умовні знаки, довжина їх відображена масштабі, а ширина – довільна, називають:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. площадними.

907. Джерела, колодязі наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними;
- в. контурними;
- г. площадними.

908. Струмки, ґрунтові дороги наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними;
- в. контурними;
- г. площадними.

909. Болота, зарості чагарникі наносять на плані місцевості умовними знаками:

- а. лінійними;
- б. позамасштабними
- в. масштабними;
- г. широтними.

910. Крім трьох видів умовних знаків, на картах є ще написи, буквені та цифрові позначення, а також знаки:

- а. буквені;
- б. цифрові
- в. широтні;
- г. пояснювальні.

911. Усі букви на топографічних картах виконуються друкованим шрифтом, причому величина і форма бук передає характеристики названих об'єктів:

- а. якісні і кількісні;
- б. тільки якісні
- в. тільки кількісні;
- г. просторові.

912. Усього умовних знаків на топографічних картах використовують близько:

- а. 35;
- б. 350
- в. 3500;
- г. 35000.

913. Усього скорочених пояснювальних підписів на топографічних картах використовують близько:

- а. 40-45;
- б. 140-150;
- в. 400-450;
- г. 1400-1500.

914. Стрілки, що показують напрями течії річок на топографічних картах відносяться до знаків:

- а. лінійних;
- б. позамасштабних;
- в. масштабних;
- г. пояснювальних.

915. Система використаних умовних знаків і позначень для кожної карти разом з поясненням їх називається:

- а. описом;
- б. легендою;
- в. фабулою;
- г. переліком.

916. На топографічних картах не відображають:

- а. рельєф;
- б. рослинний покрив;
- в. вік гірських порід;
- г. населені пункти.

917. Які основні природні чинники впливають на амплітуду добового ходу поверхні ґрунту:

- а. Всі відповіді
- б. Пору року, широта місцевості, експозиція схилів
- в. колір ґрунту, теплоємність і теплопровідність ґрунту
- г. рослинний та сніговий покрив

918. Добре помітна на місцевості замкнута чашкоподібна западина:

- а. улоговина;
- б. балка;
- в. сідловина;
- г. долина.

919. Понижена частина хребта чи витягнутої гори, розташована між двома сусідніми вершинами:

- а. улоговина;
- б. балка;
- в. сідловина;
- г. долина.

920. Основні орографічні лінії творять скелет рельєфу. До них не належить:

- а. вододіли;
- б. тальвеги;

- в. бровки;
- г. лощини.

921. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою:

- а. ізогіпси та пошарового зафарбування;
- б. горизонталей;
- в. якісного фону;
- г. способу лінійних знаків.

922. Лінії, які сполучають на топографічних картах точки з однаковими абсолютними висотами, називають:

- а. паралелями;
- б. горизонталями;
- в. закладеннями;
- г. контурами.

923. Різницю висот двох сусідніх основних горизонталей називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. висотою перетину рельєфу.

924. Проміжки на карті між двома сусідніми горизонталями називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. крутістю.

925. Відношення величини перевищення місцевості до горизонтальної її протяжності, на якій вона спостерігається, називають:

- а. похилом;
- б. закладенням;
- в. падінням;
- г. крутістю схилу.

926. Горизонталі, що мають стандартну різницю висот, називають:

- а. потовщеними;
- б. основними;
- в. додатковими;
- г. бергштрихами.

927. Висоти яких конкретних точок земної поверхні зазвичай підписують на топографічних картах?

- а. підніжжя горбів;
- б. відносні найнижчих точок;
- в. абсолютні найвищих точок;
- г. абсолютні обриви і задернованих уступів.

928. Зображення річок і каналі не супроводжується на топографічних картах вказівкою про їх:

- а. ширину;
- б. глибину;
- в. хімічний склад води;
- г. швидкість і напрям течії.

929. Ділянки, зайняті лісом, виділяють фоном зеленого кольору, на яких зазначають відповідним умовним знаком природний склад дере та роблять напис про:

- а. площу лісу;
- б. віковий склад лісу;
- в. абсолютні висоти лісу;
- г. переважаючу породу.

930. Праворуч від знаку лісу на топографічних картах дається кількісна характеристика лісу метрах, де у чисельнику дробу подається:

- а. площу лісу;
- б. середня товщина стовбурі дерев;
- в. середня висота дерева;
- г. середня відстань між деревами.

931. основу класифікації населених пункті для їх відображення на географічних картах не покладена така ознака, як:

- а. тип поселення;
- б. політико-адміністративне значення;
- в. кількість жителів;
- г. площа поселення.

932. Біля умовного знаку моста підписують його характеристику у вигляді дробу, де у чисельнику подається:

- а. матеріал покриття;
- б. абсолютна висота моста;
- в. довжина і ширина моста;
- г. вантажопідйомність.

933. Границя видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називають:

- а. небосхилом;
- б. світоглядом;
- в. орієнтиром
- г. горизонтом.

934. Орієнтуватись на місцевості — це значить визначити своє місцезнаходження відносно сторін горизонту і навколишніх місцевих предметів, а також знайти:

- а. відстань між предметами;
- б. потрібний напрям руху;
- в. напрям на сонце;
- г. відстань до лінії горизонту.

935. Що зорієнтуватися на незнайомій місцевості, потрібно насамперед визначити:

- а. абсолютну висоту точки стояння;
- б. характер рельєфу;
- в. сторони горизонту;
- г. характер рослинного покриву.

936. Якщо стати обличчям до півночі, то праворуч буде:

- а. захід;
- б. схід

- в. північ
- г. південь.

937. Зворотний азимут відрізняється від прямого на:

- а. 90° ;
- б. 180° ;
- в. 270° ;
- г. 360° .

938. О котрій годині за місцевим часом у день рівнодення Сонце знаходиться точно на сході у нашій півкулі?

- а. 5-й год;
- б. 6-й год;
- в. 7-й год;
- г. 9-й год.

939. Опівдні за місцевим часом Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканці нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметі падає строго на:

- а. захід;
- б. схід;
- в. північ;
- г. південь.

940. Що відшукати напрям меридіана (полуденну лінію), необхідно, тримаючи наручний годинник із стрілками горизонтально, повернути його так, що годинна стрілка вказувала на Сонце. період дії поясного часу бісектриса кута між годинною стрілкою і напрямом на цифру "12", на циферблаті годинника покаже напрям на:

- а. захід;
- б. схід;
- в. північ;
- г. південь.

941. Уночі можна визначити точний північний напрям за:

- а. Місяцем;
- б. Венерою;
- в. сузір'ям Оріона;
- г. Полярною зорею.

942. Якщо уявною лінією сполучити дві крайні зорі ковша Великого Воза і умовно продовжити цю лінію вгору на п'ять таких самих віддалей, то вона досягне Полярної зорі, яка знаходиться у хвості сузір'я:

- а. Рака;
- б. Малого Воза;
- в. Оріона;
- г. Касіопея.

943. Зорієнтувати карту — це означає розмістити її так, що верхня частина аркуша були повернена на північ, а напрями бокових сторін рамок збіглися з напрямом:

- а. захід – схід;
- б. схід – захід;
- в. північ – південь;
- г. південь – північ.

944. Найкраще карту орієнтувати за лініями місцевості, візирною лінійкою (на добре помітні на місцевості орієнтири, позначені на карті) та:
- а. компасом;
  - б. масштабом;
  - в. циркулем;
  - г. транспортиром.
945. Точку стояння на карті визначають за місцевими предметами і характерними деталями насамперед:
- а. рослинного покриву;
  - б. гідрографічної мережі;
  - в. форм рельєфу;
  - г. поселенської мережі.
946. Зорієнтувавши карту, намічаємо на ній маршрут руху, вибираємо для точок повороту добре виражені на місцевості точки:
- а. тільки геодезичні знаки;
  - б. орієнтири;
  - в. засічки;
  - г. репери.
947. Якщо видимість добра, намічаємо на лінії руху помітний орієнтир і рухаємось у його напрямі. Якщо видимість погана, то контролюємо процесі руху:
- а. азимут магнітний напрямку;
  - б. дирекційний кут напрямку;
  - в. азимут дійсний напрямку;
  - г. магнітне схилення напрямку.
948. Компасом можна визначити напрям на місцевості за допомогою вимірювання його:
- а. дирекційного кута;
  - б. істинного азимута;
  - в. магнітного азимута;
  - г. румба.
949. Що відшукати зворотний шлях за тим же маршрутом, який було пройдено, доводиться користуватися азимутом:
- а. оборотним;
  - б. діагональним;
  - в. паралельним;
  - г. зворотним.
950. Виберіть варіант відповідей, що відображають значення сучасного зледеніння у світі.
- а. регулювання температури повітря
  - б. вплив на солоність Світового океану
  - в. формування річкового стоку
  - г. всі відповіді взаємодоповнюються
951. Топографічні карти це:
- а. дрібномасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єктів місцевості;
  - б. великомасштабні тематичні карти, що відображають розміщення і властивості основних

природних і соціально-економічних об'єкті місцевості;

в. великомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єкті місцевості;

г. середньомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості тільки соціально-економічних об'єкті місцевості.

952. На топографічних картах суші з більшою чи меншою детальністю і точністю, що допускається масштабом, зображують:

а. клімат, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;

б. рельєф, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;

в. рельєф, геологічну будову, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;

г. рельєф, водні об'єкти, ґрунтовий покрив, тваринний світ, населені пункти, шляхи сполучення.

953. Під час польових фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти не служать:

а. путівниками по території, надійним засобом орієнтування;

б. документом для фіксації матеріалі досліджень;

в. джерелом одержання багатьох кількісних даних;

г. основою для створення топографічних планів.

954. Під час фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти служать:

а. основою для створення тематичних карт;

б. засобом земле- і лісовпорядних робіт;

в. джерелом одержання багатьох даних про якість земель;

г. основою для проектування промислових, енергетичних і гідротехнічних споруд.

955. До основних напрямі використання топографічних карт не належать:

а. використання карт як важливих засобі при проектуванні і будівництві населених пунктів, шляхі сполучення, меліоративних роботах;

б. дослідження демографічних процесі та соціальних умо життя населення;

в. у військовій справі при керуванні військами, при орієнтуванні на марші й у бою;

г. робота з топографічними планами і картами як складовою частиною шкільного курсу географії.

956. Спотворення, які неминучі при переході від поверхні еліпсоїда до площини, на топографічних картах дуже незначні, тому що:

а. навіть на детальних картах деякі об'єкти можуть бути відсутніми, контури об'єкті бувають узагальнені, розміри окремих об'єкті перебільшені;

б. на топографічних картах використовують спеціальну систему умовних знаків;

в. для топографічних карт, як і для інших картографічних творів, характерна генералізація зображення;

г. на кожному листі зображується порівняно невелика ділянка місцевості, у межах якого поверхня земного еліпсоїда практично близька до площини.

957. Топографічні карти яких масштабі створюються переважно за матеріалами аерофототопографічного зніманн, а при їх відсутності – польового знімання:

а. 1: 500 000;

б. 1: 200 000;

в. 1: 100 000;

г. 1: 25000 і більше.

958. Топографічний план – зображення обмеженої ділянки місцевості на площині, горизонтальну проекцію якої на еліпсоїд приймають за площину. Він відображає планову і висотну характеристику місцевості і створюється у масштабах:

- а. 1: 500 000 – 1: 200 000;
- б. 1: 200 000 – 1: 50 000;
- в. 1: 50 000 – 1: 5 000;
- г. 1: 2 000 і більше.

959. Систему розподілу територій для відображення на аркушах топографічних карт називають:

- а. розграфкою;
- б. номенклатурою;
- в. структуруванням;
- г. систематизацією.

960. Для встановлення адреси аркуша топографічної карти служить система позначень, яка залежить від його масштабу і географічного положення зображеної території. Її називають:

- а. розграфкою топографічних карт;
- б. номенклатурою топографічних карт;
- в. легендою топографічних карт;
- г. системою розподілу топографічних карт.

961. Чотириградусні смуги між двома паралелями, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

- а. поясами;
- б. колонами;
- в. рядами;
- г. зонами.

962. Ряд, який обмежений паралелями 12° і 16° позначаю літерою:

- а. В;
- б. Г;
- в. С;
- г. D.

963. Повних ряді у північній та південній півкулях:

- а. 22;
- б. 30;
- в. 44;
- г. 60.

964. Шестиградусні смуги між двома меридіанами, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

- а. поясами;
- б. колонами;
- в. секторами;
- г. зонами.

965. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 180° і 174° західної довготи, має номер:

- а. 1;
- б. 29;

- в. 31;
- г. 60.

966. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

- а. 21;
- б. 29;
- в. 31;
- г. 33.

967. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:

- а. 3;
- б. 23;
- в. 31;
- г. 33.

968. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:

- а. 16;
- б. 31;
- в. 45;
- г. 46.

969. Колон, які створюють при розграфці топографічних карт, обох півкулях:

- а. 22;
- б. 30;
- в. 44;
- г. 60.

970. Разграфка і номенклатура топографічних карт засновані на разграфці і номенклатурі карти масштабі:

- а. 1: 1000 000;
- б. 1: 500 000;
- в. 1: 300 000;
- г. 1: 200 000.

971. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 48° і 52° пн.ш. і між меридіанами з довготами 30° і 36° сх.д., буде мати номенклатуру:

- а. А – 31;
- б. М – 36;
- в. С – 36;
- г. М – 6.

972. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 8° і 12° пн.ш. і між меридіанами з довготами 6° і 12° сх. д., буде мати номенклатуру:

- а. В– 31;
- б. В– 32;
- в. С – 32;
- г. С – 2.

973. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 40° і 44° пн.ш. і між меридіанами з довготами 36° і 30° зх.д., буде мати номенклатуру:

- а. К – 36;
- б. С – 36;

- в. С – 55;
- г. К – 55.

974. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 500 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
- в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
- г. 1:1 000 000 і ділять на 4.

975. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 200 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
- б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
- в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
- г. 1:100 000 і ділять на 4.

976. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 3° , а між південною і північною – 2° .

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 100 000;
- в. 1: 200 000;
- г. 1: 500 000.

977. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 1° , а між південною і північною – $40'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 200 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

978. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $15'$, а між південною і північною – $10'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 10 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

979. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $30'$, а між південною і північною – $20'$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 200 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

980. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить $3'15''$, а між південною і північною – $2'30''$.

- а. 1: 50 000;
- б. 1: 10 000;
- в. 1: 100 000;
- г. 1: 25 000.

981. Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.

- а. М-36-88 (1: 25 000);
- б. N-24-47 (1: 200 000);
- в. М-32-12 (1: 50 000);
- г. К-61-4 (1: 100 000).

982. Рамка, яка одержана у результаті розграфлення. Вона тонкими суцільними чорними лініями вона обмежує картографічне зображення аркуша топографічної карти:

- а. внутрішня
- б. хвилинна;
- в. зовнішня;
- г. градусна.

983. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої бічні сторони — відрізки:

- а. магнітних меридіані
- б. географічних меридіанів;
- в. вертикалей кілометрової сітки;
- г. паралелей.

984. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої основи — відрізки:

- а. магнітних меридіані
- б. географічних меридіанів;
- в. вертикалі кілометрової сітки;
- г. паралелей.

985. Рамка, яка утворена двома паралельними лініями і знаходиться на деякій відстані (6—7 мм) від внутрішньої рамки:

- а. широтна
- б. хвилинна;
- в. зовнішня;
- г. градусна.

986. У розривах якої рамки записують номенклатури чотирьох суміжних аркуші карт того самого масштабу:

- а. внутрішньої
- б. хвилинної;
- в. зовнішньої;
- г. градусної.

987. При складанні топографічних карт Україні використовують рінокутну проекцію Гауса-Крюгера, яка за видом допоміжної поверхні є:

- а. поперечною циліндричною;
- б. поперечною азимутальною;
- в. нормальною циліндричною;
- г. конічною.

988. Для зображення невеликих територій у проекції Гауса-Крюгера, усю поверхню Землі було уявно поділено на координатні зони різницею довгот:

- а. 4°;
- б. 6°;
- в. 12°;
- г. 15°.

989. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 174° і 168° західної довготи, має номер:

- а. 2;
- б. 28;
- в. 32;
- г. 58.

990. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

- а. 21;
- б. 29;
- в. 31;
- г. 59.

991. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:

- а. 3;
- б. 23;
- в. 31;
- г. 33.

992. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:

- а. 16;
- б. 31;
- в. 45;
- г. 46.

993. Геодезичних зон, які використовують для побудови аркуші топографічних карт, східній півкулі:

- а. 22;
- б. 30;
- в. 40;
- г. 60.

994. Яка з геодезичних зон охоплює частину території України?

- а. 2;
- б. 5;
- в. 8;
- г. 10.

995. За вісь абсцис у системі плоских прямокутних координат топографічних карт, прийнято:

- а. відрізок екватора;
- б. бічний меридіан геодезичної зони;
- в. осьовий меридіан геодезичної зони
- г. осьову паралель геодезичної зони

996. Скільки кілометрів становить протяжність кожної геодезичної зони від екватора до Північного полюса?

- а. 666;
- б. 1000;

- в. 10 000;
- г. 20 000.

997. Величина X у прямокутній системі координат на топографічних картах означає:

- а. відстань від точки до полюса у метрах;
- б. відстань від точки до осьового меридіана геодезичної зони у метрах.
- в. відстань від точки до екватора у метрах;
- г. відстань від точки до нульового меридіана у метрах.

998. Що уникнути від'ємних значень прямокутної координати Y у геодезичній зоні, вісь абсцис (осьовий меридіан зони) уявно переносять на:

- а. 300 км на захід;
- б. 500 км на захід;
- в. 300 км на схід;
- г. 500 км на схід.

999. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 67 на 1 км 670 м.

- а. $X = 6065470$;
- б. $X = 6065130$;
- в. $X = 6065330$;
- г. $X = 6069670$

1000. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 64 на 2 км 540 м.

- а. $X = 6063460$;
- б. $X = 6065140$;
- в. $X = 6061460$;
- г. $X = 6068540$